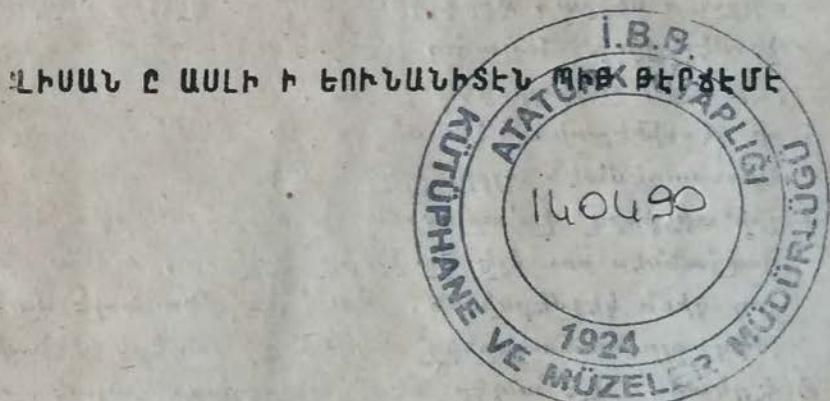

PRINTED IN TURKEY

ԱՌԱԼԻ ԸՆԻՍԽԻԼ

— — — — —

ԽՈԹԱՑԱՑԱ

ԹԱՎԱՐԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՎՐԱՀԱՅՐԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ

1928

ԱՌԱԼԸ ԲՈՒԽՈՒԼ

ՊԱՊ 4

- 1 Եյ Թէսփիլոս, Յիսուս ինթիխտագ էյլէտիյի ըե-
սուլլէրէ Բուհ իւլ Գուտս վասըմժասըմէ վասիյէթ
- 2 Էյլէտիքտէն սօկրա, Սէմայտ չըգարղը կիւնէ գա-
տար կէրէք իճրասընտ վէ կէրէք թա'լիմինէ պաշ-
լատըղը շէյլէրին ճիւմլէսի հագգընտա, էվվէլքի
- 3 քիթապը թասնիֆ էյլէտիմ։ Օ տախի էլէմ չէք-
տիքտէն սօկրա, գըրդ կիւն անլէրէ զահիր օլարադ
վէ մէլէքիւթ Ուլլահա միւթե'ալլրդ շէյլէր սէօյ-
լէյլէրէք, չոգ պիւրհանլարլէ քէնտինի անլէրէ տի-
- 4 րի կէսաթէրտի։ Վէ անլէր իլէ ճէմ' օլտրդատ,
Երուսաղէմտէն այրըլմայը՝ Փէտէրին պէնտէն ի-
- 5 շիթտիյինիզ վատընտ մունթազըր օլունըզ. Զիրա
Յովհաննէս սու իլէ վաֆթիզ էյլէտի, ամմա սիզ՝
չոգ կիւն կէչմէքսիզին, Բուհ իւլ Գուտսլէ վաֆ-
թիզ օլունտագսընըզ՝ տէյլէրէք, անլէրէ թէնպիչ
- 6 Էյլէտի։ Վէ անլէր ճէմ' օլտրդլարը հալտէ, տ-
նա՝ Եա Բապպ, Խրայէլէ մէլէքիւթիւ պու վա-
գըթտա մը ի'ատէ էտէճէքսին՝ տէյիւ սիւ'ալ էթ-
- 7 տիլէր։ Օ տախի անլէրէ Փէտէրին քէնտի թահիթ և
հիւքմիւնէ գօտըղը վագըթ վէ զէմանլէրի պիլմէք
- 8 սիզէ 'ա'իտ տէյիլ տիր։ Լաքին իւզէրինիզէ Բուհ
իւլ Գուտս կէլտիյինտէ քէսպ ի գուտրէթ էտէ-
րէք, Երուսաղէմտէ վէ պիւթիւն Եէհուտիյէտէ
վէ Սամարիատա վէ զէմինին միւնթէ հալնտ գա-

- 9 տար պանա շահիտ օլաճագործը՝ տէտի : Վէ պու
շեյլէրի սէցլէտիքտէ, անլէր նազար էթմէքտէ ի-
ցեն՝ ուրաց չըդտը, վէ պիր պուլութ անը կեզը-
- 10 լէրի էօնիւնտէն սէթը էթտի : Վէ 0 կիթմէքտէ,
անլէր տախի սէմայա տօղրու տիգգաթլէ նազար
էթմէքտէ իքեն, իշմէ եանլարընտա պէյազ էլ-
- 11 պիսէլի իքի քիմնէ տուրուպ : Եյ Գալիլեալը ա-
տէմլէր, նիշիւն սէմայա պագըպ տուրույօրսընըզ .
եանընըզտան սէմայա չըդան պու Յիսուս՝ նասոր
սէմայա կիթտիյինի կէօրտիւնիւզ իսէ, • վէճչլէ
կէլէճէք տիր՝ տէտիլէր :
- 12 0 զէմնն, անլէր Երուսաղէմէ սէպթ կիւնիւ եօլ-
ճըլըզը գտատար եագըն օլան Զէյթունլըդ տէնիլէն
- 13 տաղտան Երուսաղէմէ 'ավտէթ էթտիլէր : Վէ կիր-
տիքլէրինտէ Պետրոս վէ Յակոբոս վէ Յովհաննէս,
Անդրէսս վէ Փիլիպպոս վէ Թովմաս, Բարթողո-
մէոս վէ Մատթէոս, Ալֆէոս օղու Յակոբոս վէ
Սիմոն իւլ Ղայուր վէ Յակոբոսըն էտքնուց Յու-
դանըն իգամէթ էթտիքլէրի ֆէվգանի օտայա չըդ-
- 14 տրլար : Պունլարըն ճիւմլէսի գարըլար վէ Յիսուսըն
վալիտէսի Մարիամ վէ անըն գարնտաշարը իլէ
պիլիթթիֆագ տու՛ա վէ նիյազա տէվամ էտէր-
լէր իտի :
- 15 Վէ օլ կիւնլէրտէ հազըր պուլունան ճէմա'աթ-
թագրիպէն եիւղ եիրմի քիշի օլուզը հալտէ, Պետ-
րոս շակիրտլէրին օրթասընտա այազա գալգըպ տէ-
- 16 տի քի, Եյ պիրտտէրլէր, Բուհ իկ Գուտաըն Դա-
ւիթին աղղըլէ Յիսուսը թութանլարա գրւաղուզ
օլան Յոււգտ հագգընտա մուգտտէմնա պույուրտրզը
- 17 պու քէլամըն իթմամ օլունմասը կէրէք իտի . Զի-

բա օ պիզտէն սացըլը օլուպ՝ պու խըտմէթտէ տա-
 48 իի նասիպի օլմուշ իտի : Իմտի պու քիմսէ իեպա-
 սէթ իւճրէթիյլէ պիր թարլա էտինտի , վէ պաշ
 աշաղը տիւշմէքլէ , օրթասընտան փաթլայարագ
 49 հէփ պաղըրստգլարը տէօքիւլտիւ : Պու տախի Ե-
 րուսաղէմ էհալիսինին ճիւմլէսինէ մա՛լիւմ օլտու,
 շէօյլէ քի օլ թարլա անլէրին լիսանընճա՛ Ակեղ-
 դամա , եա՞նի Գան թարլասը՝ թէսմիյէ օլունտու
 20 Զիրա Մէզամիր քիթապընտա՝ Անըն մէսքէնի վի-
 րան օլուպ՝ անտէ քիմսէ սաքին օլմոսըն . վէ տա-
 խի : Մանսըպընը պիր պաշգասը ալսըն՝ տէյիւ եա-
 21 զըլմըշ տըր : Պու էճլտէն Բապպ Յիսուսըն արա-
 22 մըզա կիրիպ չըգտըղը պիւթիւն միւտտէթտէ , Եա՞-
 նի Յովհաննէսին վաֆթիզինտէն պաշլայըպ՝ պիզիմ-
 արամըզտան սէմոյտ չըգտըղը կիւնէ տէյին , պիզիմ-
 իլէ րէֆագաթ էթմիշ օլան պու ատէմլէրտէն պի-
 րի պիզիմ իլէ պէրտապէր գըյամընտ շահիտ օլսա
 23 կէրէք տիր : Վէ իքի քիշի , եա՞նի Յոււստոս լա-
 գապըլը վէ Բարսափա տէնիլէն Յովսէփի վէ Մատա-
 24 թիայը իհզարլէ , Տու՛ա էտէրէք՝ Էյ ճիւմլէնին
 գալպէրինի պիլէն Բապպ , Յոււդանըն քէնտի մա-
 հալինէ կիթմէք իւզըէ տիւշտիւյիւ պու խըտմէթ
 25 վէ րէսալէթին նասիպինի ալմագ իշիւն , Պու իքի
 քիմսէտէն հանկըրսընը ինթիխապ էյլէտիյինի պէ-
 26 յան էյլէ՝ տէտիլէր : Վէ գուր'ալարընը վէրտիք-
 լէրինտէ գուր'ա Մատաթիայտ տիւշմէքլէ , մէր-
 գում օն պիր րէսուլէր իլէ սայըլտը :

ՊԱՊ 2

1 **Վ**է Պէնտէկոստէ կիւնիւ կէլտիքտէ , Ճիւմլէտէ

պիլիթթիֆագ պիր եւրտէ հազըք օլտըգլորը հալ-
 2 տէ, Անսրզըն սէմատան շիտտէթլէ էսէն ըիւզկեար
 սէռէ կիսպի պիր սէտտ կէլիսպ՝ օթուրտըգլորը խա-
 3 նէյի պիւթիւն տօլտուրտու։ Վէ աթէշ ուսւեւէ
 կիսպի թագսիմ օլտնամըշ տիլէք անլէրէ զահիր օ-
 4 լուպ՝ հէր պիրի իւզերինէ գօնմասըյլէ, ձիւմլէսի
 Բուհ իւլ Գուտովէ մէմլու օլարագ, Բուհըն քէն-
 տիլէրինի նութգ էթտիրախինէ կէօրէ ախէր ի՛-
 5 սանլար սէօյլէմէյէ պաշլատըլար։ Վէ սէմա ալ-
 թընտա պուլունան հէր իւմմէթտէն կէլիշ էնլ ի-
 թագվա եւհուտիլէր Երուասղէմնէ սաքին իտիլէր։
 6 Վէ պու սէտանդն վուգուրնտա ճիւմհուր թէ-
 ժէմիւ էտէրէք, հայրէթէ տիւշտիւլէր։ չիւնքի
 հէր պիրի քէնտի լիսանդնը անլէրին սէօյլէտիքլէ-
 7 րինի իշիթտիլէր։ Վէ ճիւմլէսի շաշըպ թէ՛տճ-
 ճիւպ էտէրէք, պիրի պիրինէ՝ իշթէ պու սէօյլէ-
 8 յէնլէրին ճիւմլէսի Գալիլեալը տէյիշլ մի։ Խմտի
 նասըլ հէր պիրիմնպ քէնտի անա լ'սանդմըզը ի-
 9 շիտիյօրըզ, Պիկ Փարթի, վէ Մատի, վէ Ելամի,
 վէ Արտամ ը նէհրէյն իլէ Եւհուտիյէ, վէ Կապա-
 10 գովկիս, վէ Պոնտոս, վէ Ասիս, Վէ Փուրւ-
 գիս, վէ Պամիիւլիս, վէ Մըլըք, վէ Կիւրե-
 նէ թարաֆընտա օլան Լիբիանըն սէմթլէրինին է-
 հալիսի իլէ կէրէք Եւհուտի կէրէք միւհթէտի
 11 միւսափիր Յօմացըլար, Կիրիտիլէր վէ Արագ-
 լար Ալլահըն պէօյիւք իշլէրինէ քէնտի լիսան-
 լարըմըզտա պունլարըն սէօյլէտնքլէրինի էշիտի-
 12 յօրըզ տէտիլէր։ Վէ ճիւմլէսի հայրան օլուպ
 շիւպհէ էտէրէք, պիրի պիրինէ՝ Պու նէ՞ օլ-
 13 մալը տէրլէր իտի։ Տիկէրլէր իսթիհզա էտէրէք

ԵԵՆԻ շերտապլէ տօլու տրբլար՝ տէրլէր իտի :

- 14 Իմտի Պետրոս օն պիրլէր իլէ պէրտապէր այտագտա
տուրտագ, եկտքուեք սէսլէ անլէրէ խիթապէն տէտի
քի՝ Եյ ԵԵՀՈՒՏԻ ատէմլէր վէ Ճիւմլէ Երուսաղէմ-
տէ սաքին օլանլար, պու սիզէ մա՛լիւմ օլսուն,
15 վէ սէօղլէրիմի տիկլէյինիզ: Զիրա սիզին զանն էթ-
տիյինիզ կիպի պունլար սէրիօշ տէյիլ տիրլէր .
16 չիւնքի կիւնիւն իւչիւնձիւ սա՛աթը տըր: Անճագ
պու վտգը՝ Յովէլ Փէյդամնպէր վասրթասորյլէ
17 պույուրուլան շէյ տիր, Եա՞նի Ալլահ պույուրուր
քի՝ Սօն կիւնլէրտէ Յուհըմտան Ճիւմլէ պէշէր իւ-
զէրինէ տէօքէ՛Ճէյիմ, վէ օղուլլարնըզ վէ գըզլա-
րընըզ իւհամլէ սէօյլէյէրէք, կէնճլէրինիզ վահի
18 վէ իիթէյարլարնըզ րիւյա կէօքէ՛Ճէքլէր: Վէ օլ
կիւնլէրտէ պէն գուլլարըմ իւզէրինէ վէ Ճարիյէ-
լէրիմ իւզէրինէ տոտիի Յուհըմտան տէօքէ՛Ճէյիմ,
19 վէ անլէր իւհամլէ սէօյլէյէ՛Ճէք տիր: Վէ եօգա-
րըտա սէմատա 'աՃիպ շէյլէր, վէ աշաղըտա զէ-
մինտէ 'ալամէթլէր, Եա՞նի գան վէ աթէշ վէ
20 թիւթիւն տիւմննը վէրէ՛Ճէյիմ, Յապպըն 'ազիմ
վէ ըուշէն կիւնիւ կէլմէզտէն Եվվէլ կիւնէշ զուլ-
21 մէթէ վէ ոյ գանա տէօնէ՛Ճէք տիր: Վէ հէր քիմ
Յապպըն իսմինէ տուշա էտէրսէ, խէլաս պուլաճագ
22 տըր: Եյ պէնի Խարայէլ, պու սէօղլէրի տիկլէյի-
նիզ. Նազարէթլի Յիսուսը, Եա՞նի Ալլահըն արտ-
նըզտա անըն վասրթասորյլէ իՃրա գըլլարը, վէ սի-
զին պիլտիյինիզ գուտրէթլի 'ամէլլէր վէ մէւ՛Ճի-
զէլէր վէ 'ալամէթլէրլէ Ալլահ թարաֆընտան սիզէ
23 թաստիգ օլունմըշ զաթը, Ալլահըն միւրատը մու-
գատտէրի վէ էզէլի 'իլմի մուճէպինճէ թէսլիմ օ-

- լունարտգ առարնըզ, վէ շերիբլէք էլիյլէ խուս մըխ-
 24 լսյարտգ գտթլ էթտինիզ: Ալլահ տախի էօլիւմ
 աղըրլարընը հալլ էտէրէք, անը գըյամ էթտիր-
 տի, չիւնքի անըն վասրթասըյլէ զապիմ օլունմասը
 25 միւմքին տէյիլ իտի: Զիրտ ֆաւիթ անըն հագ-
 դրնատ ետուէր Աւրէրէր՝ Էօնիւմտէ Բազպը տա՛իմա
 կէօրիւր իտիմ, զիրտ սազըմտա տըր՝ քի սարար-
 26 մայայրմ: Պու սէպէպտէն գալպիմ մէսըուր վէ լի-
 սանըմ շատման օլուու, հէմ տախի թէնիմ իւմիտ
 27 իւզրէ սաքին օլաճուգ տըր. Զիրտ ճանիրմը հագի-
 յէտէ թէրք էթմէյիպ՝ Մուգատտէսինկի չիւրիւմէք-
 28 լիք կէօրմէյէ պրագմայաճագսըն: Պահա հայաթ
 թարիգլէրինի պիլտիրիպ՝ տիտարընկլէ պէնի մէսէր-
 29 ըէթլէ տօլտուրաճուգսըն՝ տէյիւ պույուրըր: Եյ
 պիրատէրլէք, խանէտան Ճէտտի ֆաւիթ հագգըն-
 տա սիզէ Ճէսարէթլէ սէօյլէմէք ճա՞իլ տիր քի՝
 հէմ վէֆաթ էթտի, հէմ տէ տէֆն օլունատու,
 գտպըր տախի պու կիւնէ տէյին եանըմըզտա տըր:
 30 Խմտի փէյղամպէք օլուու՝ վէ Ճէսէտ Ճիշէթիյլէ
 քէնտի սուլպընըն մէյլէսինտէն թախիթընտա օ-
 թուրմուգ իչիւն Ալլահըն՝ Քրիստոսը իգամէ էտէ-
 ճէյինէ գտումէլէ քէնտիսինէ եէմին էթալիյինի պի-
 31 լէրէք, Եփէլտէն կէօրմէսիյլէ՝ Ճանը հագիյէտէ
 թէրք օլունմայրպ, Ճէսէտի տախի չիւրիւմէքլիք
 կէօրմէտի՝ տէյիւ Քրիստոսըն գըյամը հագգընտա
 32 սէօյլէտի: Պու Յիսուսը Ալլահ գըյամ էթտիրտի,
 33 պունա տախի պիզ Ճիւմէմիզ շահիտ իդ: Խմտի
 Ալլահըն սաղ էլիյլէ թէրքի՝ օլունուու՝ Փէտէք
 թարտիրնատան վա՛տ օլունմըշ Բուհ իւլ Գուտոր
 ալմազլէ, սիզին շիմտի պու կէօրիւպ իշիթտիյինիզի

- 34 *իհասն էթտի^{*}: Զիրա Դաւիթ ումավաթա չըդմա-
35 տը, ամմա քէնտիսի, Ծապպ Ծապպըմա՝ Թա պէն
սէնին տիւշմէնլէրինի այտգլարնկա պասամադ գո-
յունձայտ տէյին, սաղըմտա օթուր, տէյիւ պու-
36 յուրտու՝ տէտի : Խմտի պիւթիւն պէյթ ի Խրա-
յէլ սահիհէն պիլսին քի, սալպ էյլէտիյինիզ պու-
Յիսուսը Ալլահ հէմ Ծապպ հէմ տէ Մէսիհ գըլ-
մըլ տըր :
- 37 Վէ պունու իշխթտիքլէրինտէ գալպլէրի գըրըլըպ
Պետրոս իլէ տիկէր ըէսուլլէրէ՝ Էյ պիրատէրլէր,
38 նէ եափալըմ[”] տէտիլէր : Վէ Պետրոս անլէրէ՝ Թէվ-
պէ էտինիզ, վէ հէր պիրինիզ կիւնահլարըն՝ տվֆը
իշիւն Յիսուս Քրիստոսըն խմինէ վաֆթիզ օլուն-
սուն . վէ Ռուհ իւլ Գոււտս՝ աթիյէսինի ալաճագ-
39 սընըզ : Զիրա վա՛տ սիզէ վէ եվլատընրզա վէ ճիւմ-
լէ ուզագտա օլանլարա, եա՛նի Ալլահըմըզ Ծապպըն
40 տա՛վէթ էտէճէյի հէրքիմսէյէ տիր՝ տէտի : Վէ
պտշգա չօգ սէօզլէրլէ շէհատէթ վէ նասիհաթ-
էտէրէր՝ Պու՝ աքսի նէսլտէն գուրթուլընըզ՝ տէ-
41 տի : Վէ անըն քէլամընը ճան ու տիլտէն գտ-
պուլ էտէնլէր վաֆթիզ օլունուպ՝ օլ կիւն թագ-
42 ըիպէն իւչ պինկ նուֆուս զամմ օլունտու : Վէ
ըէսուլլէրին թա՛լիմինէ վէ միւշարէրէթէ վէ եք-
մէք փարէլէմէսինէ վէ տու՛ալարա տէվամ էտէր-
լէր իտի :
- 43 Վէ հէր քէսէ գօրգու կէլիպ՝ ըէսուլլէրին վա-
սըթառըյլէ չօգ միւ՛ճիզէլէր իլէ՝ ալամէթլէր իճ-
44 ըա գըլընըր իտի : Վէ իման էտէնլէսին ճիւմլէսի

*Եսան . տէօքտիւ

պիր եւըտէ օլուպ՝ անլէրին ճիւմիէ էշեասը արա-
45 լարընտա միւշթէրէք իտի : Վէ էմլաք իլէ էմլալ-
լէրինի սաթըպ՝ հէր պիրինին իչթիյաճընա կէօրէ
46 ճիւմիէսինէ թէփզի՝ էտէրէր իտի : Հէր կիւն տու-
խի պիլիթթիֆագ հէյքէլէ տէվամ էտէրէք , վէ
խոնէլէրինտէ էքմէք փարէլէյէրէք մէսէրէթլէ վէ
47 խուլուս ը գալպէլ թա'ամ էտիպ . Ալլահա համա
էթմէքտէ , վէ ճիւմիէ գալմըն ինտինտէ լութք
պուլմտգատ իտիլէր . Բապպ տափի հէր կիւն ինէ-
լաս պուլանլարը քիլիսէյէ զամմ էտէր իտի :

1 **Վ**է Պետրոս իլէ Յովհաննէս պիրլիքտէ տու'ա
վագթը օլան սա'աթ տօգուզտա հէյքէլէ չըգմոգ-
2 տա իքէն , Հէյքէլին կիւզէլ տէնիլէն գափուսը
եանընա , հէյքէլէ կիրէնլէրտէն ստատգա տիլէ-
մէք իւզրէ , կիւնտէն կիւնէ գօյտ կէլտիքլէրի տ-
նատան տօղմա թօփալ պիր ատէմ կէօթիւրիւլ-
3 մէքտէ իտի : Պու քիմսէ Պետրոս իլէ Յովհաննէսի
հէյքէլէ կիրէրլէր իքէն կէօրիւպ՝ պիր ստատգա
4 տիլէտի : Պետրոս տափի Յովհաննէս իլէ անա նու-
5 զար էտիպ՝ Պիզէ պագ՝ տէտի : Օ տափի անլէրտէն
պիր շէյ ալմագ իւմիտիյլէ անլէրէ տիգգաթ էթ-
6 տի : Վէ Պետրոս՝ Պէնտէ կիւմիւշ վէ ալթուն եօդ
տըր , լաքին պէնտէ օլանը սանա վէրիրիմ . Նա-
զարէթլի Յիսուս Քրիստոսըն իսմիյլէ գալգ վէ եիւ-
7 րիւ՝ տէտի : Վէ անը սաղ էլինտէն թութուպ
գալտըրտը . վէ տէր 'ագապ թապանլարը վէ թօ-
8 փուգլարը գուզվէթլէնմէքլէ , Ալլահայըպ ոյագ իւ-
զէրի տուրտու վէ եիւրիւտիւ , վէ եիւրիւյիւպ որչ-

- բայարագ վէ Ալլահա համա էտէրէք՝ անլէր իլէ
 9 պէրապէր հեյքէլէ կիրտի : Վէ պիւթիւն գավմ
 անըն եիւրիւյիւպ Ալլահա համա էթափիյինի կէօր-
 10 տիւլէր : Վէ անըն՝ հեյքէլին կիւզէլ գափուսընտա
 սատագա իչիւն օթուրան քիմսէ օլտըղընը պիլէ-
 րէք անա վագը՝ օլան շէյտէն տօլսոյը թէ՛տճճիւպ
 վէ հայրէթլէ մէմլու օլտըլար :
- 11 Վէ սէֆա պուշն Խօֆալ Պետրոս իլէ Յովհաննէս-
 տէն այրըլմատրղը հալտէ, Ճիւմլէ գավմ հայ-
 րէթլէ Սողոմոնինըն էյվանը տէնիլէն էյլանա եանլա-
 12 ըրնա սէյիրտէրէք Ճէմ' օլտըլար : Օլ վագըթ Պետ-
 րոս պուշն կէօրախւքտէ, գավմա Ճէվապէն տէ-
 տի քի՛ Էյ պէնի Խարայէլ, պունա նի՞չիւն թէ՛տճ-
 ճիւպ էտիյօրսընըզ, եախօտ պիզիմ քէնտի գուվ-
 վէթիմիզ եա թագվամըզլէ պունու եիւրիւթմիւշ
- 13 իզ կիպի՛ պիզէ նի՞չիւն կէօզ տիքիյօրսընըզ : Էժ-
 տատըմըզըն Ալլահը, Եա՞նի Արքահամ վէ Խասհակ
 վէ Յակոբըն Ալլահը քէնտի Օզլու Յիսուսը թա՛-
 զիզ էյլէտի, քի սիզ անը էլէ վէրտինիզ, վէ Պի-
 ղատոս անը սոլը վէրմէյէ գարտը վէրմիշ իքէն,
- 14 անըն հուզուրընտա անը ինքեար էթափինիզ . Սիզ
 իսէ Մուգատտէս վէ Հագդ օլանը ինքեար պիրըէ ,
 քէնտինիզէ պիր գաթիլ ատէմին պաղըշանմասընը
- 15 թալէպ էթափինիզ : Վէ հայաթ Ծէ՛խինի գաթլ
 էթափինիզ . ամմա Ալլահ անը էօլիւլէրտէն գըյամ
- 16 էթափիրտի, քի պիզ տախի անա շահիտ իզ : Վէ
 իսմինէ օլան իման վասըթասըյլէ՝ անըն իսմի պու-
 կէօրիւպ պիլտիյինիզ քիմսէյի գուվվէթլէնտիրտի .
 վէ անըն վասըթասըյլէ օլան իման ճիւմլէնիզին
- 17 հուզուրընտա անա պու սըհհէթի վէրտի : Վէ

- շիմնի , էյ պերատերլէր . պելիրիմ քի հիւքմտար-
լարընըզ կիպի սիզ տախի պելմէյէրէք իշլէտինիզ .
- 48 Ամմա Ալլահ ճիւմլէ փէյղամպէրլէրինին աղզըյլէ
Քրիստոսըն էլէմ չէքմէսի խուսուարնտա էվգլէծէ
խտպէր վէրտիյի շէյլէրի պէօյլէծէ իթմամ էյլէ-
- 49 տի : Խմտի կիւնահլարընըզըն մահվ օլունմասը ի-
- 20 չիւն թէվպէ էտիպ րիւճու էտինիզ . Թա քի Բապ-
պըն հուզուրընտան ֆէրահպախշ վագրթլար կէ-
լիպ՝ օ սիզէ աղտէմձէ թէպշիր օլունմըշ օլան Յի-
- 21 տուս Քրիստոսը կէօնտէրէ . Քի Ալլահըն գտախիմ
վագրթլարտան պէրու մուգտատէս փէյղամպէրլէ-
րինին աղզըյլէ պույտւրտըլը ճիւմլէ շէյլէրին իս-
լահ օլունաճաղը վագրթլարա տէյին՝ սէմա անը
- 22 գտազուլ էթմէք կէրէք տիր : [Զիրա] Մովսէս էժ-
տատըմըզա՝ Ալլահընըզ Բապպ պերատերլէրինիզտէն
սիզէ պէնիմ կիպի պիր փէյղամպէր զուհուրտ կէ-
թիրէծէք տիր . անը՝ սիզէ սէօյլէյէծէյի ճիւմ-
- 23 լէ շէյլէր խուսուարնտա տինկէյէսինիզ : Վէ
հէր քիմ քի օլ փէյղամպէրի տինկէմէզսէ , գտվ-
մըն արատընտան մահվ օլունաճադ տըր՝ տէտի :
- 24 Վէ Սամնւէլ իլէ անտէն սօնրտ սէօյլէյէն փէյ-
ղամպէրլէրին ճիւմլէսի տախի պու կիւնէրի [ագ-
- 25 տէմձէ] թէպշիր էյլէմիշ տիրլէր : Սիզ փէյղամ-
պէրլէրին վէ Ալլահըն Աբրահամո՝ Տիւնեանըն
ճիւմլէ գապիլէլէրի սէնին նէոլինլէ միւպարէք գը-
լընաճագ տըր՝ տէյէրէք , էճատատըմըզ իլէ էյլէ-
- 26 տիյի տհատըն օղուլլարը սընըզ : Ալլահ քէնափ Օլ-
լու [Յիսուսը] գըյտամ էթտիրիպ՝ սիզին հէր պիրի-
նիզի շէրըլէրինիզտէն սէօնտէրէրէք , միւպարէք
գըլմագ իչիւն անը էվվէլ սիզէ իրատը էյլէտի :

ՊԱՊ 4

- 1 Վէ անլէր գավմո սէօյլէր իքէն, քետհինլէր վէ
հէյքէլին սէրտարը իլէ ստատուգիլէր՝ իւզէրլէրինէ
2 կէլիպ, Գավմա թա՛լիմ էթափլէրի վէ Յիսուս
վասրթասըլյլէ էօլիւլէրտէն գըյամը թէպշիր էյլէ-
3 տիքլէրի իշխն կիւծէնէրէք, Անլէրէ ել ստըպ՝
ախշամ օլտրղը իշխն էրթէսի կիւնէ տէյին հապ-
4 սա գօտրլար. Ամմա քէլամը իշխտէնլէրտէն նիչէ-
լէրի իման էտիպ՝ օլ ատէմլէրին մըգտարը թագ-
րիպէն պէշ պին օլտու:
- 5 Վէ էրթէսի կիւնիւ անլէրին ըէ՛իսլէրի իլէ իխ-
6 թիյարլարը վէ ՚իւլէմոոր, Վէ քետհին ի տ'զտմ
Աննա իլէ կայիտափու վէ Յովչաննէս վէ Աղեքսան-
դրոս, վէ քետհին ի տ'զտմ ագրապասընտան օ-
լոնլարըն ձիւմլէսի Երուսաղէմոէ ձէմ՝ օլտրլար :
- 7 Վէ անլէրի օրթատա տուրարըտրագ՝ Պունու նէ
գուտրէթ վէ նէ՛ իսմլէ էթափինիզ՝ տէյիւ սիւ՛ալ
8 էթափլէր: 0 զէման Պետրոս Յուհ իւլ Գուտսլէ
մէմլու օլուպ, անլէրէ՝ Եյ գավմըն ըէ՛իսլէրի իլէ
9 Խորոյէլին իխթիյարլարը, Պիզ՝ պու կիւն պիր ՚ա-
լիլ ատէմէ վուգու՝ պուլան իհան խուսուսընտա,
նէ՛ վէճչլէ շիֆա պուլտրզընա տա՞իր թէֆթիշ օ-
- 10 լունույօր իսէք, ձիւմլէնիզէ վէ պիւթիւն Խորա-
յէլ գավմընս մա՛լիւմ օլսուն քի, նազարէթլի
Յիսուս Քրիստոսըն, եա՞նի սիզին ստըպ էթափիյի-
նիզ վէ Ալլահըն գըյամ էթափիրտիյի զաթըն իս-
միյլէ պու ատէմ հուզուրընըզտա սազ տուրույօր.
- 11 Սիզ մի՛մարլար թարտֆընտան թահգիր օլունուպ՝
12 քէօշէ թաշը օլմուշ օլտն թաշ պու տըր: Վէ

պաշտա պիր զաթտառ խելաս եօդ տըր . չիւնքի սէ-
մա ալթընտա ատէմէր արասընտա վէրիլէն պաշտա
պիր իսմ եօդ տըր . քի անընլէ խելաս պուլա պի-
13 լէլիմ՝ տէտի : Վէ անլէր Պետրոս իլէ Յովհաննէ-
սին ճէսարէթինի կէօրիւպ՝ անլէրին օգումամըշ վէ
իւմմի ատէմ օլտրգլարընը տկլամաղլէ թէ՛տժծիւպ
էթտիլէր , վէ Յիսուս իլէ պէրապէր պուլունմըշ
14 օլտրգլարընը պիլտիլէր : Վէ շիֆա պուլմուշ ատէ-
մին անլէր իլէ պէրապէր տուբտըղընը կէօրմէլէրիյ-
15 լէ , իթիրազ էտէճէք պիր շէյլէրի գալմատը : Վէ
միլլէթ մէ ճիխինտէն շրգմալարընը էմր էթտիկտէն
16 սօնրա , պէյնլէրինտէ միւշտվէրէ էտէրէք , Պու ա-
տէմէրէ նէ՞ եափալըմ , զիրա պունլարըն վասըթա-
սըյլէ պէլի պիր միւ՛ճիզէ իճրա օլունտըղը Երու-
սաղէմտէ սոգին օլանլարըն ճիւմլէսինէ մա՛լիւմ
17 տիր , պիզ տախի ինքեար էտէմէյիզ . Ֆագաթ-
գավմ արասընտա զիյատէ շայ՝ օլմամտաը իչիւն ,
պունտան պէյլէ պու իսմիէ պիր ատէմէ սէյլէմէ-
սինլէր տէյիւ , անլէրի շիտտէթլէ թէհտիտ էտէ-
18 լիմ՝ տէտիլէր : Վէ անլէրի չաղըրըպ՝ Յիսուսըն իս-
միյլէ ասլա սէօյլէմէմէլէրինի վէ թա՛լիմ էթմէմէ-
19 լէրինի թէնպիհ էթտիլէր , Ամմա Պետրոս իլէ Յով-
հաննէս անլէրէ ճէվապէն՝ Ալլահտան զիյատէ սիզի
տիկլէմէք Ալլահըն ՚ինտինտէ հա՞գդ մը տըր , սիզ
20 հիւքմ էտինիզ . Զիրա պիզ կէօրիւպ իշիթտիյի-
միզ շէյլէրի սէօյլէմէմէյէ մուգթէտիր տէյիլ իզ՝
21 տէտիլէր : Վէ անլէր խալգըն սէպէպինտէն անլէրի
թէքտիր էթմէյէ վէսիլէ պուլամատըգլարընտան ,
եինէ անլէրի թէհտիտ էտիպ՝ սոլը վէրտիլէր ,
շիւնքի վագը՝ օլան շէյ իշիւն հէր քէս Ալլահը

- 22 Թէմճիտ էտիյօր իտի : Զիրա իւզերինաէ շիֆա
միւ' ճիզէսի իճրա օլունան տտէմ գըրդ եաշընը
թէճավուզ էթմիշ իտի :
- 23 Անլէր տտիսի սալը վէրիլտիքտէ , ըէֆիգլէրինին
եանընա կէլիպ՝ պաշ քեահինլէր իլէ իխթիյարլա-
րըն քէնտիլէրէ սէօյլէտիքլէրինի նազլ էթտիլէր :
- 24 Վէ անլէր պունու իշիթտիքլէրինաէ , պիլիթթի-
ֆտգ Ալլահու սէս գալտըրարագ՝ Եա Ռապպ , սէմա
իլէ զէմինի վէ տէնիզի վէ անլէրտէ պուլունան
շէյլէրին ճիւմլէսինի խալդ էյլէյէն Ալլահ սէն սին .
- 25 Սէն գուլըն Դաւիթին աղզըյլէ՝ Նիշիւն թա՛իֆէ-
լէր վէլվէլէ էտիպ՝ գավմլար պաթըլ շէյլէր թէ-
- 26 սավգուր էթտիլէր . Տիւնեա մէլիքլէրի հազըր տու-
րուպ , ըէ՛իսլէր պիրլիքտէ Ռապպըն 'ալէյհինտէ վէ
անըն Մէսիհի 'ալէյհինտէ թէճէմմիւ' էթտիլէր .
- 27 տէյիւ պույյուրտըն : Զիրա *հագիգաթէն Հերովդէս
վէ Պոնտոսլը Պիղատոս , թա՛իֆէլէր վէ Խորայէլ
- 28 գավմլարը իլէ . Մէսհ էթտիյին մուգատտէս Օղ-
լըն Յիսուս իւզերինէ թէճէմմիւ' էթտիլէր , քի սէ-
նին էլինին վէ թէտպիբինին վագը՝ օլմազա թագ-
տիր էյլէտիյի շէյլէրին ճիւմլէսինի իճրա էտէլէր :
- 29 Վէ շիմտի , եա Ռապպ , անլէրին թէհտիոլէրինէ
նազար գըլ , վէ շիֆա վէրմէք վէ մուգատտէս Օղ-
լըն Յիսուսըն խմիյլէ 'ալամէթլէր վէ միւ' ճիզէլէր
- 30 իճրա էթմէք իչիւն էլինի ուզատարագ , Սէնին քէ-
լսմընը քէմալ ը ճէսարէթլէ սէօյլէմէյի պու գուլ-
- 31 լարընս իհսոսն էյլէ՝ տէտիլէր : Վէ անլէր տու՛ա
էթտիքտէ , ճէմ' օլարգլարը եէր սարութպ՝ ճիւմ-

*Պա՛րընը հագիգաթէն պու շէհըտէ

լէսի Բուհ իւլ Գուտալէ մէմլու օլարագ՝ Ալլահըն
քէլամընը ճէսարէթլէ սէօյլէրլէր իտի :

- 32 Վէ իման էտէնլէրին ճէմա'աթը եկքտիլ վէ
եկքժան օլարագ պիրի քէնտի էմվալինտէն օլան
պիր շէյի՝ Պէնիմ տիր՝ տէմէզ իտի . լաքին ճիւմլէ
33 շէյլէրի արալարընտա միւշթէրէք իտի : Բէսուլէր
տախի Բապպ Յիսուսըն գըյամընա 'ազիմ գուվ-
վէթլէ շէհատէթ էտէրլէր , վէ ճիւմլէսինին իւզէ-
34 րինտէ լութֆը լ 'ազիմ վար իտի : Վէ իչլէրինտէ
միւհթաճ պիր քիմնէ պուշտնմազ իտի . շիւնքի
թարլա վէ եա խանէ սահիպի օլանլարըն ճիւմլէսի
Գ-ՇԵՐԻՆԻ սաթըլպ՝ սաթըլան շէյլէրին ագչէսինի
35 կէթիրէրէք, Բէսուլէրին այագլարընա գօրլար իտի,
վէ հէր քէսէ քէնտի իհթիյածընա կէօրէ թէվզի'
36 օլունուր իտի : Վէ բէսուլէր թարաֆընտան Բառ-
նաբաս (թէրճէմէսի Թէսէլլի օղու) լագապըյլէ
լագապլանան Յովսէս իսմինտէ Գըպըրըլը պիր
37 Ղեկիլինին պիր թարլասը օլուագ , Անը սաթտը , վէ
ագչէսինի կէթիրիպ՝ բէսուլէրին այագլարը եանը-
նա գօտու :

ՊԱՊ 5

- 1 Լաքին Անանիա իսմինտէ պիր ատէմ զէվճէսի
2 Սափիրա իլէ պիր միւլք սաթտը . Վէ զէվճէսինին
տախի խապէրի օլտրդը հալտէ , պահասընտան պիր
մըգտարընը ալը գօտու , պիր մըգտարընը տախի
կէթիրէրէք , բէսուլէրին այագլարը եանընա գօ-
3 տու : Վէ Պետրոս՝ Էյ Անանիա , Բուհ իւլ Գուտ-
սա եալան սէօյլէմէք , վէ թարլանըն պահասընտան
ալը գօմագ իշիւն , Շէյթան սէնին գալպինի նի՞շիւն
4 տօլառուրտու : Գալտրդը զէման սանտ գալմա՞զ մը

իտի , սամթըլտըգտոտ տախի սէնին հիւքմիւնտէ տէ-
 յի՞լ մի իտի . նի՞չիւն պու շէյի գալպինէ գօտըն .
 ատէմլէրէ տէյիլ , անճագ Ալլահա եալան սէօյլէ-
 5 տին՝ տէտի : Վէ Անանիս պու քէլամը իշիթափ-
 տէ , տիւշիւպ թէսլիմ ի րուհ էթտի . վէ պու
 շէյլէրի իշիտէնլէրին ճիւմլէսինէ պէջիւք գօրգու
 6 տիւշտիւ : Վէ կէնճլէր գալգըպ անը քէֆէնլէտի-
 7 լէր վէ տըշարը չըգարըպ տէֆն էթտիլէր : Վէ ա-
 րասոր թագրիպէն իւչ սա'ամթ կէշտիքտէ , զէվծէս
 8 վագը՝ օլանը պիլմէյէրէք իշէրի կէլմէքլէ , Պետրո
 մէրգումէյէ խիթապէն՝ Պանա սէօյլէ , թարլայը
 պո՞ւ գտառըտ մը սամթտընըգ՝ տէտի . օ տախին
 9 Պէլի , պու գատարա՝ աէտի : Ամման Պետրոս անու-
 նի՞չիւն սիզ Բապպըն Բուհընը թէճըիպէ էթմէյէ
 իթթիփագ էթտինիզ . իշիթէ սէնին զէվծինի տէֆն
 էտէնլէրին այագլարը գափունըն էօնիւնտէ տիր ,
 10 սէնի տէ տըշարը չըգարաճագլար՝ տէտի : Մէր-
 գումէ տախի տէր՝ ագապ անըն այագլարը եանըն-
 տոտ տիւշիւպ թէսլիմ ի րուհ էթտի . վէ կէնճլէր
 իշէրի կէլիսպ՝ անը եօլմիւշ պուլտըլար , վէ տըշարը
 11 չըգարըպ՝ զէվծինին եանընտ տէֆն էթտիլէր : Վէ
 պիւթիւն քիլիսէ իլէ պունու իշիտէնլէրին ճիւմ-
 լէսի իւզէրինէ պէջիւք գօրգու տիւշտիւ :
 12 Վէ ըէսուլլէրին էլլէրիյլէ գավմտտ չօգ ալո-
 մէթլէր վէ միւ՛ճիզէլէր իճրա օլունույօր իտի . վէ
 ճիւմլէսի պիլիթթիփագ Սողոմննըն էյվանընտտ
 13 պուլունուպ , Սա՛իրլէրտէն պիր քիմնէ անլէր իլէ
 պիրլէշմէյէ ճէսարէթ էթմէզ իտի իսէ տէ , գավմ
 14 անլէրի թա՛զիմ էտէրլէր իտի : Վէ Բապպա իման-
 էտէն էրքէքլէրին վէ գարըլարըն ատէտի կիթ-

- 45 տիքձե չօղալմագտա իտի . Շեզյլէ քի խասթալարը
մեշտանլարա չըգտրըպ , Պետրոս կելիր իբէն պարի
կէօլիկէսի անլէրին պիրի իւզէրինէ տիւշոխւն՝ տէյիւ
տէօշէքլէր վէ քէրէվէթլէր իւզէրինէ գորլար իտի :
- 46 Վէ էթրաֆտա օլան չէհրլէրտէն պիր չօդ խալդ
տախի խասթալարը վէ նափաք ըսւհլարտան՝ ազապ
չէքէնլէրի կէթիրէրէք , Երուսաղէմէ ճէմ՝ օլուպ՝
Ճիւմլէսի շիֆտ պուլուր իտի :
- 47 Ամմա քետհին ի ա'զամ՝ վէ անըն իլէ պէրապէր
օլանլարըն Ճիւմլէսի , եա՞նի սստուգելէր ֆըրգասը
- 48 Ղայրէթլէ մէմու օլարագ գալգտըլար , Վէ՛րէ-
ստուլէրին իւզէրինէ ել ուզատըպ՝ անլէրի ումումի
- 49 Հապսիսաննէյէ աթարլար : Լաքին Բապպըն մէլէյի
կէճէլէյին զընտանըն գափումընը տչըպ անլէրի չը-
- 20 գարարագ , Կիտինիզ վէ հէյքէլտէ տուրուպ ,
գավմա պու հայտթըն Ճիւմլէ սէօգլէրինի սէօյլէ-
- 21 յինիվ՝ տէտի : Անլէր տախի պունու իշիթալքտէ ,
սապահլայըն հէյքէլէ կիրիպ՝ թա՛լիմ՝ էտէրլէր ի-
տի . ամմա քետհին ի ա'զամ՝ վէ անըն իլէ պէրա-
պէր օլանլար կէլիպ՝ մէլլէթ մէճլիսինի վէ պէնի
Խորայէլին Ճիւմլէ իիմթիյարլարընը ճէմ՝ էտէրէք ,
անլէրի ճէլզ իշիւն հապսիսաննէյէ արէմ կէօնտէր-
- 22 տիլէր : Ամմա մէմուրլար վարարդտա անլէրի հա-
- 23 պիսանէտէ պուլմամաղլէ , տէօնիւպ , Վագտ'ա
հապսիսաննէյի հէր տիգգաթլէ գափալը , վէ պէք-
ճիլէրի գափուլարըն էօնիւնտէ տուրմագտա պուլ-
տըգ , ամմա տչտըղըմըզ զէմոն իշէրիաէ քիմսէյի
- 24 պուլմատըգ՝ տէյիւ խապէր վէրտիլէր : Վէ հէյքէ-
լին սէրտարը վէ պաշ քետհինլէր տախի պու սէօլ-
լէրի իշիթալքէրինտէ՝ Պու նէ՛ օլաճագ՝ տէյիւ

- 25 անլէրտէն տօլայը շիւպհէտէ գալտրլար : Վէ պիր քիմսէ կելիպ՝ Խշթէ ոլ հապսա գօտըզնըզ տտէմ-լէր Տեյքէլտէ տուրուա՝ գավմն թա'լիմ էտիյօր-
- 26 լար՝ տէյիւ անլէրէ խապէր վէրտի : 0 զէման սէր-տար՝ մէ մուրլտր իլէ կիտիպ՝ անլէրի ճէպր էթմէք-սիգին կէթիրտի, զիրտ թաշլանըրըզ՝ տէյիւ գավմ-
- 27 աան գօրգարլար իտի : Վէ անլէրի կէթիրիպ՝ միլ-լէթ մէճլիսինին հուզուրընա կէօթիւրտիւլէր, վէ
- 28 քեահին ի ա՛զամ անլէրէ սիւալ էտիպ, Սիզէ պու-իսմէ թա'լիմ էթմէմէյի էքիտէն թէնապիհ էթմէ-տիք մի . վէ Խշթէ Երուսաղէմի թա'լիմինիզլէ տու-տուրարնըզ, վէ ոլ ատէմին գանընը պիզիմ իւզէ-րիմիզէ կէթիրմէք իսթէրսինիզ՝ տէտի :
- 29 Վէ Պետրոս իլէ բէսուլլէր ճէվապէն՝ Ատէմլէր-տէն զիյատէ Ալլահա իթա'աթ էթմէք կէրէք տիր:
- 30 Սիզին՝ ազածա ասըպ ի՛տամ էյլէտիյինիզ Յիսուսը
- 31 էժառաւրմըզն Ալլահը գըյամ էթարտի : Խրտ-յէլէ թէվպէյի վէ կիւնահլարըն աֆվընը վէրմէք իչիւն Ալլահը անը Բէ՛հս վէ Խէլասքեար օլմազա
- 32 քէնտի սազ էլիյլէ թէրֆի էյլէտի : Պիզ տախի պու շէյլէր խուստւսընտաս անըն շահիտէրի իզ, վէ Ալլահըն քէնտինէ իթա'աթ էտէնլէրէ վէրտիյի
- 33 Բուհ իւլ Գոււսս տախի շահէո րէ՛ տէտիլէր : Վէ պունու իշիթարիքլէրինտէ, զայէթլէ հիտտէթլէ-նիպ՝ անլէրին գամթի իչիւն մէշլէրէթ էտէրլէր ի-
- 34 քէն, Պիւթիւն գավմըն ինտինտէ միւ'թէպէր օլան շէրի'աթ մու'ալլիմի Գամազիէլ նամ պիր Փէրիսի միլէթ մէճլիսինտէ գալգըպ՝ բէսուլլէրին պիր աղ վագըթ տըշարը չըգարմալարընը էմր էյլէտիքտէն
- 35 սօկրա, Անլէրէ տէտի քի՛ Էյ պէնի Խրտայէլ, պու

- քիմուլէրէ էտէճէյինիզ մուտամելէ խուսուսընտա
 36 քէնտինիզի սագընընըզ : Զիրա պու կիւնլէրտէն
 տգտէմ թեւդաս գալգըպ՝ քէնտիսինի պիր չէյ
 կէօսթէրէրէք, անա թագրիպէն աէօրթ եիւզ նէ-
 ֆէր թապի' օլտու . քէնտիսի գաթլ օլունտու ,
 վէ անա թապի' օլանլարըն Ճիւմլէսի տաղըլըպ եօդ
 37 հիւքմիւնտէ օլտըլար : Վէ պու ատէմտէն սօնրա
 թահրիր ի նուֆուս կիւնլէրինտէ , Գալիլէալը Յու-
 դա գալգըպ՝ քէնտինէ պիր չօդ խոլգ Ճէլպ էթ-
 տի իսէ տէ , օ տախի հէլաք օլտու , վէ անա
 թապի' օլանլարըն Ճիւմլէսի թար ու մար օլտըլար:
 38 Վէ շիմտի սիզէ տէրիմ քի' Պու տաէմլէրտէն վազ
 կէչիպ անլէրի պրագընըզ . զիրա էկէր պու թէտ-
 պիր եախօտ պու իշ ինսաննտան իսէ , պօզուլուր .
 39 Ամմա էկէր Ալլահտան իսէ , անը պօզմազա գատիր
 օլմազաընըզ . օլմայա քի Ալլահա գարշլ տախի
 40 Ճէնք էթմէքտէ պուլունտաընըզ : Վէ անա գա'իլ
 օլարագ՝ բէտուլլէրի չաղըրըպ տէօյտիւքտէն սօնրա ,
 Յիսուսըն իսմիյլէ սէօյլէմէմէյի թէնափիհ էտիպ՝ ան-
 41 լէրի սալը վէրտիլէր : Անլէր տախի , անըն իսմի ի-
 շիւն հագտրէթ կէօրմէյէ լսյըգ սոյըլարգլարըն-
 տան տօլայը մէսրուր օլարագ , միլլէթ մէճլիսինին
 42 հուզուրընտան չրգաղըլար : Վէ հէր կիւն հէյքէլտէ
 վէ էվլէրտէ թա'լիմ էտիպ՝ Յիսուս Քրիստոսը թէպ-
 շիր էթմէքտէն ֆէրազէթ էթմէզլէր իտի :

Վէ օլ կիւնլէրտէ շակիրտէր չօղալմազլէ , Եռ-
 նանիճէ թէքէլլիւմ էտէնլէր թարափընտան , քէն-
 տի տուլ գարըլարընըն եէվմի ի'անէտէ իհմալ օ-

- Հունտըգլարը իշխան, 'Խպրանիլէր' ալեյհինե գիյլ
 2 ու գալ վագը' օլտու : Վէ ոն իքիլէր շակիրտլէրին
 ճէմա'աթընը տա'վէթ էտիպ՝ Ալլահըն քէլամընը
 թէրքլէ սօֆրաղարա խըտմէթ էթմէմիզ միւնասիպ
 3 տէյիլ տիր : Անըն իշխան, էյ պիրատէրլէր, սիզ-
 տէն հագգլարընտա հիւն ի չէհատէթ օլունան
 վէ բուհ իւլ Գուտոս վէ հիքմէթլէ մէմլու պուլու-
 նան եէտի տտէմ ինթիխոպ էտինիզ, պիզ տախի
 4 անլէրի պու իշէ թա'եին էտէլիմ : Պիզ իսէ տու'ա
 իլէ քէլամըն խըտմէթինէ տէվամ էտէճէյիզ՝ տէ-
 5 տիլէր : Վէ պու սէօզ պիւթիւն ճէմա'աթըն խօ-
 շընա կիտէրէք՝ իման վէ բուհ իւլ Գուտոլէ մէմ-
 լու օլան Ստեփանոս նամ պիր տտէմ իլէ Փիլիպ-
 պոս վէ Պրոքորոն վէ Նիկանովը վէ Տիմոֆյա վէ
 Պարմենա իլէ Անթաքիալը միւհթէտի Նիկողայոսը
 6 ինթիխոպ էտիպ, Անլէրի ըէսուլլէրին հուզուրընա
 կէթիրտիլէր . անլէր տախի տու'ա էտիպ՝ էլլէրինի
 7 իւզէրլէրինէ գօտըլար : Վէ Ալլահըն քէլամը իլէ-
 րիլէյիպ՝ շակիրտլէրին 'տտէտի Երուսաղէմու զա-
 յէթլէ չօղալարագ', քեահինլէրտէն պիր չօգ խալգ
 տախի իմանա իթա'աթ էտէրլէր իտի :
 8 Վէ Ստեփանոս իման վէ գուտորէթլէ մէմլու օ-
 լորագ, գավմ արասընտա 'ազիմ միւհիզլէր վէ
 9 'ալամէթլէր իճըա էտէր իտի : Վէ Կիպէրթինլէր
 վէ Կիւրենէլիլէր վէ Խաքէնտէրիյէլիլէր սէնազու տէ-
 նիլէն սինազօղտան վէ Կիլիկիալը վէ Ասիալըլար-
 տան պա'զըլարը գուլգըպ՝ Ստեփանոս իլէ միւպա-
 10 պահէտ էտէրլէր իտի : Վէ վասըթառըլէ սէօլլէ-
 տիյի հիքմէթ վէ բուհա մուգավէմէթ էտէմէտի-
 11 լէր : Օ զէման՝ Պիզ պունուն Մովսէս վէ Ալլահ

- ՔԵՒՓՐԼԵՐ ՄԴ) ՀԵտիւյինի իշխթափ՝ տէմեք իշխան
 42 պա՛զը առսեմլէրի այսարթարլար : Վէ գավմ իլէ
 իխթիյարչորդը վէ ՚իւլէմայը թահրիք էթափիլէր, վէ
 իւղէրինէ հիւճումլէ անը թութուպ՝ միլլէթ մէծ-
 43 փախնէ կէօթիւրտիւլէր : Վէ եալան շահիտլէր իհ-
 զար էտէրէք, անլէր տախի՛ Պու ատէմ պու մու-
 ժատակս մահալէ վէ շէրի՛աթա գարշը քեւփրլէր
 44 սէօյլէմէքտէն ֆերաղէթ էթմէզ : Զիրա պունուն
 ՕԼ Նազարէթլի Յիսուս պու եէրի երգըպ՝ Մովսէ-
 սին պիզէ թէսլիմ էթտիյի այինլէրի թէպտիլ է-
 տէճէք տիր, տէտիյինի պիզ իշխթափ՝ տէտիլէր :
 45 Վէ մէճիստէ օթուրանլարըն ծիւմիէսի անա տիգ-
 դաթլէ պագըպ՝ անըն եիւզիւնիւ մէլէք եիւզիւ-
 կիպի կէօրտիւլէր :

- 1 Օ զէման քեահին ի ա՛զամ՝ Պու շէյլէր ֆիւ վա-
 2 դը՝ պէզլէ մի տիր՝ տէտի : Օ տախի տէտի քի
 էյ պիրատէրլէր վէ ֆետէրլէր, տիլլէյինիզ . Փէ-
 տէրիմիզ Աբրահամ՝ Խառանտա սաքին օլմազտան
 էվվէլ, Արամ ը նէհրէյնտէ իրէն, Ալլա՛ ը զուլ
 3 Ճէլալ անա կէօրիւնիւպ, Տիյարըկտան վէ ազբա-
 պակըն եանընտան չըգ, վէ անա կէօթէրէճէյիմ
 4 տիյարա կէլ տէտի : Օ զէման Քաղդէալլարըն տի-
 յարընտան չըգըպ՝ Խառանտա սաքին օլտու . օրա-
 տան տախի ֆէտէրի վէֆաթ էթափտէն սօնկրա,
 անը պու շիմտի սաքին օլտըզընըզ տիյարա նագէ
 5 էյլէտի : Վէ անտէ սյագ պաստճագ գատար պիլէ
 անա միրաս վէրմէյիպ՝ էվլատը օլմատըզը . Հալտէ
 անը քէնտիսինէ վէ քէնտիսինտէն սօնկրա զիւրըի-

յեթինէ միւլք օլմագ իւզրէ վէրմէյէ վա՛տ էյլէ-
 6 տի : Վէ Ալլահ պու թարզ իւզրէ սէօյլէտի , եա-
 նի՝ Անըն զիւրրիյէթի տիյտը ը զուրպէթտէ միւ-
 սաֆիր օլուպ , անը տէօրթ եիւզ սէնէ էսիր վէ
 7 անա ճէֆու էտէճէքլէր : Վէ Ալլահ՝ Շօլ էսիրի
 օլոճագլարը թա՛իֆէյի պէն հիւքմ էտէճէյիմ ,
 վէ անտէն սօկրա չըգըպ՝ պու մոհալտէ պանա ՚ի-
 8 պատէթ էտէճէքլէր տիր՝ տէտի : Վէ անա խիթոն
 ՚ահարնը վէրտի , օ տախի Խասհակը թէվլիտ էյ-
 լէյիպ՝ պէօյլէճէ անը սէքիզինճի կիւնտէ խիթան
 էյլէտի . Խսոհակ Յակոբը վէ Յակոբ օն իքի էճ-
 9 տատը Ռէկէր էյլէտի : Վէ էճտատ Յովսէփէ հա-
 սէտ էտիպ՝ անը Մըսրա տաթարլար . լոքին Ալլահ
 10 անըն իլէ իտի , Վէ անը ճիւմիլէ մուզայագալտ-
 րընտան խէլաս էտէրէք , անա Մըսրը մէլիյի Փա-
 րաւոնըն հուզուրընտաս լութֆ վէ հիքմէթ իհ-
 տան էթտի , օ տախի անը Մըսրը վէ ճիւմիլէ
 11 քէնտի խանէսի իւզէրինէ նազըր նասապ էթտի : Վէ
 պիւթիւն Մըսրը իլէ Քանան տիյարը իւզէրինէ
 գրթլըգ վէ ՚ազիմ մուզայագա կէլմէքլէ էճտատը-
 12 մըզ զախիրէ պուլամնազլար իտի : Վէ Յակոբ Մը-
 սրտա պուզտայ վար իտիյինի իշիթտիքտէ , պի-
 13 րինճի տէֆ'տատ Յովսէփ քէնտինի գարնտաշլտ-
 րընա պիլտիրտի . վէ Յովսէփին նէսէպի Փարաւոնա
 14 մա՛լիւմ օլտու : Վէ Յովսէփ կէտնտէրիպ՝ քէնտի
 փէտէրի Յակոբ իլէ ճիւմիլէ թէ՛ալլուգաթընը ,
 եէթմիշ պէշ քիշի օլարագ , տա՛վէթ էյլէտի :
 15 Վէ Յակոբ Մըսրա էնտի , վէ քէնտիսի հէմ տէ
 16 էճտատըմըզ վէֆաթ էթտիլէր : Վէ Սիւքէմէ կէօ-

թիւրիւլիւա՝ Աիւքէմին ծէուեւէ Եմովը օղուլու-
 րընտան Աբրահամըն պիր մըգտար ագչէ իլէ սա-
 17 թըն ալմըշ իտիյի գապը գօնուլտըլար : Ամմա-
 Ալլահըն Աբրահամն էթափիյի վա'տըն զէմանը եագ-
 48 լաշտըլար , Յովուէփի պիլմէյէն պաշգա պիր մէլիք
 զուհուր էտինձէյէ տէյին , գավմ Մըսրըտա ար-
 49 թըպ չօղալար : Օ տոտի պիզիմ միլէթիմիզ 'ա-
 լէյինէ հիլէ գուլանը մա'սումլարընը եաշաթ-
 մամագ իշխն անլէրի տըշարը աթարըմագ տէրէ-
 20 ճէսինէ գատար էճտարմըզա ճէֆա էյլէտի : Վէ
 ոլ վագըթտա Մովսէս տօղուապ՝ Ալլահըն նազա-
 րընտա կիւզէլ իտի , վէ իւչ այ փէտէրինին իտ-
 21 նէսինտէ պէսլէնտիքտէն ոօկրա , Տըշարը աթըլտը-
 զրնտա անը Փարաւոնըն գրզը ալրզ՝ քէնտինէ օ-
 22 զուլ օլմագ իշխն պէսլէտի : Վէ Մովսէս Մըսրը-
 լլարըն հէր 'իլմինտէ թէրպիյէ օլունուապ՝ քէլամ
 23 վէ ամէլտէ իդթիտարլը իտի : Վէ գըրգ եաշընը
 թէքմիլ էթափտէ , գարնտաշլարը օլան պէնի իտ-
 24 րայէլի զիյարէթ էթմէք գալպինէ կէլտի : Վէ պի-
 րինին զուլմ չէքտիյինի կէօրմէքլէ , անը հիմոյէ
 էտէրէք , Մըսրըլլը գաթլ էտիպ՝ մազլումըն ին-
 25 թիգամընը տլտը : Վէ Ալլահ անլէրէ քէնտի էլիյլէ
 խէլաս իհասն էտէճէյինի գարնտաշլարը ֆէհմ է-
 տէրլէք զանն էտէր իտի իսէ տէ , ֆէհմ էթմէտի-
 26 լէք : Վէ էրթէսի կիւն անլէրէ նիզա' էտէրլէք ի-
 քէն կէօրիւնիւա՛ Էյ տտէմլէք , սիզ գարնտաշլար
 սընըզ , նի՞շիւն պիրի պիրինիզէ զուլմ էտիյօրսը-
 նըզ՝ տէյէրէք , անլէրի պարըշտըլմազա զայրէթ-
 27 էթտի իսէ տէ , Գօնշըսընա զուլմ էտէն անը րէտտ
 էտիպ՝ Աէնի պիզիմ իւզէրիմիզէ քի՞մ ըէ՛իս վէ

- 28 գատը նասպ էթափ . Տիւն Մըսըրլը գաթլ էթ-
տիյինկ կիպի՝ պէնի՞ տէ մի գաթլ էթմէք իոթէր-
29 սին տէտի : Վէ պու սէօզ իւզէրինէ Մովսէս ֆի-
րար էտէրէք , Մադիամ տիյարընտա միւսաֆէրէ-
թէն իգամեթլէ՝ օրատա իրի օղուլ թէվլիտ էյլէ-
30 տի : Վէ գըրգ սէնէ թէմամ օլտըդտա , Թուր ի
Սինա պէրրիյէսինտէ չալը աթէշի ալէվինտէ անա
31 Բապպըն մէլէյի կէօրիւնտիւ : Վէ Մովսէս անը
կէօրտիւյիւնտէ , կէօրիւնիւշիւնէ թէածնիւպ է-
տէրէք , նազար գրլմադ իւզըէ եագլաշըր իրէն ,
32 անա , Պէն սէնին էճտատընըն Ալլահը , Աբրահա-
մըն , Խասհակըն վէ Յակոբըն Ալլահը իմ՝ տէյիւ
Բապպըն սէտասը կէլտի . վէ Մովսէս լէրզան օլ-
33 մաղլէ , նազար գրլմաղա ճէսարէթ էտէմէտի : Վէ
Բապպ անա՝ Այագլարընկտան այտա գապըկը ըը-
գար , զիրա տուրալզըն եէր մուգատտէս թօփրտգ
34 տըր : Հագիգաթէն պէն Մըսըրտա օլան գավլմըմըն
ճէֆասընը կէօրիւպ՝ անլէրին ահընը իշիթտիմ , վէ
անլէրի խէլտա էթմէք իշիւն էնտիմ . վէ շմտի
35 կէլ , սէնի Մըսրա կէօնտէրէյիմ՝ տէտի : Սէնի քի՞մ
րէ՞իս վէ գատը նասպ էթափ՝ տէյէրէք ինքեար էթ-
տիքլէրի պու Մովսէսի , Ալլահ հէման անը չալըտա
անա կէօրիւնէն մէլէյին էլիյլէ րէ՞իս վէ գուր-
36 թարըճլ իրաալ էյլէտի : Պու ատէմ անլէրի ըը-
գարըպ՝ Մըսրը տիյարը իլէ Պահը և Ահմէրտէ վէ
գըրգ սէնէ պէրրիյէտէ միւճիզէլէր վէ 'ալամեթ-
37 լէր իզչար էյլէտի : Պէնի Խարայէլէ խիթապէն՝
Ալլահընըզ Բապպ պիրատէրէրինիզտէն պէնիմ կի-
պի պիր փէյզամպէր զուհուր էթտիրէճէք տիր ,
անը տինկէյէսինիզ տէյէն պու Մովսէս տիր :

- 38 Թուրի Սինատա քէնտիսինէ սէօյլէյէն մէլէք իլէ
վէ էճտատըմըզ իլէ պէրտպէր պէրըեյէտէ օլան-
ճէմա'տթտա օլարագ , պիզէ թէսլիմ էթմէք իւզըէ
հայտթ քէլսոմլարը ալմըշ օլան զաթ պու արը
39 Էճտատըմըզ անա միւթի' օլմագ իսթէմէյիպ
րէտ էթտիլէր , վէ գալպէրիյլէ Մըրտ կէրի
40 տէօնիւպ , Ահարոնա՝ Պիզէ էօնիւմիւզէտ կիտէ ճէք
իլահլար եափ . զիրս շու պիզի Մըրը տիյարընտան
չըգարան Մովսէսէ նէ օլարդընը պիլմէյիզ՝ տէտի-
41 լէր : Վէ օլ կիւնլէրտէ պիր պուզաղը եափարըտր .
վէ պու փութա գուրպան թագտիմ էտիպ՝ էլլէրի-
42 նին 'ամէլլէրիյլէ մէսրուր օլուրլար իտի : Վէ Ալ-
լահ տէօնէրէք անլէրի ճիւնուտ իւս սէմոյտ 'ի-
պատէթ էթմէյէ թէտիմ էլլէտի . նիթէքիմ ֆէյ-
զամպէրէրին քիթապընտա՝ Էյ պէյթ ի Խարայէլ ,
պէրրիյէտէ գրրգ սէնէ պանա զէպիհէլէր վէ գուր-
43 պանլար թագտիմ էթտինիզ մի : Վէ Մողաքըն-
չատըրընը վէ իլահընըզ Հուեմփանըն երլարզընը .
եանի սէճտէ գրլմագ իշխան շոլ եափարզընըզ սու-
թէթլէրի թաշըտընըզ . պէն տախի սիզի Բարելոն-
տան էօմէյէ նագլ էտէճէյիմ տէյիւ եազըլմըշ
44 արը : Շէհատէթ մէսքէնի պէրրիյէտէ էճտատըմըզ
արասընտա իտի , նիթէքիմ Մովսէսէ սէօյլէյէն
Անը կէօրտիւյիւն նիւմնւնէյէ կէօրէ եափարն տէ-
45 լիւ էմը էլլէմիշ իտի , Քի էճտատըմըզ սնը սըրտ
իլէ գապուլ էտիպ Յեսու իլէ պէրապէր էճտատը-
մըզըն էօնիւնտէն Ալլահըն Դաւիթին կիւնլէրինէ
գատար թարա էթտիյի թահիթէլէրին միւլքիւ ի-
46 չինէ կէթիրտի : Օ տախի Ալլահըն հուզուրընտա
լութի պուլուպ՝ Յակոբըն Ալլահընա պիր իգամէթ-

- 47 կեահ պուլմագ իսթէտի իսէ տէ , Սողոմոն անա
 48 պիր խանէ պինա էյլէտի : Լաքին Միւթա'ալ էլ
     իլէ եափըլմըշ հէյքէլլէրտէ սաքին օլմազ . նիթէ-
 49 քիմ փէյդամպէր՝ Բապպ պույուրըր քի , Սէմա
     թախթըմ , զէմին տախի այագլարըմն պասամագ
     տըր . պանա նա՞սըլ խանէ պինա էտէ՛ձէքսինիզ ,
 50 վէ եա՝ բահաթըլմըն մահալի նէ՞րէսի տիր . Պուն-
     լարըն ձիւմլէսինի պէնիմ էլիմ ետ՞փմատը մը՝ տէ-
 51 տի : Եյ պօյնու սէրթ , վէ գալպի վէ գուլագլարը¹
     խիթանսըզ օլանլար , սիզ տախի էճտատընըզ կի-
     պի տա՞իմա Բուհ իւլ Գուտսա մուխալէֆէթ էտի-
 52 յօրսընըզ : Էճտատընըզ փէյդամպէրլէրին հա՞նկը-
     սընա թէ՝ ատտի էթմլէտի . վէ անլէր օլ Սալիհին
     զուհուրը հագգընաա մուգատտէմն խապէր վէրէն-
     լէրի գաթլ էթտիլէր . սիզ տախի շիմոնի անըն
 53 խա՞նլէրի վէ գաթիլլէրի օլտընըզ : Միզ շէրի'աթը
     մէլէքլէր թէրթիպաթը իւզրէ ալտընըզ , վէ հըֆզ
     էթմէտինիզ :
- 54 Անլէր պու շէյլէրի իշիթմէլէրիյլէ , գալպէրին-
     տէ զայէթլէ հիտտէթլէնիպ՝ տիշէրինի անըն՝ ա-
 55 լէյհինտէ գըճըրտաթտըլար : Օ իսէ՝ Բուհ իւլ
     Գուտտալէ մէմլու օլարագ , սէմայա տօղրու կէօզ
     տիքիպ՝ Ալլահըն ձէլալինի վէ Յիտուսը Ալլահըն
     ստղընաա տուրուր կէօրտիւ . վէ՝ Իշթէ պէն սէմա-
     վաթը աչըլմըշ վէ Իպն իւլ ինաանը Ալլահըն սա-
 56 զընտա տուրուր կէօրիւյօրըմ՝ տէտի : Անլէր տախի
     եիւքսէք սէոլէ պաղըրըպ՝ գուլագլարընը թըգաալ-
     լար , վէ ձիւմլէսի պիրտէն անըն իւզէրինէ հիւ-
 57 ձումլէ , Անը շէհրտէն տըշարը չգագրըպ՝ թաշւ-
     տըլար . վէ շահիտլէր քէնտի էլպիսէլէրինի Սօղու

նամ պիր նէվճիվանըն այագլարը ետնընա գոտը-
 58 լոր : Վէ Ստեփանոս՝ Եա Շապա Յիսուս, ըուհըմը-
 գապուլ էյլէ՝ տէյէրէք տու'ա էթմէքտէ օլտղը-
 59 հալտէ, անը թաշլատըլար : Վէ տիզ չէօքիւպ
 եիւքսէք սէսլէ՝ Եա Շապա, պու կիւնահը անլէրէ
 սայմա՝ տէյիւ ֆէրեատ էթտի . վէ պունու սէօյ-
 լէտիյի կիպի ույգույա վարար . Սօղոս տախի ա-
 նըն գաթլինէ րիզա վէրմիշ իտի :

ՊԱՊ 8

1 **Վ**է օլ վաղըթ Երուսաղէմտէ օլտն քիլիսէ 'ա-
 լէյհինտէ 'ազիմ թէ'ատափ վուգու' պուլմաղլէ,
 ըէսուլլէրտէն մա'տա ճիւմլէսի Եէհաւտիյէ իլէ
 2 Սամարիանըն տիյարլարընա տաղըլարը : Վէ
 պա'զը էհւ ի թագլա տաէմլէր Ստեփանոսը գալ-
 3 տըրըպ՝ իւզէրինէ պէօյիւք մաթէմ էթտիլէր: Լա-
 քին Սօղոս խանէլէրէ կիրիպ՝ էրքէք վէ գարըլարը
 սիւրիւքլէյէրէք հապախանէյէ աթմաղլէ, քիլիսէյի
 խարապ էթմէքտէ իտի :
 4 Խմտի տաղըլան քիմնէլէր քէլամը թէպշիր էտէ-
 5 րէք՝ հէր թարաֆտան կէչէրլէր իտի . Փիլիպպո-
 տախի Սամարիա շէհրինէ էնիպ՝ անլէրէ Քրիստոսը
 6 վա'զ էտէր իտի : Վէ խալդ Փիլիպպուն սէօպէրէնէ
 իշիտիպ՝ իջրա էյլէտիյի 'ալամէթլէրի կէօրմէլէ-
 րիյլէ, պիլիթթիփագ անըն սէօյլէտիքլէրինէ տիգ-
 7 գաթ էտէրլէր իտի : Զիրտ նափաք ըուհլար եիւք-
 սէք սէսլէ պաղըրարագ, զապթ էթտիքլէրի չք
 քիմնէլէրտէն չըգըպ՝ չօդ քէօթթիւմ վէ թօփալ
 8 քիմնէլէր տախի շիֆա պուլուրլար իտի : Վէ օլ
 9 շէհրտէ 'ազիմ մէսէրրէթ օլտու : Վէ էօթէտէն.

պերու օլ շէհըտէ՝ Պէն պէօյիւք պիր զաթ ըմ՝ տէ-
 յէրէք սիհըտպղըգ էտիս, Սամարիա էհալիսինի
 հայրան գրլմըշ օլան Սիմոն նամ պիր քիմնէ պու-
 10 լունուր իտի: Վէ պէօյիւք քիւչիւք ճիւմլէսի՝
 Պու տտէմ Ալլահըն՝ ազիմ գուվվէթի տիր՝ տէյէ-
 11 բէք անա գուլագ վէրիրլէր իտի: Վէ պունա գու-
 լագ վէրմէլէրինին սէպէպի խայլը զէմանտան պէ-
 րու սիհըլէրլէ անլէրի հայրէթտէ պրագմասը իտի:
 12 Լաքին մէլէքիւթ Ուլլահը վէ Յիսուս Քրիստոսըն
 իսմինէ միւթէ՝ ալլրգ շէյլէրի թէպշիր էտէն Փի-
 լիպպոսա ինանտըգլարընտա, կէրէք երքէքլէր վէ
 13 կէրէք գորբլար վաֆթիզ օլունուրլար իտի: Սիմոն
 քէնտիսի տախի ինանտը, վէ վաֆթիզ օլունուագ՝
 Փիլիպպոսա միւլազէմէթ էտէրէք, իճրա օլունան
 ալլամէթլէր իլէ միւ՝ ծիզէլէրի կէօրմէքլէ հայրան
 14 օլուր իտի: Վէ Երուսաղէմտէ պուլունան բէսուլ-
 լէր Սամարիալըլարըն՝ Ալլահըն քէլամընը գապուլ-
 էթտիյինի իշիթմէլէրիլէ, անլէրէ Պետրոս իլէ
 15 Յովհաննէսի կէօնտէրտիլէր: Անլէր տախի էնիպ
 Բուհ իւլ Գուտսատ նա՞իլ օլալար տէյիւ անլէր ի-
 16 շիւն տու՞ա էթտիլէր: (Զիրա անլէրին հիշ պիրի-
 նին իւզէրինէ նազիլ օլմոյըը՝ անճագ Ռապպ Յի-
 17 սուսըն իսմինէ վաֆթիզ օլունմըշլար իտի:) Օ զէ-
 ման իւզէրլէրինէ էլլէրինի գօմնալարըլէ Բուհ իւլ
 18 Գուտսատ նա՞իլ օլուրլար: Սիմոն տախի բէսուլէրին
 էլլէրինին գօնուլմասըլէ Բուհ իւլ Գուտսարն վէ-
 19 բիլտիյինի կէօրտիւքտէ, Պու գուտրէթի պահա
 տախի վէրինիզ. թա քի էլլէրիմի քիմին իւզէրինէ
 գօյաճագ օլուր իսէմ, Բուհ իւլ Գուտսատ նա՞իլ
 օլա՝ տէյէրէք անլէրէ ագչէ թագտիմ էյլէտի:

- 20 Լատին Պետրոս անա՝ Ագչէն սէնին իլէ հէլւաք օլ-
սուն, զիրա Ալլահըն՝ աթիյէսի ագչէ իլէ թահսիլ
21 օլունուր զանն էթափին; Պու շէյտէ սէնին հիսաէն
ետ նասիպին եօդ տըր, զիրա գալպին Ալլահըն՝ ին-
22 տինտէ տօղրու տէյիլ տիր: Խմտի պու քէօթիւ-
լիւյիւնկտէն թէվակէ էտիպ՝ Բապպա նիյազ էյլէ:
օլա քի գալպինին միւլահազար սանս տափ օլու-
23 նս: Զիրա սէնի էօտ տճըլըղընտա վէ հագգորզը-
24 զըն պէնտինտէ կէօրիւյօրըմ՝ տէտի: Սիմն տախի
ձէվապէն՝ Սէօյլէտիյինիզ շէյլէրին պիրի իւզէրիմէ-
կէլմէսին տէյիւ պէնիմը իչիւն սիզ Բապպա նիյազ
25 էյլէյինիզ՝ տէտի: Անլէր տախի շէհատէթլէրինի
իփա պիրլէ՝ Բապպըն քէլամընը սէօյլէտիքտէն սօկ-
րա, Ատմարիտալըլարըն նիչէ քէօյլէրինտէ պէշարէ-
թի թէպշիր էտէրէք՝ Երուսաղէմէ տալտէթ էթ-
տիլէր:
- 26 Վէ Բապպըն մէլէյի Փիլիպպոսա սէօյլէյիպ տէ-
տի քի՝ Գալգ, Ճէնուպէ, ետնի Երուսաղէմտէն
27 Գազայտ էնէն եօլա կիթ. օրասը չէօլ տիր: Օ-
տախի գալգըպ կիթտի . վէ իշթէ Հապէշ մէլիքսի
Կանդականըն քիւպէրտարնտան պիրի օլուպ Ճիւմլէ
խազինէսի իւզէրինէ նազըր օլան Հապէշի պիր խա-
րըմ՝ Երուսաղէմէ ՚իպտէթ էթմէյէ կէլմիշ իտի-
28 Վէ ՚ավտէթինտէ արապարնտա օթուրուպ՝ Եսայի
29 փէյզամպէրին +ինողընը օգույօր իտի: Վէ Բուհ
Փիլիպպոս խիթտպէն՝ Ետգլաշըպ պու արապայտ-
30 ետիրշ տէտի: Փիլիպպոս տախի եանընա սէյիր-
տիպ՝ Եսայի փէյզամպէրին +ինողընը օգուտըղընը-
իշիթմէքլէ՝ Օգուտըղընը անլայօր մը սըն՝ տէտի:
31 Օ տախի՝ Պիր քիմնէ պանս տէյայէթ էթմէտիքձէ.

- նա՞սրդ գատիր օլոյյըմ՝ տէյէրէք, Փիլիպպոսա՝ չը-
 32 գըպ եանընտա օթուրմասընը ըէճա էթտի : Վէ
 քիթտպտա օգուարզը ֆատլ շու իտի քի՝ Գոյուն
 կիպի պօղազլանմազա կէօթիւրիւլտիւ, վէ գուզու՝
 գըրդան քիմսէնին էօնիւնտէ սիւքիւթ էյլէտիյի
 33 միսիլիւ, պէօյլէճէ աղզընը աշմազ. Հալ ը թէ-
 վազու՛ընտա անըն հագգը ըէֆ' օլունտու, վէ ա-
 նըն նէսլինի քի՞մ պէյան էտէճէք տիր, զիրա հա-
 34 յաթը եէրտէն ըէֆ' օլունտու : Վէ խատըմ ճէվապ
 վէրիպ Փիլիպպոսա՝ Սանա ըէճա էտէրիմ, փէյզամ-
 պէր պունու քիմին հագգընտա սէօյլէյօր. քէն-
 տիսի՞ հագգընտա մը, եօգսա տիկէր պիր քիմսէ'
 35 հագգընտա մը՝ տէտի : Փիլիպպոս տախի աղզընը
 աշըպ՝ պու քէլամտան պաշլայարագ, անա Յիսու-
 36 ու թէպշիր էյլէտի : Վէ եօլտա կիտէրլէր իքէն՝
 պիր սույա կէլափիլէր. խատըմ տախի՞ նշթէ սու,
 վաֆթիզ օլունմագլըզմա նէ՞ մանի՞ վար՝ տէտի :
 37 [Փիլիպպոս տախի՞ էկէր պիւթիւն գալպիկտէն ի-
 ման էտէրսէն, ճա՞իզ օլուր՝ տէտի . վէ օ ճէվա-
 պէն՝ Յիսուս Քրիստոսըն Խպն Ռւլլահ իտիյինէ ի-
 38 ման էտէրիմ՝ տէտի :] Վէ արապանըն տուրմա-
 սընը էմը էտիպ՝ Փիլիպպոս իլէ խատըմ իքիսի պիր-
 տէն սույա էնտիլէր, վէ անը վաֆթիզ էյլէտի :
 39 Վէ սուտան չըգտրգլարընտա, Բապպըն Բուհու
 Փիլիպպոսը անարզըն կէօթիւրտիւ, վէ խատըմ անը
 արթըգ կէօրմէտի . վէ սէվինէրէք քէնտի եօլընա
 40 կիթտի : Փիլիպպոս իսէ Ազովտոստա պուլունտու,
 վէ տօլաշարագ՝ Գոյսէրիյէյէ կէլինճէյէ գտատը
 Ճիւմիէ շէհըլէրտէ պէշարէթի թէպշիր էտէր
 իտի :

ՊԱՊ 9

- 1 Լաքին Սօղոս Բապպըն շակիրտլէրի իւզէրինէ տառ
հա թէչտիտ վէ գաթլտան տէմ վուրարագ, քետ-
2 հին ի տ'զամըն ետնընտ կիտիպ, Անտէն Դամաս-
կոստո օլտն սինադօղլարտ մէքթուպլար տիլէտի,
թա քի՝ էկէր պու թարիգտէն պա'զը քիմսէլէր
պուլաճուգ օլուր իսէ, կէրէք էրքէք՝ կէրէք գարը,
3 անլէրի պաղլը օլարագ Երուսաղէմէ կէթիրէ: Վէ
եօլտա Դամասկոստ եագլաշարզընտա, էթրաֆընտ
4 սէմատան անօրզըն պիր նուր փարլար: Վէ եէրէ
տիւշիւպ, քէնտիսինէ՝ Եյ Սաւուղ, Սաւուղ, պա-
նա նիշիւն թէ՛տտի էտիյօրսըն՝ տէյիւ պիր սէտա
5 իշիթտի: 0 տախի՝ Եյ էֆէնտի, սէն քի՞մ սին
տէտի. վէ Բապպ՝ Պէն սէնին թէ՛տտի էթտիյին
Յիսուս իմ. իւկէնտէրէլէրէ գարշը տէփմէք սանա
6 կիւճ տիր՝ տէտի: 0 տախի թիթրէյիպ հայրտն
օլարագ՝ Եա Բապպ, նէ իսթէրսին քի պէն եա-
7 փայրմ տէտի: Բապպ տախի անա՝ Գալգ շէհըէ
կիր, վէ նէ եափմագլըղըն կէրէք իտիյի սանա-
սէյլէնիլէճէք տիր՝ րէորէ: Վէ անըն իլէ պէրապէր
եօլա կիտէն ատէմլէր սէտայը իշիտիպ՝ ամմոն քիմ-
սէյի կէօրմէյէրէք, նութգլարը թութուլմըշ տու-
8 բույօրլար իտի: Վէ Սօղոս երտէն գալգըպ՝ կէօզ-
լէրի աչըլմըշ օլորզը հալտէ քիմսէյի կէօրէմէտի.
Վէ անը էլինտէն թութարագ՝ Դամասկոսըն իչինէ
9 կէօթիւրտիւլէր: Վէ իւչ կիւն կէօրէմէյիպ՝ նէ
եէտի նէ իչտի:
10 Վէ Դամասկոստ Անանիտ իսմինտէ պիր շա-

կիրտ պուլունուագ , պունս Բապպ բիւյատա՝ Եյ
 Անանիա՝ տէտիքտէ , օ տախի՝ Լեպպէյք , եա
 41 Բապպ՝ տէտի : Վէ Բապպ անա՝ Գալգ , Տօղըու
 տէնիլէն սոգաղա վար , վէ Յուդանըն խանէսինտէ
 Թարլատւլլ Սօղոս նամ քիմսէյի պուլ , զիրա իշթէ
 42 օ տու'ա էտիյօր . Վէ ըիւյատա Անանիա խսմինտէ
 պիր ատէմին իչէրի կէլտիյինի , վէ կէօղլէրի կէօր-
 մէսի իչիւն իւզէրինէ ելինի գօտըզընը կէօրմիւշ
 43 տիր՝ տէտի : Վէ Անանիա Ճէվապէն՝ Եա Բապպ ,
 պու ատէմին հագգընտա Երուսաղէմտէ օլան սէ-
 նին մուգատտէսլէրինէ նէ գատար քէօթիւլիւքլէր
 44 էժտիյինի չօգ քիմսէլէրտէն իշիթտիմ : Վէ սէնին
 խսմինէ տու'ա էտէնլէրին Ճիւմլէսինի պաղլամաղա
 պաշ քեահինլէր թարաֆընտան պուրատա տախի
 45 հիւքմիւ վար՝ տէտի : Վէ Բապպ անա՝ Կիթ , զի-
 րա օ՝ միլլէթլէր վէ մէլիքլէրին վէ պէնի Խորայէլին
 հուզուրընտա խսմիմի թաշըմագ իչիւն , պանա ին-
 46 թիխապ օլունմըշ պիր գապ տըր : Զիրա պէնիմ
 խսմիմ իչիւն նէլէր չէքմէք կէրէք իտիյինի պէն
 47 քէնտիսինէ կէօսթէրէճէյիմ՝ տէտի : Խմտի Անա-
 նիա կիտիպ օլ էվէ կիրտի , վէ էլլէրինի անըն իւ-
 զէրինէ գօյուապ՝ Եյ Սաւուղ պիրտէր , Բապպ ,
 եանի կէլտիյին եօլտա սանա կէօրիւնէն Յիսուս՝
 կէօղլէրին կէօրսիւն վէ Բուհ իւլ Գուտալէ մէմլու
 48 օլարն տէջիւ պէնի կէօնտէրտի՝ տէտի : Վէ տէր-
 հալ անըն կէօղլէրինսէն սանքի փուլլար տիւշիւպ՝
 կէօրիւր օլտու . վէ գալգըպ վաֆթիզ օլունտու :
 49 Վէ թա'ամ էտիպ քէտպ ի գուվվէթ էյլէտի . վէ
 [Սօղոս] Դամնակոստա օլան շակիրտլէր իլէ պիր
 գաշ կիւն գալտը :

- 20 Վէտէր'ագասպ սինազօղլարտա, Յիսուսը՝ Խպն
 21 Ուլլահ արք՝ տէյիւ վաղ էտէր իտի: Վէ իշխտէն-
 լէրին ճիւմլէսի հայրան օլուապ՝ Երուսաղէմտէ պու-
 խմէ տու'ա էտէնլէրի խարապ էտէն պու տէյի՞լ
 մի, հէմ տէ պուրայա անլէրի պաղլը օլարագ պաշ-
 քեահինլէրէ կէօմիւրմէք իշխւն կէ՞լմէտի մի՝ տէր-
 22 Էր իտի: Ամմա Սօղսա կիթտիքձէ քէսպ ի գուվ-
 վէթ էթտի, վէ՝ Քրիստոս պու արք՝ տէյիւ խապաթ-
 էտէրէք, Դամնակոստա սաքին օլան Եէհուտիլէրի
 23 Հայրէթտէ պրագըր իտի: Վէ պիր չոգ կիւնլէր
 միւրուրինտէ Եէհուտիլէր անըն գաթլի իշխւն միւ-
 24 շալէրէ էթտիլէր: Ամմա անլէրին տու' ի գաստ-
 լէրի Սօղսա մալիւմ օլտու. վէ անը գաթլ
 էթմէք իշխւն գափուլարը կէձէ կիւնտիւզ պէրլէր-
 25 Էր իտի իսէ տէ, Շակիրտէր անը կէձէլէյին ա-
 լպ, զէնպիլ իշխնտէ, հիարտան աշաղը սարգը-
 տարագ էնտիրտիլէր:
 26 Վէ Սօղսա Երուսաղէմէ կէլտիյի զէման շտկիրտ-
 լէր իլէ պիրլէշմէյէ զայրէթ էթտի իսէ տէ, Ճիւմ-
 լէսի անըն շակիրտ օլտրզընա իթիմտա էթմէտիք-
 27 Էրինտէն, անտէն գօրգարլար իտի: Ամմա Բառ-
 նաբաս անը ալրպ՝ րէտուլէրին եանընա կէթիրէ-
 րէք, անըն եօլտա Բապպը նասըլ կէօրտիւյիւնիւ,
 վէ Բառզըն անա սէօյլէտիյինի վէ Դամնակոստա
 Յիսուսըն իսմիյլէ նասըլ ճէտուրանէ սէօյլէմիլ օլ-
 28 տրզընը անլէրէ հիքեայէ էյլէտի: Վէ Երուսաղէմ-
 29 տէ անլէր իլէ կիրիպ չըգմագտա իտի: Վէ Բապպ
 Յիսուսըն իսմիյլէ ճէտարէթ պուլուա՝ Եունանիճէ
 թէքէլիւմ էտէնլէր իլէ սէօյլէշիր վէ միւպահէսէ
 էտէր իտի. անլէր իսէ անըն գաթլինէ Ճէհտ է-

- 30 տէրլէր իտի : Լաքին պիրատէրլէր պունա վագրֆ
օլմաղլէ՝ անը Գոյսէրիյէյէ էնտիրիպ թարառւա
կէօնտէրտիլէր :
- 31 0 զէման քիլիսէլէր պիւթիւն եէհուտիյէտէ վէ
Գոլիլեատա վէ Սամարիատա սէլամէթ պուլուա՝
մա'մուր օլմաղլէ Բապպըն գօրգուսընտա վէ Իուչ
իւլ Գուտարն թէսէլիսինաէ եիւրիւյէրէք չօղաբ
մագտա իտիլէր :
- 32 Վէ Պետրոս հէր թարաֆտան կէչէր իքէն,
Լիւդգեատա սաքին օլան մուգատտէսլէրին եանըր-
- 33 նո տախի էնտի . Վէ օրատա սէրիզ երլտան պէ-
րու եաթագտա գալմըշ Ենեա իսմինտէ պիր քէօմ-
34 րիւմ ատէմ պուլուպ , Պետրոս անա՝ Էյ Ենեա ,
Յիսուս Քրիստոս սանա շիֆա վէրիյօր . գալգ ,
քէնտին իչիւն տէօշէյինի եափ՝ տէտիքտէ , տէր-
- 35 հալ գալգտը : Վէ Լիւդգեատա վէ Սարօնտա սա-
քին օլանլարըն Ճիւմլէսի անը կէօրիւպ՝ Բապպա
տէօնտիւլէր :
- 36 Վէ Եաֆատա Տարիթա (թէրճէմէսի Ճէյրտն
տէմէք տիր) նամընտա նիսատան պիր շակիրտ վար
իտի . մէրգումէ իշլէտիյի էյի տմէլէր վէ սատա-
- 37 գալարլէ մէմլու իտի : Վէ օլ կիւնլէրտէ պու խա-
թուն խասթա օլուպ վէֆաթ էյլէտի . վէ անը
երյգատըգտան սօնրա՝ ֆէվգանի պիր օտայտ գօ-
- 38 տըլար : Վէ Լիւդգեա Եաֆայա եագըն պուլուն-
մաղլէ , շակիրտլէր Պետրոսըն օրատա օլտըղընը ի-
շիթմէլէրիյլէ , եանլարընա կէլմէքտէ կէճիքմէմէ-
սինի րէճա իչիւն անըն թարաֆընա իքի ատէմ
- 39 կէօնտէրտիլէր : Վէ Պետրոս գալգըպ անլէր իլէ
պէրտպէր կէլտի . վէ վասըլ օլտըղընտա , անը

Քեզգանի օտացյա չըգարտըլար . վէ ճիւմէ տուլ
գարըլար՝ եանընա կէլիպ աղլայաբագ, Ճէյրան ան-
լէր իլէ պէրտապէր իքէն, եափտըլը էնթարիլէր իլէ
40 լիպարարըն քետֆֆէսինի կէօօթէրիրէր իտի : Վէ
Պետրոս Ճիւմէսինի տրշարը չըգարըպ՝ տիզ չէօքէ-
րէք տուլ'ա էյլէտի, վէ Ճէսէտէ տէօնիւպ՝ Էյ Տա-
րիթա, դալգ՝ տէտի . օ տախի կէօզէրինի աչըպ
41 Պետրոսը կէօրիւնձէ՝ գտրգըպ օթուրտու : Օ տախի
մէրգումնէյէ էլինի վէրիպ՝ գալտըլարը . վէ մուգատ-
տէսլէր իլէ տուլ գարըլարը չաղըրըպ՝ անը տիրի
42 օլտրագ թագամիմ էյլէտի : Վէ պու վագր'ա պիւ-
թիւն Եափատա մա'լիւմ օլուպ՝ նիչէ քիմնէլէր
43 Բապպա իմնն էթատիլէր : Վէ Պետրոս Եափատա
Սիմնն նամընտա պիր տապպաղըն եանընտա պիր
չօգ կիւնլէր մէքս էյլէտի :

4 **Վ**է Գայսէրիյէտէ նթալիալը տէնիլէն թապուր-
2 տան եիւզ պաշը օլարագ, Էհլ ի թագվա վէ պիւ-
թիւն խանէսի իլէ Ալլահտան գօրգար, վէ գավմու
չոգ սատագա վէրիպ՝ Ալլահա տա'իմն տուլ'ա էտէր
3 Կոռնելիոս իամինտէ պիր տաէմ պուլունուպ, Մէր-
գում կիւնտիւզ սա'ալժ տօգուրզ ըատէլէրինտէ-
րիւյատա Ալլահըն պիր մէլէյինին՝ Էյ Կոռնելիոս
տէյէրէք, իչէրի անըն եանընտ կէլտիյինի այտանէն
4 կէօրտիւ : Օ տախի անտ կէօզ տիքիպ զիյտէսիյլէ
գօրգարագ՝ Էյ էֆէնտի, նէ՞ տիր՝ տէմէսի իւզէ-
րինէ, հէլէ+ անտ Տուլալարըն վէ սատագալարըն
թէղքեար իչիւն Ալլահըն հուզուրընտ չըգարըլար :

- 5 Վէ Շիմտի Եաֆայա տաէմիէր կէօնտէրիպ՝ Պետրոս
6 լադապղը Սիմոնը տա'վէթ էյլէ . Օ տախի Սիմոն
7 նամընտա պիր տապազաղըր եանընտա միւսափեր օ-
լուպ՝ անըն խանէսի տախի տէնիզ քէնարընտա
8 լուր՝ [վէ նէ եափմագլըրն կէրէք իտիյինի օ սա-
9 նա սէօյլէյէճէք տիրա տէտի : Վէ [կոռնելիոսա]
աէօյլէյէն մէլէք ոյըըլտըդտա , խըտմէթքեարլա-
րընտան իքի քիշի վէ մա'իհյէթինաէ պուլունան-
10 լարտան էհլ ի թագվա պիր ասքէր չաղըրըպ, Ան-
լէրէ հէր շէմի պէյանլէ՝ անլէրի Եաֆայա կէօն-
տէրտի :
- 11 Վէ էրթէսի կիւն անլէր եօլտա կիտէրէք շէհրէ
եագլաշմագտա իքէն , Պետրոս աս'ամթ ալթը բատ-
տէլէրինտէ տու'տ էթմէք իւզրէ տամա չըգտը :
- 12 Վէ զիյատէսիյլէ աճըդ մըշ օլմազլէ՝ թա'ամ էթ-
մէք իսթէյիպ , անէք տախի հազըր էթմէքտէ ի-
13 քէն , քէնտինէ հալ ը վէճտ վագը՝ օլտու : Վէ
սէմնանըն աչըլտըդնը վէ պէօյիւք չարշափ կիպի
պիր գապ , տէօթ ուճընտան պաղլը օլարտգ ,
քէնտինէ տօղրու կէլէրէք՝ եէրէ էնտիրիլտիյինի
- 14 կէօրտիւ : Վէ իշնտէ զէմինին հէր տիւրիիւ տէօթ
այագլը Գէ Հանչէ հայվանաթ վէ հաշէրաթը վէ
- 15 հավա գուշարը վար իտի : Վէ անա՝ Էյ Պետրոս,
գալգ , պօղազլ վէ եէ՝ տէյիւ պիր սէտա կէլտիւ
- 16 Լաքին Պետրոս՝ Հա՛շա , եա Բապպ , չիւնքի հիշ
պիր վագըթ հարամ եա նափաք պիր շէյ եէմէ-
տիմ՝ տէտի : Վէ թէքրար իքինճի տէֆ'ա անա՝
Ալլահըն թաթհիք էյլէտիյի շէյլէրի սէն հարամ
17 սայմա՝ տէյիւ պիր սէտա Էւլքէ : Վէ պու իւշ
քէրրէ վագը՝ օլուպ՝ օլ գապ եինէ սէմոյա ըէֆ'

- 17 օլունտու : Վէ Պետրոս օլ կէօրտիւյիւ ըիւյա նէ' օլա՝ տէյիւ քէնտի տէրունինտէ շիւպհէ էտէր ի-քէն , իշմէ կոռնելիոս թարաֆընտան կէօնտէրիլէն տաէմլէր Սիմոնըն խանէսինին խապէրինի ալմրշ օ-
- 18 լարագ , գափու էօնիւնտէ տուրտըլար : Վէ չաղը-ըլպ՝ Պետրոս լագապլլ Սիմոն պուբատո՞ մը միւ-
- 19 սաֆիր տիր՝ տէյիւ սիւ'ալ էթափիլէր : Վէ Պետրոս րիւյատան տօլայը թէֆէքքիւր էտէր իքէն , Բուհ
- 20 անա՝ իշմէ սէնի իւչ տաէմ արայօր . Սէն տէ գալգ աշազը էն , վէ թէրէտտիւտ էթմէյէրէք ան-լէր իլէ պէրապէր կիմ . զիրտ անլէրի պէն կէօն-
- 21 տէրտիմ՝ տէտի : Վէ Պետրոս [կոռնելիոս թարա- ֆընտան քէնտինէ կէօնտէրիլէն] տաէմլէրին եա- նընա էնիպ՝ իշմէ որատըլընըզ քիմսէ պէն իմ .
- 22 կէլմէնիզին սէպէպի նէ՞ տիր՝ տէտի : Անլէր տո- խի՛ Եիւզ պաշը կոռնելիոս , սալի՛ վէ Ալլահտան գօրգար վէ հագգընտա պիւթիւն Եէհուտի միլլէթի թարաֆընտան հիւմն ի շէհատէթ օլունմըշ պիր տաէմ , սէնի խանէսինէ տա՛վէթ էտիպ՝ սէնին սէօյ- լէյէծէյինի տինկէմէսի պիր մուգատտէս մէլէր վա- սըթատըլյլէ քէնտիսինէ վահի օլունտու՝ տէտիլէր :
- 23 ՕԼ վագըթ անլէրի իշէրի տա՛վէթ էտիպ ալը գո- տու . վէ էրթէսի կիւն Պետրոս անլէր իլէ պէրա- պէր չըգըպ՝ Եաֆալը գարնտաշլարտան պա՛զըլաըլ
- 24 տախի անա եօլտաշ օլարագ , Ֆէրտասը կիւնիւ Գայսէրիյէյէ կիրտիլէր . կոռնելիոս տախի ագրա- պասը իլէ խասս տօսթլարընը տա՛վէթ էթմիշ օլտ-
- 25 րագ՝ անլէրէ մունթազըր իտի : Վէ Պետրոս իշէրի կիրտիքտէ , կոռնելիոս անը խթիգպալ էտիպ՝ ա-
- 26 յագլարընա տիւշէրէք սէճտէ էյլէտի : Պետրոս

իսէ՝ Գոլգ, պէն քէնտիմ տախի ինսան իմ՝ տէյէ-
 27 րէք անը գալտըրաը : Վէ անըն իլէ սէցլէշէրէք
 իչէրի կիրափտէ, ճէմ՝ օլմուշ չօդ քիմսէլէրի
 28 պուլմաղլէ, Անլէրէ՝ Պիր Եէհուտի տտէմէ սա՞իր
 միլլէթտէն պիրի իլէ իխթիլաթ էթմէք, եախօտ
 եանընա կէլմէք ճա՞իզ օլմատրղընը պիլիրսինիզ.
 ամման Ալլահ պանա պիր տտէմէ հարամ եա նա-
 29 փար տէյէմէյէճէյիմի պէյան էթմիշ տիր : Պունա
 պինա՞էն տա՛վէթ օլունտրղըմտա տախի մուխալէ-
 ֆէթ էթմէքսիզին կէլտիմ . իմտի պէնի նէ՛ սէպէ-
 պէ մէպնի չաղըրտրղընըզը սիւ՞ալ էտէրիմ՝ տէտի:
 30 Կոռնելիոս տախի՝ Պունտան տէօրթ կիւն մուգատ-
 տէմ՝ հէման պու սա՞մթա տէյին օրութ թութ-
 մագտա օլուպ՝ սա՞մթ տօգսւզտա խանէմտէ տու՞ա
 էտէր իքէն, իշթէ էօնիւմտէ փարլադ էլպիսէլի
 31 պիր տտէմ՝ տուրուպ, Էյ Կոռնելիոս, տու՞ակ
 գապուլ օլունուպ՝ սատագալարըկ Ալլահըն հու-
 32 զուրբնտա զիքը օլունտրլար : Իմտի Եաֆայա կէօն-
 տէրիպ՝ տէնիզ քէնարընտա տոպպազ Սիմոնըն
 խանէսինտէ միւսաֆիր օլան Պետրսս լագապլը Սի-
 մոնը տա՛վէթ էյլէ . օ կէլտիյինտէ սանա սէցլէ-
 33 ճէք տիր՝ տէտի : Պունուն իւզէրինէ ֆիլհալ սանա
 կէօնտէրտիմ, սէն տէ կէլտիյինէ էյի էյլէտին. վէ
 շիմտի ճիւմլէմիզ Ալլահ թարաֆընտան սանա էմը
 օլունտան շէյլէրին ճիւմլէսինի տինլէմէք իւզրէ՝ Ալ-
 լահըն հուզուրընտա հազըր ըզ՝ տէտի :
 34 Վէ Պետրոս աղզընը աչըպ տէտի քի՝ Հագիգա-
 թէն Ալլահըն ՚ինտինտէ խաթրա ըի՞այէթ էթմէք
 35 օլմայըպ, Անձագ հէր միլլէթտէ անտէն գօրգուպ
 սալահ իշէյէն քիմսէ անա մագպուլ օլտըրընը

- 36 ակլայցօրբմ։ Սիզ՝ Յիսուս Քրիստոսըն վասըթասըյլէ
(Օ Ճիւմլէնին Ռապազը տըր) սէլամէթ Ճէպշիր է-
տէրէք, պէնի Խորայէլէ կէօնտէրտիյի քէլամը,
- 37 Եա՞նի Յովհաննէսին վա'զ էթտիյի վաֆթիզտէն
սօնրա, Գալիլեատան պաշայըպ՝ պիւթիւն Եէհու-
տիյէտէ Նազարէթի Յիսուս Հագգընտա օլան վու-
- 38 գու'աթը պելիրսինիզ. Շէոյլէ քի Ալլահ անը Բուհ
իւլ Գուտսո վէ գուվվէթլէ մէսչ էթտի, օ տախի
հէր թարաֆտան կէչէրէք էյիլիք էտիպ՝ Շէյթանըն
մուսալլովթ օլուղղը քիմէլէրին Ճիւմլէսինէ շիֆա
- 39 վէրիր իտի. զիրտ Ալլահ անըն իլէ իտի : Պիզ տա-
խի Եէհուտիլէրին տիյարը իլէ Երուսաղէմտէ անըն
իճքա էթտիյի շէյլէրին Ճիւմլէսինէ շահիտ իզ.
վէ աղածա ասրպ գաթլ էթտիլէրի պու զաթը,
- 40 Ալլահ իւչիւնճիւ կիւնտէ իհեա էտիպ, (41) Պիւ-
թիւն դավմա տէյիլ, անճագ Ալլահ թարաֆըն-
տան մուգատտէմա թա'եին օլունան շահիտլէրէ
աշիքեար կէօսթէրտի . վէ էօլիւլէրտէն գըյամ
էթտիքտէն սօնրա՝ պիզ տախի անըն իլէ պէրապէր
- 42 եէտիք վէ իչտիք : Վէ տիրիլէր վէ էօլիւլէրին՝ Ալ-
լահ թարաֆընտան թա'եին օլունմըշ Հաքիմի քէն-
տիսի իտիյինի գավմա վա'զ էտիպ շէհատէթ էթ-
- 43 մէմիզի պիզէ էմը էթտի : Ճիւմլէ փէյզամպէրլէր
պու զաթա շէհատէթ էտէրլէր քի՝ անա իման է-
տէնլէրին Ճիւմլէսի անըն իսմի վասըթասըյլէ կիւ-
նահլարըն 'աֆգընա նա'իլ օլուր :
- 44 Պէտրոս պու շէյլէրի սէյյլէմէքտէ իքէն, քէլամը
իշիտէնլէրին Ճիւմլէսի իւզէրինէ Բուհ իւլ Գուտսո
- 45 նազիլ օլուռ : Վէ Պէտրոս իլէ պէրապէր կէլմիշ
օլուպ՝ էհշ ի իիթանտան օլան միւմինլէր Բուհ

իւլ Գուշաս մէվհիպէսինին թա՛իֆէլէրի տախի ՚իհ-
46 սան օլունտըղընա՝ Հայրան օլորլար : Զիրա անլէ-
րին լիսանլար սէօյլէյիպ՝ Ալլահը թա՛զիմ էթ տիք-
47 լէրինի իշխուրլէր իտի : Օ զէման Պետրոս ճէվա-
պէն՝ Ծուչ իւլ Գուշաս պիզիմ կիպի նա՛իլ օլան
պու քիմսէլէրին վաֆթիզ օլունմամալարը իչիւն,
պիր քիմսէ տույու մէն՝ էտէ պիլի՞ր մի՛ տէյէրէք,
48 Բապպըն իսմինէ վաֆթիզ օլունմալարըն էմր էթ-
տի : օ զէման պիր գաչ կիւն գալմասընը ըէճա-
էյլէտիլէր :

ՊԱՊ 11

1 Վէ Եէհուտիյէտէ պուլունան ըէսուլէր իլէ պի-
րտակըլէր՝ թա՛իֆէլէրին տախի Ալլահըն քէլամընը
2 գապուլ էթափէրինի իշխմտիլէր : Վէ Պետրոս
Երուսաղէմէ չըգտըղը վագըթ էհլ ի խիթանտան
3 օլսնլար, Սէն խիթանորզ տակմէլէր եանընա կի-
րիպ՝ անլէր իլէ պէրապէր թա՛ամ էթտին՝ տէյիւ
4 ի՛թիրազ էտէրլէր իտի : Պետրոս տախի անլէրէ որ-
5 բասըլլէ հիքեայէ էթմէյէ պաշլայըպ, Պէն Եափա
շէհրինտէ պուլունարագ տու՛տ էթմէքտէ իքէն,
հալ ը վէճտտէ պիր բիւյա, եանի պէօյիւք չար-
շափ կիպի պիր գապ տէօթ ուճունտան ասրլը օ-
լարագ, սէմատան էնտիրիլիպ պանա կէլտիյինի
6 կէօրտիւմ: Վէ անս տիգգաթլէ պագմագտա իքէն,
զէմինին հեռ ուրուց- տէօրթ ոյտգլը վէ վահշի
հայվանաթ իլէ հաշէրաթընը վէ հավա գուշլարընը
7 կէօրտիւմ: Վէ պանա՝ Եյ Պետրոս, գալգ, պօ-

*Ես-ն . իւզէրինէ տէօքիւլտիւյիւնէ

- 8 զազլա վէ եւ՝ տէյէն պիր սէտա իշիթտիմ։ Ամմա
պէն՝ Հա՛շա, եա Բապպ, զիրա հիչ պիր վագըթ
հարամ եա նափաք պիր շէյ աղզըմա կիրմէտի՝ տէ-
- 9 տիմ։ Վէ օլ սէտա ոէմատան իբինծի տէֆ'ա՝ Ալ-
լահըն թաթհիր էյլէտիյի շէյլէրի սէն հարամ՝
- 10 սայմա՝ տէյիւ պանա ճէվապ վէրտի։ Պու իւչ
տէֆ'ա վագը՝ օլուպ՝ եինէ ճիւմլէսի սէմայա չէ-
- 11 քիլտի։ Վէ իշմէ օլ անտէ Գայսէրիյէտէն պանա
կէօնտէրիմիշ իւչ ատէմ պուլունտըլլըմ խանէնին
- 12 էօնիւնտէ տուրարըլար։ Վէ Բուհ պանա՝ Թէրէտ-
տիւտ էթմէյէրէք անլէր իլէ պէրապէր կիթ՝ տէ-
տի։ Վէ պու ալթը պիրատէր տախի պէնիմ իլէ
պէրապէր կիտիպ՝ օլ ատէմին խանէսինէ կիրտիք։
- 13 Օ տախի մէլէյի նասրլ կէօրտիւյիւնիւ վէ անըն
քէնտի խանէսինտէ տուրուպ քէնտինէ խիթապէն՝
Եաֆայա [ատէմլէր] կէօնտէրիպ Պետրոս լադապլը
- 14 Սիմոնը տա՛վէթ էյլէ. Օ տախի սէնին վէ պիւթիւն
խանէնին խէլապնա վասրթո օլածնագ սէօղլէր սէօյ-
- 15 լէյէճէք տիր՝ տէտիյինի պիզէ նազլ էթտի։ Պէն
տախի սէօյլէմէյէ պաշատըլլըմտա, Բուհ իւլ Գուտս
իպթիտատէ պիզիմ իւզէրիմիզէ նազիլ օլտըլլը կի-
- 16 պի, անլէր իւզէրինէ տախի նազլ օլուն։ Օլ վա-
գըթ Բապպըն՝ Յովհաննէս սու իլէ վագիթիզ էթ-
տի, սիզ իսէ Բուհ իւլ Գուտսլէ վագիթիզ օլու-
նածագսընըզ՝ տէտիյի քէլամը խաթըլըմա կէթիր-
- 17 տիմ։ Իմոտի Ալլահ պիզէ վէրտիյի մէվչիպէնին՝ այ-
նինի Բապպ Յիսուս Քրիստոսա իման էթմէլէրի իւ-
զէրինէ անլէրէ տախի վէրտի իսէ, պէն քի՞մ իտիմ
քի՛ Ալլահա մուխալէֆէթ էտէ պիլէյիմ՝ տէտի։
- 18 Անլէր տախի պունու իշիտինծէ սիւքիւթ էթտի-

լըր, վէ էօյլէ իսէ Ալլահ հայաթ իչիւն թէվպէյին
թա՛փէլէրէ տախի իհսան էթմիշ տիր՝ տէյիւ Ալ-
լահը թէմժիտ էյլէտիլէր :

- 19 Վէ Ստեփանոս վագըտար իւզէրինէ զուհուր է-
տէն մուզայտգա սէպէպիլէ թար ու մար օլանլար,
քէլամը Եէհուտիլէրտէն մա՛տա հիչ պիր քիմսէյէ
սէօլէմէյէրէք, Փիւնիկէյէ վէ Գըպըրըսա վէ Ան-
20 թաքիայա գատար կէչտիլէր : Վէ անլէրտէն պա՛-
զըլարը Գըպըրըսը վէ Կիւրենէլի խտիլէր, վէ Ան-
թաքիայա վիւսուլէրինտէ *Եունանիլէրէ խիթապ
էտէրէք, Պապպ Յիսուսը թէպշիր էտէրլէր իտի :
21 Վէ Պապպըն էլի անլէր իլէ օլմաղլէ, խայլը քիմսէ
22 իման էտիպ՝ Պապպա տէօնտիւ : Վէ պունլարըն
խապէրի Երուսաղէմ քիլիսէսինին գուլաղընա վա-
սըլ օլտըդտա, Բառնաբասը Անթաքիայա գատար
23 կէչմէք իւզըէ՛ կէօնտէրտիլէր : Օ տախի վասըլ օ-
լուպ՝ Ալլահըն լութֆընը կէօրտիւքտէ մէսրուր օլ-
տու . վէ Պապպա Ճան ու կէօնիւլտէն սատըդ գա-
24 լալար տէյիւ ճիւմլէսինէ նասիհաթ էթտի . Զիրա
քէնտիսի էյի վէ Պուհ իւլ Գուտտոլէ վէ իմանլէ
մէմլու պիր տտէմ իտի . վէ պիր չօդ խալդ Պապպա
25 միւնզամմ օլտու : Օ զէման Բառնաբա Սօղոսը ա-
րամագ իւզըէ Թարտուսա չըգըպ՝ անը պուլարագ
26 Անթաքիայա կէթիրտի : Վէ անլէր թէմտմ պիր
սէնէ զարֆընտա քիլիսէ իլէ ճէմ' օլուպ՝ չօդ
խալդա թա՛լիմ էթտիլէր . վէ շակիրտլէրին Խըրի-
թիյան թէսմիյէ օլունմալարը էվվէլա Անթաքիա-
տա օլտու :

*Պա՛զըլար՝ Եունանիճէ թէքէլիւմ էտէնլէրէ

27 Վէ ոլ կիւնլէրտէ՝ Երուսաղէմտէն Անթաքիայա
28 իշամլէ սէօյլէյէնլէր էնիպ, Անլէրտէն Ագաբոս
նամընտա օլան պիրի գալգըպ՝ պիւթիւն տիւնեա-
տա պիր պէօյիւք գըթլըգ օլաճաղընը Ռուհըն գու-
վէթիյլէ պէյան էթտի. պու տախի Կղօդիոս [Գայ-
29 սէրին] կիւնլէրինտէ վագը' օլտու: Վէ շակիրտլէր
հէր պիրի իգթիտարընա կէօրէ Եէհուտիյէտէ մու-
գիմ պիրտէրլէրէ ի'անէ կէօնտէրմէյէ գարար
30 վէրտիլէր: Վէ պունու Բառնաբաս վէ Աօղոս Է-
միյլէ իփթիյարլարա կէօնտէրէրէր, իճրա տախի
էթտիլէր:

1 Վէ օ զէման Հերովդէս մէլիք քիլիսէտէն պա'զը-
2 լարընա զուլմ էթմէք իչիւն էլ ուզատըպ, Յով-
հաննէսին գարնտաշը Յակոբոսը գըլըճլէ գաթլ
3 էթտի: Վէ Եէհուտիլէրին պու շէյտէն խօշնուտ
օլտըգլարընը կէօրմէքլէ Պետրոսը տախի թութտու.
4 (վէ ֆէթիր կիւնլէրի իտի.) Վէ անը թութտըգ-
տա, պասեքտէն սօնրա խալգըն էօնիւնէ չըգար-
մագ նիյէթիյլէ, անը պէքլէմէք իչիւն հէր պիրի
տէօրթ նէֆէրտէն միւրէքէպ տէօրթ թաղըմ' աս-
5 քէրէ թէսլիմէն հապսանէյէ աթտը: Պու տու-
րէթլէ Պետրոս հապսիանէտէ հըֆղ օլունուու, վէ
անըն իչիւն քիլիսէտէն տէվամ իւզրէ Ակլահա
6 տու'ա օլունույօր իտի: Վէ Հերովդէս անը իհ-
զար էտէճէք օլտըզընտա, օլ կէճէ Պետրոս իքի
զէնճիրլէ պաղլը օլարագ իքի 'ասքէրին արատընտա
ույույուպ՝ պէքճիլէր տախի գափունըն էօնիւնուէ
7 հապսանէյի պէքլէմէքաէ իքէն, իշթէ Ռապպըն

պիր մէլէյի եանընտա տուրուպ՝ օլ խանէտէ պիր
 նուր փարլատը . վէ Պետրոսըն եանընա վուրարագ
 անը ույանաըրըպ՝ թէզ գալգ՝ տէմէսիյլէ , ելլէ-
 8 բինտէն զէնճիրլէր տիւշտիւ : Վէ մէլէք անա՝ Գու-
 շաղըկը գուշան , վէ չարբգլարընը կիյ՝ տէտի . օ
 տախի պէջլէ էթտիքտէն սօկրա , եինէ անա՝ Ես-
 9 վապըկը կիյիպ արտըմ սըրա կէլ՝ տէտի : Օ տախի
 չըգըպ արտը սըրա կիթտի . վէ մէլէք վապըմ-
 սըյլէ վագը՛ օլան շէյ հագիգի օլտըղընը պիլմէ-
 10 յիպ՝ ըիւյտ կէօրիւյօրըմ զանն էտէր իտի : Վէ
 պիրինճի վէ իքինճի գարաղօլը կէչիպ՝ շէհրէ չըգը-
 լան տէմիր գափույտ կէլտիլէր . պու տախի քէն-
 տիլիյինտէն անլէրէ տչըլմաղլէ , չըգըպ սօգաղըն
 պիրինի կէչտիքլէրի կիպի մէլէք անտէն ոյրըլար :
 11 Վէ Պետրոս քէնտինէ կէլիպ՝ Պապպ քէնտի մէլէ-
 յինի իրսաւլ էտիպ , պէնի Հերագդէսին էլինտէն վէ
 Եէհուտի գավմընըն մէ՞մնուլ էթտիքլէրինին ճիւմ-
 լէսինտէն գուրթարտըղընը շիմտի սահիհէն պիլի-
 12 ըիմ՝ տէտի : Վէ թէֆէքքիւր էտիպ՝ Մարկոս լա-
 գապըլ Յովհաննէսին վալիտէսի Մարիամըն խանէ-
 սինէ կէլտի . օրատա տախի չօդ քիմսէլէր ճէմ՝
 13 օլուպ տուտ էտէրլէր իտի : Պետրոս հավլու գա-
 փուսընը չալտըգտա , Հռովդէ իսմինտէ պիր խա-
 14 տիմէ գուլագ վէրմէյէ կէլտի : Վէ Պետրոսըն սէ-
 սինի թանըմաղլէ , մէսէրըէթինտէն գափույլը աշ-
 մացըպ իչէրի սէյիրտէրէք , Պետրոսըն գափու էօ-
 15 նիւնտէ տուրտըղընը խապէր վէրտի : Վէ անլէր
 մէրգումէյէ՝ Զըլարբմըշըն՝ տէտիլէր . օ իսէ՝ Պէջ-
 լէ տիր՝ տէյիւ թէ՛քիտ էթտիքտէ , անլէր տախի՝
 16 Անըն մէլէյի տիր՝ տէտիլէր : Պետրոս իսէ պիր տիւ-

- զիյէ դափույը չալմագտա օլուպ՝ աչտրգլարընտա
 17 անը կեօրիւպ հայրան գալտրլար : 0 իսէ էլիյլէ՝
 Սիւքիւթ էտինիզ՝ տէյիւ իշարէթ էտէրէք , Տապ-
 պըն քէնտիսինի հապսիսանէտէն նէ վէճչլէ չբգար-
 տըղընը անլէրէ նազլ էթափ . վէ՝ Պու շէյլէրի
 Յակորոսա վէ պիրտաէրլէրէ խապէր վէրինիզ՝ տէ-
 տիքտէն սօնրա , չըգբագ տիկէր պիր մահալէ կիթ-
 18 տի : Վէ կիւնտիւղ օլտրգտաա՝ Պետրոս նէ՞ օլտու-
 տէյիւ ասքէրլէր արասընտա պիր չօգ իզթիրապ
 19 վագը օլտու : Հերովդէս տախի անը արալըպ պու-
 լամատըղնտան , իսթինթագտան սօնրա պէքճիլէ-
 րին գաթլ օլունմտարընը էմր էյլէտի . վէ Եէհու-
 տիյէտէն Դաշտէրիյէյէ էնիսպ՝ օրտոս իզտմէթ էյ-
 լէտի :
- 20 Վէ Հերովդէս Տիւրոս իլէ Սիդոն էհալքափնէ զա-
 զապլանմըշ օլմաղլէ , պունլար քէնտի տիյարլարը
 մէլիյին տէնուը թարաֆընտան պէսէնմէքտէ օլուր-
 զընտան , պիլիթթիֆտգ անըն հուզուրընա կելտի-
 լէր , վէ մէլիյին մապէյնճիսի օլան Բղաստոսը իզ-
 21 նա՛ էտէրէք սուլչ թալէպ էթափլէր : Վէ պիր մու-
 սցյէն կիւնտէ Հերովդէս միւլիւքեանէ էլալիսէսինի
 կիյիսպ՝ քիւրսիւտէ օթուրարագ , անլէրէ պիր
 22 սութգ իրատ էյլէտի : Խալդ տախի՝ իշահ սէսի
 տիր , վէ ինստան սէսի տէյիլ տիր՝ տէյիւ նիշտ է-
 23 տէր իտի : Վէ մէճտի Ալլահա վէրմէտիյը իշիւն
 տէր'ագապ Բոտպարն մէլէյի անը վուրտու , վէ անը
 24 գութթլար եէմէսիյլէ թէսլիմ ի բուհ էթափ . Ալ-
 լահըն քէլամը իսէ իլէրիլէյիսպ նէշը օլունմտգտա
 իտի :
- 25 Վէ Բառնաբաս իլէ Սօզոս խրտմէթի թէքմիլ

Էթտիքտէն սօնրա , Մարկոս լագոպլը Յովհաննէսի
տախի պէրտպէր ալարագ , Երուսաղէմտէն ՝ավ-
տէթ էթտիլէր :

ՊԱՊ 43

- 1 Վէ Անթաքիատա պուլունան քիլիսէտէ պա'զը
իշտմիլէ սէզյլէյէնլէր վէ մու'ալլիմլէր , եա'նի Բառ-
նաբաս վէ Նիւգէր տէնիլէն Սիմոն վէ Կիւրենէլի
Ղուկիսս հէմ ըէ'իս էր ըուապ' Հերովդէս իլէ պէ-
րտպէր պէսլէնմիշ օլան Մանայեն վէ Սօղոս վար
- 2 իտի : Վէ անլէր Բոտպատա 'իպատէթ էտիպ' օրուճ
թութարդլարը սրբատա , Բուհ իւլ Գուտսա" Տա'-
վէթ էթտիյիմ իշ իշխւն Բառնաբաս իլէ Սօղոսը
- 3 պանա թախսիս էտինիղ՝ տէտի : Օ զէման օրուճ
թութուպ վէ տու'ա էտիպ' էլլէրինի անլէր իւզէ-
բինէ գոտըգտան սօնրա կէօնտէրտիլէր :
- 4 Խմտի պունլար Բուհ իւլ Գուտսա թարաֆընտան
իրսալ օլունմաղլէ՝ Սելէւկիայա էնիպ , օրատան
- 5 կէմիյլէ Գըպըըա կէչտիլէր : Վէ Սաղամինայա
վիւտուլլէրինտէ Եէհօւտիլէրին սինազողլարընտա
Ալլահըն քէլամընը վա'զ էտէրլէր իտի , Յովհան-
- 6 նէս տախի անլէրին խըտմէթինտէ իտի : Վէ Պա-
փոսա գատար ատատան կէչիպ Բարեյեսու իսմին-
տէ սիհրպագ վէ եալանճը փէյզամպէր պիր Եէ-
- 7 հուտի պուլտըլմըր : Պու ատէմ 'ագիլ պիր զաթ
օլան Սերգիոս Պօղոս վալինին եանընտա պուլու-
նուր իտի . պու զաթ Բառնաբաս իլէ Սօղոսը տա'-
վէթ էտիպ' Ալլահըն քէլամընը աիկլէմէյէ արզու
- 8 էթտի : Ամմա Եղիմաս , եա'նի սիհրպագ , (չիւնքի
իսմի պէզյլէ թէրճէմէ օլունուր,) վալիյի իմանտան

- տէօնտէրմէյէ չալըշաբագ , անլէրէ գարշը տուր-
9 տու : Վէ Սօղոս , եա՞նի Պօղոս , Բուհ իւլ Գուտալէ
մէմլու օլուպ՝ անա տիդդաթլէ նազար էտէրէք ,
10 Հէր հիլէ վէ հէր շիրբէթլէ մէմլու օլան Շէյթան
օղլու , հէր սալահըն տիւշմէնի , Բապպըն տօղրու
եօլարընը իֆսատ էթմէքտէն ֆէրաղէթ էթմէ՞զ
11 մի սին : Վէ շիմտի իշթէ Բապպըն ելի սէնին իւ-
զէրինտէ օլուպ՝ պիր միւտտէթ կիւնէշ կէօրմէյէ-
րէք , քէօր օլաճագորն՝ տէտիյի կիպի , իւզէրինէ
տիւման վէ գարանլրդ տիւշմէրլէ , տօլաշը՝ ելին-
12 տէն թութաճագ ատէմ արար իտի : Օ զէման
վալի վագը՝ օլանը կէօրտիւքտէ , Բապպըն թա'լի-
մինէ թէ՛աճճիւպ էտէրէք իման էյլէտի :
13 Վէ Պօղոս բէֆիգլէրի իլէ Պափոսան հարաքէթ-
էտիպ՝ Պամիխիւկատա քեա՛նն Պերգէյէ կէլտիլէր .
ամմա Յովչաննէս անլէրտէն ոյյրըլըպ՝ Երուսաղէմէ-
14 'ավտէթ էթաի : Անլէր տախի Պերգէտէն կէչիպ
Պիսիդիատա վագը՝ Անթաքիայա վասրլ օլարյար ,
վէ սէպթ կիւնիւնտէ սինաղօղա կիրիպ օժուրտը-
15 լար : Վէ թէվրաթ իլէ փէյլամպէրլէր օդունտըգ-
տան սօնրա , սինաղօղ բէ՛իոլէրի անլէրէ խոռէր
կէօնտէրիպ՝ Էյ պիրատէրլէր , էկէր գավմա նա-
սիհաթ եօլու պիր քէլամընըզ վար իսէ , սէօյլէյի-
16 նիզ՝ տէտիլէր : ՕԼ վագըթ Պօղոս գալգըպ՝ էլիյլէ
իշարէթ էտէրէք տէտի քի՝ Էյ պէնի իսրայէլ վէ
17 Ալլահտան գօրգանլար , տինլէյինիզ . Պու իսրայէլ
գավմընըն Ալլահը էճտատըմըզը ինթիխապ էյլէտի ,
վէ գավմը Մըսըր տիյարընտա ղուրպէթտէ իքէն
եիւքսէլտիպ՝ անլէրի օրատան եիւքսէլմիշ պազու
18 իլէ չըգարտը : Վէ անլէրի թագրիպէն գըրդ սէնէ

- 19 միւտտէթ պէրըիյէտէ պէսլէտիքտէն սօնրա, Քանան
տիյարընտա եէտի թա՞իֆէ հէլոք էտէրէք, եէր-
- 20 լէրինի անլէրէ միրաս օլմագ իւզրէ վէրտի: Անտէն
սօնրա թագրիպէն տէօրթ եիւզ էլլի սէնէ Սամուէլ
- 21 փէյղամպէրէ տէյին հաքիմլէր վէրտի: Վէ սօնրա
մէլիք թալէպ էթտիքլէրինտէ, Ալլահ անլէրէ գըրդ
սէնէ Բենիամին սրպմընտան Կիս օզլու Սաւուղը
- 22 վէրտի: Վէ անը՝ ազլ էթտիքտէ, անլէրէ մէլիք
օլմագ իւզրէ Դաւիթի զուհուրա կէթիբիպ՝ անըն
հագգընտա շէհատէթ տախի էտէրէք՝ Դաւիթի
իպն ի Յեսսէյի քէնտի գալպիմէ մուվաֆրդ պիր
տաէմ պուլորմ. հէր պիր միւրատընը իծրա էտէ-
- 23 ձէք տիր՝ տէտի: Պունուն նէսլինտէն Ալլահ վա՛-
տա կէօրէ Խորայէլէ պիր Խէլասքեար, եա՞նի Յի-
- 24 սուսը զուհուրա կէթիրտի. Վէ օ՝ մէ՛մուրիյէթ
իծրասընա պաշտամազտան էվլէլ Յովհաննէս պիւ-
թիւն Խորայէլ գավմընա թէվպէ վաֆիթիզ ի վա՛զ
- 25 էթմիշ իտի: Վէ Յովհաննէս մէ՛մուրիյէթ ի իթ-
մամ էթմէք իւզրէ իքէն տէտի քի՝ Պէնի քի՞մ
զանն էտէրսինիզ. պէն Քրիստոս տէյիլ իմ. լաքին
իշմէ պէնտէն սօնրա՝ պէն այագ գոպլարընը չը-
- 26 գարմաղա լայրդ օլմատըզըմ զաթ կէլիյօր: Էյ
պիրատէրլէր, պէնի Արքահամ նէսլի, վէ արանըզ-
տա Ալլահտան գօրգանլար, պու Խէլատըն խապէրէ
- 27 սիզէ իրսալ օլունմըշ արը: Զիրա Երուսաղէմ է-
հալիսի իլէ ըէ՛իսլէրի անը հէմ տէ հէր սէպթտէ
օգունան փէյղամպէրլէրին քէլամլարընը պիլմէտիք-
լըրի իշիւն, իւզէրինէ հիւքմ էթմէքլէ օ Եւահւու
- 28 էթմամ էթտիլէր: Վէ գաթլէ հիչ պիր սէպէպ
պուլմատըլարը հալտէ, Պիղատուտան անըն գաթ-

- 29 լինի թալէպ էթտիլէր : Անըն հագդընտա եազըլան
շէյլէրին ճիւմլէսինի իթմամ էթտիքտէն սօկրո ,
30 անը աղաճտան էնտիրիպ գապրա գօտըլար : Ամմա
31 Ալլահ անը էօլիւլէրտէն իհեա էյլէտի : Օ տախի
քէնտփիսի իլէ պէրապէր Գալիլեատան Երուսաղէմէ
չըգանլարտ չօգ կիւնլէր կէօրիւնփւպ՝ անլէր տախի
32 գավլմ իշխւն անըն շահիտլէրի տիր : Վէ պիզ էժ-
տատըմըզա օլան վա՛տը սիզէ թէպշիր էտիյօրըզ .
33 Նէօյլէ քի Ալլահ Յիսուսը իհեա էթմէքլէ , անը
պիզ անլէրին էվլատրնա իթմամ էթմիշ տիր, նի-
թէքիմ իքինծի մէզմուրտա տախի՝ Աէն օղլըմ սըն ,
սէնի պու կիւն թէվլիտ էյլէտփիմ՝ տէյիւ եազըլ-
34 մըշ տըր : Վէ անը էօլիւլէրտէն իհեա էտփիպ՝ ար-
թըգ չիւրիւմէքլիյէ տէօնմէյէ ճէյինէ տա՛իր՝ Դա-
ւիթէ օլան ՚ազիզ վէ էմին Հա՛յլարը սիզէ վէրէ-
35 ճէյիմ՝ տէմիշ տիր : Անըն իշխւն պաշգա Քպմու-
տա տախի՝ Մուգատտէսիկի չիւրիւմէքլիք կէօրմէյէ
36 պրագմայաճագսըն՝ տէտի : Զիրա Դաւիթ քէնտի
՚ասրընտա Ալլահըն իրատէթինէ խըտմէթ էթմիշ
օլարագ , ույդույա վարըպ էճտատընա մունզամմ
37 օլմասըյլէ չիւրիւմէքլիք կէօրտիւ : Ամմա Ալլահըն
38 իհեա էթտիյի զաթ չիւրիւմէքլիք կէօրմէտի : Իմ-
տի , էյ պիրատէրլէր , սիզէ մա՛լիւմ օլսուն քի ,
կիւնահլար ՚աֆվը սիզէ պունուն վասըթասըյլէ
39 վա՛զ օլունուր : Վէ Մովսէսին շէրի՛աթը վասըթա-
սըյլէ թէպըյիյէ օլունամատըզընըզ ճիւմլէ շէյլէր-
տէն՝ հէր իման էտէն պունուն վասըթասըյլէ թէպ-
40 ըիյէ օլունուր : Իմտի սագընընըզ , օլմայա քի ֆէյ-
41 զամպէրլէրտէ , էյ թահգիր էտիճիլէր , պագընըզ ,
վէ թէ՛աճճիւպ էտփիպ թէլէֆ օլունըզ . զիրա սի-

զին կիւնլէրինիզտե պիր իւ իշլէրէմ, էօյլէ պիր իշ
քի, էկէր պիրի սիզէ նագլ էտէրսէ, ինանմայա-
ճագսընըզ՝ տէյիւ պույուրըլան քէլամ իւզէրի-
նիզէ կէլէ :

- 42 Վէ Եէհու-աբէլէրին սինազզնան չըգտըգլարընտա,
Էա՛էֆէլէր պու սէօղլէրին կէլէ ձէք սէպթ քէնտիլէ-
43 ըինէ սէօյլէնիլմէսինի ըէծա էթափիլէր : Վէ ձէմա-
'աթ տաղըլտըգտաս, Եէհուտիլէրտէն վէ էհլ ի
թագվա միւհմէտիլէրտէն նիչէլէրի Պօղոս իլէ
Բառնաբարն արտը սըրա կիթափիլէր . պունլար
տախի անլէրէ սէօյլէյիպ՝ Ալլահըն լութֆընտաս սա-
44 պիթ օլմալարը իշիւն նասիհաթ էտէրլէր իտի: Վէ
էրթէսի սէպթ կիւնիւնտէ թագրիպէն պիւթիւն
շէհր էհալէսէ Ալլահըն քէլամընը տինլէմէյէ ձէմ'
45 օլտու: Վէ Եէհուտիլէր խալդը կէօրտիւքտէ հա-
սէտլէ տօլմազլէ, Պօղոսըն սէօյլէտիյի շէյլէրէ ի'-
թիրտղ վէ քիւֆր էտէրէք, մուխալէֆէթ էտէր-
46 լէր իտի: Օլ վագրթ Պօղոս իլէ Բառնաբաս ձէ-
սուրանէ սէօյլէյէրէք՝ Ալլահըն քէլամընը էվվէլա
սիզէ սէօյլէմէք վաճիպ իտի . ֆագաթ սիզ անը
ըէտա էտիպ՝ քէնատինիզի էպէտի հայաթա լսյըգ
կէօրմէտիյինիզ հալտէ, իշթէ թա՛իֆէլէրէ տէօ-
47 նէրիզ: Զէրա Բապպ պիզէ պէօյլէ, եա՛նի՝ Զէմի-
նին նիհայէթինէ գատար պա՛խս ի խէլաս օլասըն՝
տէյիւ սէնի թա՛իֆէլէրէ նուր օլմագ իւզըէ նասապ
48 էթտիմ՝ տէյիւ էմը էթմիշ տիր՝ տէտիլէր: Վէ
թա՛իֆէլէր պունու իշիթտիքտէ, մէսրուր օլուպ
Բապպըն քէլամընը թա՛զիզ էթտիլէր . վէ էպէտի
հայաթա թա՛եին օլունանլար իմանա կէլտիլէր:
49 Վէ Բապպըն քէլամը պիւթիւն օլ տիյարտա նէշը

- 50 օլունմագտա իտի : Ամմա Եէհուտիլէր էհլ ի թառը
վա վէ միւթէպէր գարըլսր իլէ շէհրին պէօյիւք-
լէրինի թահրիք էտիպ՝ Պողոս իլէ Բառնաբաս ՚ա-
լէյինէ թէ'ատոտի չրդարարագ , անլէրի քէնտի
51 սինօրլարընտան թարտ էթատիլէր : Պունլար տուխի
այագլարընըն թօղընը անլէրէ գարշը սիլքիպ՝ Գո-
52 նեայա կէլտիլէր : Շակիրտիլէր իսէ մէսէրըէթ վէ
Ռուհ իւլ Գուտոսլէ մէմլու օլուրլար իտի :

ՊԱՊ 44

- 1 **Վ**է Գօնեատա անլէր պիրլիքտէ Եէհուտիլէրին
սինաղօղընա կիրիպ՝ շէօլէ սէօյլէտիլէր քի, կէրէք
Եէհուտիլէր վէ կէրէք Եունանիլէրտէն պիր չօգ
2 իսալդ իմանա կէլտի : Ամմա միւմին օլմոյան Եէ-
հուտիլէր թահիֆէլէրին գալալէրինի պիրատէրլէր
3 'ալէյհինէ թահրիք էտիպ՝ իֆսատ էթատիլէր : Ան-
լէր իսէ քէնտի ՚ինայէթինին քէլամընա շէհատէթ-
էտէն՝ վէ անլէրին էլլէրէյլէ 'ալամէթլէր վէ միւ-
ճիզէլէր իճրասընը իհսան էտէն Շապպա թէվէք-
քիւլ էտէրէք ճէսուրանէ սէօյլէտիլէր, վէ օրատա
4 իսայլը զէման մէքո էթատիլէր : Ամմա շէհրին ճիւմ-
հուրը իքի Փըրդա օլուպ՝ պա'զըլարը Եէհուտիլէրին
վէ տիկէրլէրի ըէսուլէրին թարաֆտարը օլտըլար :
- 5 **Վ**է թահիֆէլէր վէ Եէհուտիլէր իլէ ըէ'իսլէրի ան-
լէրի թահգիր էտիպ թաշլամագ իչիւն հիւճում
- 6 էթմէք իւզրէ իքէն , Անլէր իսապէր ալըպ՝ Լիկա-
յոնիտանըն շէհրլէրի օլան Լիւստրա վէ Դերբէ վէ
- 7 էթրաֆ սէմթլէրէ ֆիրարլէ , Օրատա պէշարէթչ
թէպշիր էտէրլէր իտի :
- 8 **Վ**է Լիւստրատա այագլարը գուվվէթսիզ, անա-

տան տօղմա սագաթ վէ հիշ պիր վագրթ եկւրիւ
 9 մէմիշ պիր տտէմ օթուրույօր իտի : Պու քիմսէ
 Պօղոսըն սէօյլէտիյինի տինլէտիյինտէ , ո տախի
 անա տիգգամթլէ նազար էտիպ՝ շիֆա պուլմագ ի-
 չիւն իմանը օլտրղընը կէօրէրէք , եկւքսէք սէսլէ ,
 10 Գալգ , այտագլարըն իւզերինտէ տուր՝ տէմէսի իւ-
 11 զէրինէ որչրայը եկւրիւտիւ : Վէ խալգ Պօղոսըն
 ետփալղընը կէօրիւնձէ , սէս գալտըրարագ , 1ի-
 կայոնիտ լիսանը իւզրէ՝ իլահլար ինսան սուրէթին-
 12 տէ պիզէ նիւզուլ էթտիլէր՝ սէյէրէք , Բառնա-
 բասա՝ Դիոս , Պօղոսա տախի՝ պաշլըճա սէօյլէյէն օ
 13 օլտրղընտան՝ Հերմէս թէսմիյէ էթտիլէր : Վէ շէհ-
 րին էօնիւնտէ օլան Դիոս Քո-Եջէն քեահինի գտ-
 փուլարըն էօնիւնէ պուզալար իլէ չիչէքտէն ետ-
 փըլմըշ թաճլար կէթիրիպ՝ խալդ իլէ պէրապէր
 14 գուրպան էթմէք իսթէտի իսէ տէ , Բառնարաս
 իլէ Պօղոս ըէտուլէր պունու իշիթմէլէրիյէ՝ լի-
 պամալղընը երթարագ , խալգըն արասընա աթը-
 15 լպ նիտա էտէրէք , էյ տաէմիէր , պու շէյլէրի
 նիշիւն էտիյօրունըզ . պիզ տախի սիզին իլէ հէմ-
 հալ տաէմիէր օլուպ՝ սիզէ թէպշիր էտէրիզ քի ,
 պու պաթըլ շէյլէրտէն վազ կէշիպ՝ սէմա իլէ զէ-
 մինին վէ տէնիզին վէ անլէրտէ պուլունան ճիւմըէ
 շէյլէրին խալիգի օլան հայ Ալլահա ըիւծու՝ էտէ-
 16 սինիզ : Վէ օ կէչմիշ տէվրէրտէ ճիւմըէ իւմսէթ-
 էրի քէնտի եօլարընտա եկւրիւմէյէ պրագտը իսէ
 տէ , Պունուն իլէ պէրապէր քէրէմ էտէրէք սէմա-
 տան պիզէ եաղմուր իլէ մահառլտար մէվսիմըէր
 իհսան էթմէքլէ գալպլէրիմիզի թա'ամ վէ մէսէր-
 բէթլէ տօլտուրարագ , քէնտինի շէհատէթսիզ

- 48 պրագմատը՝ տէտիլէր : Վէ պու սէօզլէրլէ քէնտիլէրինէ գուրպան էթմէքտէն խաղդը կիւծլէ մէն՝ էթտիլէր :
- 49 Ամիսն Անթաքիտ վէ Գօնեատան Եէհուտիլէր կէլիպ՝ խաղդը գանտըրարագ Պօղոսը թաշատը լար, վէ էօլմիւշ զտնն էտէրէք անը շէհրտէն տըր-
- 20 շարը սիւրիւքլէտիլէր : Օ իսէ, շակիրտլէր անը եհաթէ էթմիւշ օլաբըր հալտէ, գաղգըպ շէհրէ կիրտի, վէ երթէսի կիւն Բառնաբաս իլէ պէրապէր Դերբէյէ 'ազիմէթ էյլէտի :
- 21 Օլ շէհրտէ տախի պէշարէթի թէպշիր էտիպ՝ նիչէ քիմնէլէրի շակիրտ էթտիքտէն սօնրա, Ախուտրա վէ Գօնեատ վէ Անթաքիայա 'ավտէթ էտիպ,
- 22 Իմանտաս սապիթ գտլմալարը իչիւն նասիհաթ վէրէրէք, վէ՝ Պիզէ մէլէքիւթ Ուլլահա չօգ մուզայագալըլէ կիրմէք կէրէք տիր՝ տէյէրէք շակիրտ-
- 23 լէրին գալպլէրինի գուվվէթլէնտիրիրլէր իտի : Վէ անլէր իչիւն հէր պիր քիլիսէյէ իխթէյարլար նասապ էթտիլէր, վէ օրութ թութուալ տու'ա էթտիքտէն սօնրա, անլէրի իման էթտիքլէրի Ռապատ ըսմար-
- 24 լսաբլար : Վէ Պիսիդիատան կէչիպ Պամփիւլիայա
- 25 կէլտիլէր . Վէ Պերգէտէ քէլամը սէօյլէտիքտէն
- 26 սօնրա, Ատաղիայա էնիպ, Օրատան՝ պիթիրմիւշ օլ-
- տրգլարը իշ իչիւն Ալլահըն լութֆընտ ըսմարլան-
- տրգլարը մահալէ, եա՞նի Անթաքիայա տէնիզտէն
- 27 կէլտիլէր : Վէ վասըլ օլտրգլարընտա, քիլիսէյէ ճէմ՝ էտիպ՝ վասըթալարըյլէ Ալլահըն իճըա էթ-
- տիյի ճիւմլէ շէյլէրի, վէ թա՛իֆէլէրէ իման գա-
- 28 փուսընը աչաբղընը հիքեայէ էթտիլէր : Վէ օրատա
- շակիրտլէր իլէ խայլը միւտտէթ իգամէթ էթտիլէր:

ՊԱՊ 45

- 1 Վետ Եեհուտիլյէտէն պա՛զը քիմնէլէր Էնիպ՝ Էկէր
Մովսէսին այինի իւզրէ խիթան օլունմազանըզ,
Խէլաս պուլամազընըզ՝ տէյու պիրատէրլէրէ թա՛-
- 2 լիմ էտէրլէր իտի : Խմափ Պօղոս վէ Բառնաբարն
անլէր իլէ չօդ միւնազա՛ա վէ միւպահէսէլէրի օլ-
մազըէ, պու մէս'էլէտէն տոլայը՝ Պօղոս վէ Բառ-
նաբաս իլէ քէնտիլէրինտէն տիկէր պա՛զը քիմնէ-
լէրին Երուսաղէմէ բէտուլէր վէ իխթիյարլարըն
- 3 եանընա չրգմալարընա գարար վէրափիլէր : Անլէր
տափի քիլիսէ թարաֆընտան կէծնտէրիլմէքլէ Փիւ-
նիկէ վէ Սամարիատան կէչիպ՝ թա՛իփէլէրին իմա-
նա կէլտիքլէրինի իփատէ էտէրէք, Ճիւմլէ պիրա-
տէրլէրէ ՚ազիմ մէսէրրէթ վէրիրլէր իտի : Վէ Ե-
րուսաղէմէ վասր օլտրգլարընտա , քիլիսէ վէ բէ-
տուլէր վէ իխթիյարլար թարաֆընտան գապուլ
օլունուպ՝ Ալլահըն քէնտի վասրթալարլյլէ իճրա
- 5 էթտիյի շէյլէրին Ճիւմլէսինի նազլ էթտիլէր : Վէ
ֆէրիսիլէր Փըրգասընտան իմանա կէլմիշ պա՛զը
քիմնէլէր գալգըպ՝ Անլէրի խիթան էթմէք վէ Մով-
սէսին շէրի՝ աթընը հըֆզ էթմէլէրինի թէնպիհ էթ-
մէք լազրմ տըր՝ տէտիլէր :
- 6 Պունուն իւզէրինէ բէտուլէր իլէ իխթիյարլար
պու մէս'էլէնին միւզաքէրէսի զըմնընտա Ճէմ՝ օլ-
- 7 արլար : Վէ չօդ միւպահէսէտէն սօկրա Պետրոս
գալգըպ անլէրէ խիթապէն՝ Էյ պիրատէրլէր, թա՛-
իփէլէր պէշարէթին քէլամընը պէնիմ աղզըմտան
իշխափ իման էթմէլէրի իշխն Ալլահ արամըզտան
Եվկէլքի կիւնլէրտէ պէնի ինթիխապ կյլէտիյինի

- 8 պիլիրսինիզ : Վէ գալպլէրի պիլէն Ալլահ Բուհ իւլ
Գուտսը պիզէ վէրտիյի կիպի՝ անլէրէ տափի վէր-
9 մէքլէ, անլէրէ շէհատէթ էթափի Վէ գալպլէրինի
իմանլէ փաքլէյէրէք, պիզիմ իլէ անլէրի թէֆրիգ
10 էթմէտի : Հալ պէօյլէ իքէն, նի՞չիւն շակիրտլէրին
պօյունընտ կէրէք էճտատըմըզըն՝ կէրէք պիզիմ թէ-
համմիւլ էտէմէտիյիմիզ պիր պշտունտուրուգ գո-
11 մաղլէ, Ալլահը թէճրիպէ էտէրտինիզ : Լաքին ան-
լէր միսիլիւ, պիզիմ տափի Բապպ Յիսուս [Քրիս-
տոս]ըն ՚ինոյէթիյլէ խէլաս պուլաճաղըմըզ ինա-
նըըզ՝ տէտի :
- 12 Օ զէման պիւթիւն ճէմա՛աթ սիւքիւթ էտիպ
Բառնաբաս իլէ Պօղոսըն քէնտի վասրթալարըյլէ
թա՛իֆէլէր արտաընտա Ալլահըն իզչար էյլէտիյի
ճիւմիլէ ՚ալամէթլէրի վէ միւ՛ճիզէլէրի հիքեայէ
- 13 էթափլէրինի աինլէր իտի : Անլէր տափի քէլամը
թէմամ էթափտէն սօնըտ, Յակոբոս ճէվտողէն՝
- 14 Եյ պիրատէրլէր, պէնի տինլէյինիզ . Ալլահըն թա-
՚իֆէլէր արտաընտան քէնտի իսմի իչիւն պիր գավլմ
ալմագ իւզրէ, էվլէլտէն անլէրի նասըլ զեյտրէթ
- 15 էթափիյինի Նմաւան հիքեայէ էյլէտի Պունտ տափի
- 16 փէյզտմոկէրլէրին քէլամլարը մութապըգ տըր : Նի-
թէքիմ Պունտան սօնըտ տէօնիւգ՝ Դաւիթին տիւշ-
միւշ մէսքէնինի թէքրար պինոտ, վէ երգըլըշ եէր-
լէրինի թա՛միր էտիպ՝ անը թէքրար գուրաճաղըմ.
- 17 Թու քի տաէմլէրին պագըլարը իլէ իսմիմ իւզէրլէ-
րինտէ անկըլտըզը թա՛իֆէլէրին ճիւմլէսի Բապպը
արտոյալար՝ տէյիւ պունլարըն ճիւմլէսինի իճրա է-
- 18 տէն Բապպըն պույյուրտըզը եազըլմըշ տըր : Քէնտի
իշլէրինին ճիւմլէսի էզէլտէն պէրու Ալլահ մա՛-

- 19 լիւմ տիր : Պու էջլտէն պէն միւնասիպ կէօրիւրիւրիւմ քի՝ Ալլահա իման էտէն թա՞իֆէլէրէ էզի-
20 յէթ վէրմէյէլիմ . Անճառ փութլարըն քէրաչէթ-լէրինտէն վէ զինատան վէ պօղուլմըշ նէտնէտէն վէ գանատան իծթինապ էթսինլէր՝ տէյիւ մէքթուպ
21 եազալըմ : Զիրա գատիմ զէմսնլարտան պէրու , Մովսէս հէր սէպիթ կիւնիւ սինազօղլարտա օգուն-մադտա օլուպ՝ հէր շէհրտէ անը վա՞զ էտէնլէր վար արը՝ տէտի :
- 22 Օ զէման պիւթիւն քիլիսէ իլէ բէսուլլէր վէ իխ-թիյարլարա , քէնափիլէրինտէն պա՞զը ատէմլէր . եա՞նի պիրատէրլէր արասընտա միւթէպէր օլան Բարսարա լագապըլ Յուդա իլէ Նիղայը ինթիխառ էտիպ՝ Պօղոս վէ Բառնաբաս իլէ պէրապէր Անթա-
23 քիոյա կէօնտէրմէք միւնասիպ կէօրիւնտիւ : Վէ անլէրին էլիյլէ աթի իւզ զեքը վէճչլէ պիր մէք-թուպ կէօնտէրտիլէր .
- Բէսուլլէր վէ իխթիյարլոր վէ պիրատէրլէր թա-րաֆընտան Անթաքիտ վէ Սիւրիա վէ Կիլիկիատա թա՞իֆէլէրտէն օլուն պիրատէրլէրէ սէլամ օլունուր :
- 24 Պիզ քէնափիլէրինէ էմը էթմէմիշ իքէն թարաֆը-մըզտան պա՞զը քիմսէլէր ըդգրպ՝ Խիթան օլունմադ վէ շէրի՞աթը հըֆզ էթմէք վաճիպ տիր՝ տէմէլէ-րէյլէ նէֆուլէրինիզի իզլալ էտէրէք , սիզի միւզթա-
25 րիպ գըլմըշ օլտըգլարընը իշիթտիյիմիզտէն , Պիզ պիլիթթիֆտպ ճէմ՝ օլուպ՝ ատէմլէր ինթիխապ է-
26 տէրէք , Վէ ճանլարընը Բապպըմըզ Յիսուս Քրիս-տոսըն իսմի իշիւն ֆէտա էթմիշ օլան սէվկիւլի-լէրիմիզ Բառնաբաս վէ Պօղոս իլէ պէրապէր կէօն-
27 տէրմէյի միւնասիպ կէօրէրէք , Յուդա իլէ Նիղայը

- կեօնատէրակիք . անլէր տախի հէման պու շէյլէրի
 28 շիֆահէն խապէր վէրէճէրլէր : Զիրտ սիզին իւզէ-
 րինիզէ շու լազրմ օլան շէյլէրտէն մա'տա եիւք
 եիւքլէթմէմէք Ռուհ իւլ Գուտաս վէ պիզէ միւ-
 29 նասիպ կէօրիւնտիւ , Եանի փութ դուրպանընտան-
 վէ գանտան վէ պօղուլմբշտան վէ զինտատան իճ-
 թինտապ էտէսինիլ , վէ պու շէյլէրտէն ստգընտը-
 ղընըզ հալտէ եյի եթմիշ օլուրսընըզ . 'աֆիյէթ-
 տէ օլունըզ :
- 30 Անլէր տախի եօլա չըգարրլտըդտան սօնրա Ան-
 թաքիսյա կէլտիլէր . վէ ճէմա'աթմը ճէմ' էտիպ՝
 31 մէքթուպը թէսլիմ էթտիլէր : Վէ անլէր օգու-
 տըդտա , թէսէլլիսինտէն տոլայը մէսրուր օլտըլարէ
 32 Վէ Յուդա իլէ Նիղա քէնտիլէրի տախի իլհամա-
 մալիք օլուգլարընտան չօդ քէլամիէ պիրատէրլէրէ
 33 նասիհաթէ էտիպ՝ թագվիյէթ վէրտիլէր : Վէ պիր
 միւտատէթ էյլէնտիքտէն սօնրա , պիրատէրլէր թա-
 րաֆընտան սէլամէթլէ րէտուլլէրէ իրսուլ օլունտը-
 34 լար իսէ տէ , Նիղայա օրատա գալմագ միւնտիսիպ
 35 կէօրիւնտիւ : Վէ Պօղոս իլէ Բառնաբաս սա'իր
 նիչէ քիմնէլէր իլէ պէրապէր Անթաքիստա իգտ-
 մէթ էտիպ՝ Ռապպըն քէլամընը թա'լիմ ու թէպ-
 շիր էտէրլէր իտի :
- 36 Վէ պիր գաչ կիւն սօնրա , Պօղոս Բառնաբատա
 խիթապէն՝ Տէօնիւպ Ռապպըն քէլամընը վա'զ էթ-
 տիյիմիզ հէր պիր շէհրտէ պիրատէրլէրի զիյարէթ-
 էտէրէք նէ հալտէ պուլունտըգլարընը հէօրէլիմ՝ տէ-
 37 տի : Վէ Բառնաբաս Մարկոս տէնիլէն Յովհաննէօի
 38 պէրապէր ալմագ իսթէտի իսէ տէ , Պօղոս Պատ-
 փիւկատա քէնտիլէրինտէն սցըլլըպ՝ քէնտիլէրի

իլէ պիրլիքտէ իշէ կիթմեյէն քիմսեյի պէրապէր
 39 ալմաղը լոյրդ կէօրմէտի : Պունտան տօլայը միւ-
 նաղա՛տ վուգու՝ պուլու, շէօյէ քի պիրի պիրին-
 տէն այրըլտըլար . վէ բառնաբաս Մարկոսը եանը-
 40 նա ալըպ՝ կէմիյլէ Գըպըլաս կիթտի : Պողոս տախի
 Շիլոյը ինթիխազ էթտի, վէ պիրատէրլէր թա-
 րաֆընտան Ալլահըն՝ինայէթինէ հէվալէ օլունտը-
 41 տան աօկրա , 'Ազիմէթ էտիպ՝ Սիւրիս իլէ կիթ-
 կիայը տօլաշարագ քիլիսէլէրէ թագվիյէթ վէրիր
 իտի :

ՊԱՊ 46

1 **Վ**է Դերբէ իլէ Կիւտրայա վասըլ օլտու, վէ
 իշթէ օրատա Տիմոթէոս իսմինտէ պիր շակիրտ վար
 իտի . մէրգում միւ՞մին պիր Եէհուտի գարընըն օղ-
 2 լու օլուպ՝ փէտէրի իսէ Եունանի իտի : Պու տախի
 Կիւտրա իլէ Գօնեատա օլան պիրատէրլէրին հիւն ի
 3 շէհատէթինէ մաղչար օլմաղլէ , Պողոս պունտւն
 քէնտիսի իլէ պէրապէր չըգմնաընը իսթէյէրէք, օլ
 մահալլէրտէ պուլունան Եէհուտիլէր սէպէպինտէն
 անը ալըպ Խիթան եյլէտի . զիրա փէտէրի Եունանի
 4 իտիյինի ճիւմլէսի պիլիրլէր իտի : Վէ շէհըլէրտէն
 կէչերլէր իքէն , Երուսաղէմտէ օլան ըէտուլլէր իլէ
 իխթիյարլար թարաֆընտան գարար վէրիլէն գա-
 նունլարը հըֆզ էթմէլէրի իշխն՝ անլէրէ թէսլիմ
 5 էտէրլէր իտի : Իմտի քիլիսէլէր իմանտա մա՞մուր
 օլմաղլէ կիւնտէն կիւնէ՝ ատէտի արթմագտա իտի:
 6 Վէ Փուիւգիատան վէ Գաղատիա տիյարընտան
 կէչիպ՝ Ասիատա քէլամը սէօյլէմէլէրի Ռուչ իւլ
 7 Գուտս թարաֆընտան մէն՝ օլունմաղլէ , Միւսիա
 Ճիվարընա կէլիպ՝ Բիւթանիայա տօղրու կիթմէլէ

- 8 ՃԵՀՄ ԿԾՄԹԻԼԵՐ իսէ տէ , Յիսուսըն ՌՈՒՀՈՒ անլէրէ
իզն վէրմէտիյինտէն , Միւսիայլ կէչխպ՝ Տրովադայտ
9 ԷՆՏԻԼԵՐ : Վէ կէ ՃԵԼԵՅին Պօղոս բիւյարնտա՝ Մա-
կեդոնիայտ կէչխպ պիզէ եարարմ էյլէ՝ տէյիւ քէն-
տինէ եալվարան Մակեդոնիալը պիր տառմի էօ-
10 նիւնտէ տուրուր կէօրտիւ : Վէ պու բիւյայլ կէօր-
տիւքտէ , Բապպ պիզի անլէրէ պէշարէթի թէպշիր
էթմէյէ տո'վէթ էթմիշ իտիյինի անկայարագ ,
տէրհալ Մակեդոնիայտ չըգմաղա սա'յ էյլէտիք :
- 11 Պէօյլէճէ պիզ Տրովադատան աչըլպ՝ տօղրու
Սամթրակէյէ կիթափիք , վէ երթէսի կիւն Նէա-
12 պղլիսէ , Օրատան տախի Մակեդոնիա սէմթինին
պաշ շէհրի , վէ մուհածիրէր մահալի օլան Փի-
լիպպէյէ Հարուէ , վէ պու շէհրտէ պիր գաչ կիւն
13 մէքս էյլէտիք : Վէ սէպթ կիւնիւնտէ , շէհրտէն
տըշտը ըրբազզն քէնարընա , տտէթ իւզրէ տու'ա
էթափլէրի հալէ չըգլպ օթուբտըգ , վէ ճէմ՝
14 օլմուշ դարը բա սէօյլէտիք : Վէ Թիւատիրի էր-
դէվանի սաթան , վէ Ալլահա ՚իպատէթ էտէն Լի-
դիա նամ պիր գարը տինկլէյօր իտի . Բապպ տա-
խի , Պօղոսըն սէօյլէտիյի շէյլէրէ տիգգաթ էթմէք
15 իւզրէ , մէրգումէնին գալպինի աչտը : Վէ քէնտի-
սի իլէ խանէսի խալգը վաֆթիզ օլունտըգտա՝ ի-
կէր պէնի Բապպա միւմինէ ՚ատտ էթատինիզ իսէ ,
էվիմէ կիրիպ իգամէթ էտինիզ՝ տէյիւ ըէճա էթ-
տի , վէ իպրտմ էտէրէք պիզի կէօթիւրտիւ :
- 16 Վէ պիզ տու'այտ կիտէր իքէն , քէնտիսինտէ
ֆալքը պիր ըուհ օլան , վէ ֆալ աչմարյլէ աղա-
լսրընա չօգ քեար կէթիրէն պիր ճարիյէ պիզէ
17 ըտոթ կէլտիք Մէզպուրէ՝ Պօղոս իլէ պիզիմ արա-

- մըզա տիւշիւպ նիտոս էտերէք՝ Պու ատէմլէր Աղ-
լահ ը միւթա'ալըն գուլլարը օլուապ՝ պիզէ խելաս
 18 թարիգինի վա'զ էտիյօրլար՝ աէր իտի : Վէ չօդ
կիւնլէր պու եօլտա հարեքէթ էթմիշ օլմազլէ,
Պօղոս միւքէտատէր օլարտգ, տէօնիւպ օլ բուհո՛
Յիսուս Քրիստոսըն իսմիյլէ սահոս էմը էտէրիմ,
 19 անտէն չըգ՝ տէտիքտէ, օլ սա'աթ չըգտը : Մէզ
պուրէնին աղալլարը տախի քեարլարընըն իւմիտի
քէսիլահիյնի կէօրտիւքտէ, Պօղոս իլէ Շիղոյը
թութուապ՝ մէյտանաս ըէ՛իսլէրին հուզուրընաս սիւ-
 20 ըիւքլէյէրէք, Անլէրի զապիթլէրէ իհզարըէ, Պու
տտէմլէր Եէհուտի իքէն, շէհըիմիզի ալթ իւսիթ
 21 էտիյօրլար, Վէ Բօմալը օլարզըմըզ հալտէ, պիզէ
գապուլ վէ իճրտ էթմէսի Ճա՛իզ օլմայան այինլէր
 22 վա'զ էտիյօրլար՝ տէտիլէր : Վէ խալդ՝ իւզէրլէրի-
նէ հիւճում էյլէմէքրէ, զապիթլէր անլէրին լի-
պասլարընը Ճէպրէն սոյարդտան սօնկրա՝ տէջրմէլէ-
 23 ըինի էմը էթտիլէր : Վէ անլէրի տարպլէ եարալա-
տրդտան սօնկրա, հապսիանէյէ աթլպ անլէրի տիգ-
դաթլէ հըֆզ էթմէսինի հապսիանէ միւտիրինէ
 24 թէնալիհ էթտիլէր : Օ տախի պէօյլէ պիր թէնալիհ
ալմազլէ, անլէրի իչ զընտանաս աթլպ սյագլա-
րընը թօմրուղա վուրտու :
- 25 Վէ կէճէ եարըսընտա Պօղոս իլէ Շիղա տու'ա
էտիպ՝ Ալլահա համու էթմէքտէ, մահպուոլար տա-
 26 իի անլէրի տինլէմէքտէ իքէն, Նակեահ 'ազիմ պիր
հարէքէթ ի 'արզ վուգու' պուլարտգ, զընտանըն
թէմէլլէրի սարսըլտը, վէ տէրհալ Ճիւմլէ գափու-
 27 լար աչըլլպ՝ Տէր քէսին պազլարը չէօզիւտիւ : Վէ
հապսիանէ միւտիրի ույյանըպ՝ հապսիանէնին գա-

փուլարընը աչըդ կէօրմէքլէ , մահպուղար ֆիրար
էթտի զաննըյլէ գըլըճ չեքիպ՝ քէնտի քէնտինի
28 էօլտիւրէճէք օլտու : Ամմա Պօղոս եիւքաէք սէսլէ
չաղըրըպ՝ Քէնտինի պիր զարար էթմէ , զիրա ճիւմ-
29 լէմիզ պուրատա իդ՝ տէտի : Օ տախի ըշգ իսթէ-
յիպ իչէրի գօշտու , վէ թիթըլէյէրէք՝ Պօղոս իլէ
30 Շիզանըն այտգլարընա գափանտու : Վէ անլէրի
տըշտը չըգարըպ՝ Էյ էֆէնտիլէր , նէ՞ եափմալը
31 իմ քի խէլաս պուլայըըմ՝ տէտի : Անլէր տախի՝
Բապպ Յիսուս Քրիստոսա իման էթ , վէ քէնտին
վէ էչլ ի պէյթին խէլաս պուլաճագսընրզ՝ տէտի-
32 լէր : Վէ անա վէ խանէսինտէ պուլունանլարըն
33 Ճիւմընինէ Բապպըն քէլամընը սէօյլէտիլէր : Օ տա-
խի անլէրի կէճէնին հէման օլ սա'աթընտա ալրպ
եարալարընը երյգատոր . վէ քէնտիսի իլէ ճիւմընէ
թէ'ալիւգաթը տէր 'ագապ վաֆթիզ օլունտըլար :

34 Վէ անլէրի խանէսինէ չըգարըպ՝ սօֆրա գուրտու ,
վէ Սկլահա իման էտէրէք պիւթիւն էչլ ի պէյթի
35 իլէ մէսրուր օլտու : Վէ սապահ օլտըգտա՝ զապիթ-
լէր չավուշարը կէօնտէրիպ՝ Օլ ատէմլէրի ապը
36 վէր՝ տէտիլէր : Վէ հապսխանէ միւտիրի պու սէօզ-
լէրի Պօղոսա նագլ էտիպ՝ Զապիթլէր սալը վէրիլ-
մէնիզ իչիւն իտուն կէօնտէրտիլէր . անըն իչիւն
37 շիմտի չըգըպ սէլամէթլէ կիտինիզ՝ տէտի : Պօղոս
իսէ անլէրէ՝ Պիզ Բօմալը ատէմլէր իքէն , պիզի
մուհաքէմէ էթմէյէրէք 'ալէնէն տէօյիւպ զրնտանա-
տթտըլար . շիմտի տէ պիզի կիզլի՞ մի չըգարըյօր-
լար . էօյլէ օլմաղ , ամմա քէնտիլէրի կէլիպ պիզի .
38 չըգարընլար՝ տէտի : Վէ չավուշար պու սէօզլէրի-
շապիթլէրէ խապէր վէրտիլէր . անլէր տախի Բօ-

- 39 մաղը օլտրդլարընը իշխթմէքլէ՝ գօրգարլար։ Վէ կե-
մպ իլթիֆամթ էտէրէք, անլէրի տըշտըյա չըգա-
40 րըպ՝ շէհրտէն կիթմէլէրինի ըէճա էթտիլէր։ Վէ
անլէր զընտանտան չըգըպ՝ Լիդիանըն խանեսինէ կիր-
տիլէր, վէ պիրատէրլէր իլէ կէօրիւշիւպ՝ անլէրէ
թէսէցի վէրտիքտէն սոնրա կիթտիլէր։

ՊԱՊ 47

- 1 **Վ**է Ամմիապոլիս իլէ Ապողոնիատան կէչիպ Սէլա-
նիսէ կէլտիլէր, օրատա տախի Եէհուտիլէրին սի-
2 նազօղը վար իտի։ Վէ Պօղոս ատէթի իւզրէ եան-
լարընա վարըպ՝ Քրիստոսըն էլէմ չէքմէսի վէ էօ-
3 լիւլէրտէն գըյամ էթմէսի լազըմ իտի։ Հէմ տա-
խի պէնիմ սիզէ թէպշիր էթտիյիմ Յիսուս՝ Քրիս-
տոս տըր, տէյիւր թէփսիր ու պէյան էտէրէք,
քիթապլարտան իւչ սէպթ կիւնիւ անլէր իլէ միւ-
4 պահէսէ էտէր իտի։ Վէ անլէրտէն պա'զըլարը վէ
էհւ ի թագվա Եունանիլէրտէն պիր պէօյիւք Ճէ-
մա'պթ վէ միւ'թէպէր գարըլարտան նիչէլէրի տա-
խի ի'թիգատ էտիպ՝ Պօղոս վէ Շիղա իլէ պիրլէշ-
5 տիլէր։ Ամման իման իւլուէն Եէհուտիլէր հասէտ
էտիպ՝ քէնտիլէրի իլէ պէրտապէր սյագ թագըմըն-
տան պա'զը եարամազ քիմսէլէրի թօփլայըպ շէհրի
վէլվէլէյէ վէրտիլէր, վէ Յասոնըն խանէսինէ հիւ-
ճումլէ՝ խալգըն հուզուրընա կէթիրիլմէլէրինի թա-
լէպ էթտիլէր։ Ամման անլէրի պուլմատրգլարընտան,
Յասոնը վէ պիրատէրլէրտէն պա'զըսընը շէհրին հա-
քիմլէրինէ սիւրիւքլէյիպ՝ Տիւնեսյը Փէսատա վէ-
7 ըէն օլ ատէմէր պուրայա տախի կէլտիլէր։ Վէ
Յասոն անլէրի գապուլ էթտի, վէ անլէրին ճիւմ

- լէսի՝ Յիսուս իսամինտէ տիկէր պիր փատիշահ վար-
տըր տէյէրէք, Գոյսէրին ֆէրժանլարընա մուխա-
8 լէֆէթ էտևօրլար տէյիւ չաղբըրըլար իտի : Վէ
պու շէյլէրի իշխաէն գալապարդը վէ շէհրին հա-
9 քիմէրինի միւզթարիպ էթատիլէր : Վէ անլէր Յա-
սոն իլէ սա՞իրլէրտէն քէֆալէթ ալրպ՝ անլէրի սալը-
10 վէրտիլէր : Պիրատէրլէր տախի տէրհալ՝ կէճէլէյին
Պողոս իլէ Նիղայը Բերիայա կէօնտէրտիլէր. պուն-
լար տախի օրայա վասրդ օլուպ՝ Եէհուտիլէրին սի-
11 նաղօղընա կիթտիլէր : Անլէր իսէ Սէլանկիտէ պու-
լունանլարտան էշրէփ օլմալարըյլէ, քէլամը ճան-
ու կէօնիւլտէն գապուլ էտիպ՝ Պու շէյլէր պէօյլէ
մի տիր՝ տէյիւ հէր կիւն քիթապլարը արաշտըրը-
12 լար իտի : Պունուն իւզէրինէ անլէրտէն չօդ քիմ-
սէլէր վէ միւթէպէր Եունանի գարըլարտան վէ էր-
13 քէքլէրտէն նիչէլէրի իմանա կէլտիլէր : Վէ Սէլա-
նիք Եէհուտիլէրի Պողոսըն Բերիատա Ալահըն քէ-
լամընը թէպշիր էթատիյինի պիլտիքլէրինտէ, օրայա-
տախի կէրիպ խոլգը թահրէք վէ թէշիիգ էթատի-
լէր : Օ զէմնան պիրատէրլէր Պողոսը տէնիգ թարա-
ֆընա կիթմէք իւզըէ տէր՝ ագապ եօլա չըդարտը-
լար . ամմա Նիղա իլէ Տիմոթէոս օրատա գալու-
15 լար : Վէ Պողոսա եօլտաշ օլանլար անը Աթինայա-
տէյին կէթիրիպ՝ պիր ան էվվէլ եանընա կէլմէլէրի-
խուտուսընտա Նիղա իլէ Տիմոթէոս էմը ալրպ՝
կիթտիլէր :
- 16 Վէ Պողոս Աթինատա անլէրէ մունթազըք իքէն,
շէհրի փութլարէ տօլու կէօրիւպ՝ ըուհը տէրու-
17 նինտէ հիտտէթլէնմէքլէ, Սինաղօղտա Եէհուտի-
լէր վէ էհլ ի թագվա օլանլար իլէ վէ հէր կիւն-

- չարշաւտա թէստափեւֆ էթտիյի քիմոէլէր իլէ միւս
 48 պահէսէ էտէր իտի: Վէ Եպիկուրոսը վէ Սաոյցիկի
 ֆէյլէսօֆլարտան պա'զըսը անըն իլէ միւպահէտէ
 էտիպ, պա'զըլարը՝ Պուր լաֆզէն նէ տէմէք իսթէ-
 յօր, վէ պա'զըլարը՝ Ղարիպ իլահլար վա'խզի օլ-
 մալը տըր՝ տէրլէր իտի: զիրտ անլէրէ Յիսուսը վէ
 49 գըյամէթի թէպշիր էտէր իտի: Վէ անը տըրպ Ա-
 րիսպագոսա կէոթիւրտիւքտէ: Սէնին սէօյլէտիյին
 պուր եէնի թա՛լիմ նէ օլտըղընը անլամամըզ միւմ-
 20 քի՞ն մի տիր: Զիրտ սէն գուլագլարըմըզ ղարիպ
 շէյլէր իրտատ էտիյօրսըն: պուր էճլտէն անլէրին նէ
 21 օլտըղընը անլամագ իսթէրից՝ տէտիլէր: Զիրտ Ա-
 թինալըլարըն քետֆքէսի վէ օրտատա իգտմէթ է-
 տէն էճնէպիլէր եէնի պիր շէյ սէօյլէմէքտէն վէ-
 տինլէմէքտէն պաշգա շէյէ վտդըթ սարփ էթմէզ-
 լէր իտի:
 22 ՕԼ վտդըթ Պօղսա Արիսպագոս օրթասընտատ տու-
 րուպ տէտի քի՛ էյ Աթինալը տաէմլէր, սիզի հէր
 վէճհէլէ զիյատէսիյլէ էհլի ՚իպատէթ կէօրիւյօ-
 բըմ: Զիրտ տօլաշըպ սիզին մա՛պուտլարընըզտ նա-
 զար էտէր իքէն, իւզէրինտէ: Նամա՛լիւմ Իլահա՝
 տէյիւ եազլըլըշ պիր մէղպահ պուլարըմ: իմտի պէն
 սիզին թանըմնյարագ՝ ՚իպատէթ էթտիյինիզի, սի-
 24 զէ հէմտն անը վա՛զ էտիյօրըմ: Տիւնեոյը վէ ան-
 տէ պուլունանըն քետֆքէսինի իսալգ էտէն Ալլահ,
 քէնտիսի սէմա իլէ զէմինին Շապպը օլմաղլէ էլ իլէ
 25 եափըլըշ հէմքէլլէրտէ սաքին օլմազ: Վէ պիր
 շէյէ միւհթաճ կիպի անա ինսան էլիյլէ իըտմէթ
 օլունմազ, չիւնքի Ճիւմլէյէ հայտթ վէ նէֆէս վէ
 26 հէր շէյի իհսան էտէն օ տըր. Վէ նէվ՛ի պէշէրին

- Ճիւմլէ միլլէթլէրինի պիւթիւն եկը եիւզիւնիտէ սա-
քին ոլմալարը իշխւն, պիր գանտան խալդ էտիպ՝ մու-
գատտէմձէ մու'այյէն վագրթլարը վէ մէսքէնլէրի-
27 նին հուտուտլարընը թահտիտ էյլէտի . Թա քի
հէր նէ գտատար Ալլահ հէր պիրիմիզտէն ուզտգ
տէյիլ իսէ տէ, անը արայալար, պէլքի լէմսլէ
28 անը պուղուրլար : Զիրա անընլէ ետշարըզ վէ հա-
րէքէթ էտէրիզ վէ մէվճուտ իզ . նիթէքիմ սիզին
շա'իրէրինիզտէն պա'զրլարը՝ Զիրա պիզ տէ անըն
29 նէսի իզ՝ տէյիւ սէօյլէմիշ տիր : Իմտի պիզ Ալլա-
հըն նէսի օլտրղըմըզ . թագտիրտէ, Ուլուհիյէթի
ինսան սէն'ամըը վէ հիւնէրիյլէ օյուլմըշ օլան ալ-
թուն եա կիւմիւշ եա թաշտ պէկզէր զանն էթ-
30 մէմէլի իզ : Վէ Ալլահ իշպու ճէհալէթ գէմոնլա-
րընտան իզմազ էթափ իսէ տէ, շիմտի հէր եէրտէ
տտէմլէրին ճիւմլէսինէ թէվպէ էթմէլէրինի թէն-
31 պիհ էտիյօր : Զիրա քէնտիսի թա'եին էթափի տ-
տէմ վասըթասըյլէ տէնէեայը՝ ատալէթ իւզրէ
հիւքմ էթմէք իշխւն պիր կիւն թախսիս էթմիշ
օլուպ՝ անը տա էօլիւլէրտէն գըյամ էթտիրմէսիյլէ
ճիւմլէնին իման էթմէլէրինէ սէպէպ վէրտի :
32 Վէ էօլիւլէրտէն գըյամը իշիթափէրինտէ ,
պա'զրլարը իսթիհզու էտիպ, պա'զրլարը տափի՝
Պու խուսուստա սէնի թէքրար տինլէրիզ՝ տէտի-
33 լէր : Վէ պէօյլէճէ Պօզու արալարընտան չըգտը :
34 Ամմա պա'զը տտէմլէր անըն իլէ պիրլէշիպ՝ իմանա
կէլափիլէր . վէ պունլարըն արասընտա Արիսպագուլը
Դիոնեսիոս իլէ Գամաքիս նամընտա պիր գարը վէ
անպէր իլէ աս'իրլէր տափի վար իտի :

ՊԱՊ 48

- 1 Անտէն սօնրա Պօղոս Աթինատան միւֆարեքէթլէ
 2 Կորնթոսա կէլտի : Վէ հէփ Եէհուտիլէրին Բօմա-
 տան շրդմալարը իշխն Կղոդիոս Գոյաերին էմրի սէ-
 պէպիլլէ՝ Խթալիտատան հէնուզ կէլմիշ օլան 'ան
 տարլ Պոնտովը Ակիւզոս նամ պիր Եէհուտի իլէ
 զէվճէսի Պրիսկիղայը պուլուակ՝ անլէրին եանընա
 3 կիթտի : Վէ սէն'աթլարը պիր օլմազլէ, եանլարըն-
 տա գալրպ իշէր իտի . զիրա սէն'աթլարը չատըր-
 4 Ճըլգդ իտի : Վէ հէր սէպիթ կիւնիւ սինազօղտա
 միւպահէսէ էտիպ՝ Եէհուտիլէրի վէ Եունանիլէրի
 5 Եղզամ էտէր իտի : Վէ Շիզա իլէ Տիմոթէոս Մա-
 կեգոնիտատան էնտիքլէրինտէ, Պօղոս բուհընըն թէշ-
 վիգիլլէ, Եէհուտիլէրէ Յիսուսըն Գրիտոս իտիյինէ
 6 գավիլն շէհատէթ էտէր իտի : Վէ անլէր մու-
 գավէմէթլէ քիւֆր էթմէլէրիլլէ, քէնտիսի էլպի-
 սէպինի սիլքիպ անլէրէ՝ Գանընըզ պաշընըզ իւզէ-
 րինէ օլսուն, պէն փաք իմ . շիմտէն սօնրա թա՞ի-
 7 ֆէլէրէ կիտէրիմ" տէտի : Վէ օրատան շրգըպ՝ Ալ-
 լահա 'իպատէթ էտէն Յուստոս նամ պիր քիմսէ-
 նին խանէսինէ կէլտի . օլ խանէ սինազօղա մութ-
 8 թարլ իտի : Վէ սինազօղ ըէ՞իսի Կրիտոս պիւ-
 թիւն էհլ ի պէյթի իլէ Բապպա իման էթտի .
 Կորնթոսըլլարտան տախի չօգ քիմսէլէր իշխտիպ ի-
 9 ման էտէրէք վաֆթիզ օլունարլար : Վէ Բապպ
 կէճէ ըիւյտատա Պօղոսա՝ Գօրդմա, լոքին սէզլէ
 10 վէ սիւքիւթ էթմէ . Զիրա պէն սէնին իլէ իմ-
 պիր քիմսէ տախի ըէնճիտէ էթմէք իշխն սանա
 չիւճում էթմէյէճէք տիր, չիւնքի պու շէհբէ

- 41 պէնիմ չօգ գալմըմ վար՝ տէտի : Վէ արալարըն-
առա Ալլահըն քէլամընը թա'լիմ էտէրէք, պիր սէնէ
վէ աղթը այ իգամէթ էյլէտի :
- 42 Վէ Գաղիոն Ա.քայիա վալիսի իքէն, Եէհուտիլէր
պիլիթթիֆագ Պօղոսըն 'ալէյհինէ գալգըպ՝ անը
- 43 մահքէմէյէ ձէլպլէ, Պու քիմսէ շէրի'աթըն խիլա-
ֆը վէճհլէ Ալլահա ՚իպատէթ էթմէյէ ատէմլէրի
- 44 թէշվիդ էտիյօր՝ տէտիլէր : Վէ Պօղոս աղզընը աշ-
մագ իւզրէ իքէն, Գաղիոն Եէհուտիլէրէ՝ էյ Եէ-
հուտիլէր, էկէր մէսէլէ պիր հագգարզըրգ, եախօտ
պիր ֆէնա իշ օլսա իտի, սիզէ հագգ իւզրէ թէ-
- 45 համմիւլ էտէր իտիմ : Ա.մմա մէսէլէ սէօզ եա
խմլէր եա շէրի'աթընըզա տա'իր իսէ, սիզ քէն-
տինիզ կէօրիւնիւզ. զիրա պէն պու շէյլէրէ հաքիմ
- 46 օլմագ իսթէմէմ՝ տէյէրէք, Անլէրի մահքէմէտէն
- 47 թարտ էյլէտի : Օլ վագըթ ճիւմլէ Եունանիլէր
սինազօղ րէ'իսի Սոսթենէսի թութօւպ մահքէմէ-
նին էօնիւնտէ տէօյէրլէր իտի, Գաղիոն իսէ պու
շէյլէրին հիշ պիրինի վազիֆէ էտինմէտի :
- 48 Պօղոս տախի խայլը վագըթ տահա էյլէնիպ՝ պի-
րատէրլէր իլէ վէտա' էտէրէք նէզրի օլտըզը ճի-
հէթլէ կենքրատա պաշնը թըրաշ էթափտէն սօկ-
րա, Պրիսկիզա վէ Ակիւզաս քէնտիսի իլէ պէրա-
պէք օլարագ, պահըէն Սիւրիայա 'ազիմէթ էյլէտի:
- 49 Վէ Եփեսոսա վասըլ օլտրգտա, անլէրի օրատա
պըրագտըլ, քէնտիսի տախի սինազօղա կիրիպ՝ Եէ-
- 20 հուտիլէր իլէ միւպահէսէ էթտի: Վէ Եանլարընտա
պիր միւտտէթ տահա մէքս էթմէսինի րէճա էթ-
- 21 տիլէր իսէ տէ, բազի օլմայրպ, [Անճագ՝ Կէլէճէք
պայրամը մութլագա Երուսաղէմտէ էթմէլի իմ.]

- ամին Աղլահըն իրատեթիյէ եինէ սիզէ տէօնէրիմ՝
տէյէրէք, անլէր իլէ վէտո՛ էտիպ Եփեսոստան
22 պահըէն չըգտը : Վէ Գայսէրիյէյէ վասրւ օլտրգ-
տու, Երածուունէն չըգրպ՝ քիլիսէյի սէլամլատրգտուն
23 սօնկրտ՝ Անթաքիսյո էնտի : Վէ պիր միւտտէթ-
մէքս էթտիքտէն սօնկրա, չըգրպ Գաղատիա էյա-
լէթի իլէ Փոխւդիսյը սըրա իլէ տօլտշարտգ, Ճիւմ-
լէ շակիրտէրէ թագվիլէթ վէրիր իտի :
- 24 Վէ էչլ ի քէլամ վէ քիթապլարտա մահիր Ա-
պողոս իսմինտէ 'ան ասրւ Խաքէնտէրիյէլի պիր Եէ-
25 հուտի Եփեսոստ կէլտի : Պու տտէմ Բապպըն թա-
րիգինտէ թա'լիմ օլունմըշ վէ րուհճա զայրէթլի
օլմասրյլէ, Յիսուսա միւթէ՛ալլրգ շէյլէրի սէօյլէ-
յիպ տիգգամթլէ թա'լիմ էտէր իտի . ֆագամթեա-
26 լընրզ Յովհաննէսին վաֆթիզբնի պիլիր իտի : Վէ
սինազօղտա ձէսարէթլէ սէօյլէմէյէ պաշատրղն-
տու, Ակիւզաս իլէ Պրիսկիզա տախի անը իշիթմէ-
լէրիյլէ եանլարընա ալըպ՝ Աղլահըն թարիգինի ա-
27 նա տահա զիյատէ պէյան էթտիլէր : Մէրգում
Աքայիսայա կէչմէյի միւրտա էթմէքլէ, պիրատէր-
լէր անս եիւզ վէրէրէք, շակիրտէրէ անը գապուլ
էթմէլէրի խուսուարնտա եազտրլար . օ տախի վա-
սրւ օլտրգտա՝ 'ինայէթլէ իման էտէնլէրէ չօդ եար-
28 տըմ էյլէտի : Զիրտ քիթապլարտան Յիսուսըն
Քրիստոս իտիյինի պէյան էտէրէք, Եէհուտիլէրի
'ալէնէն վէ էքիտէն իսքեաթ էտէր իտի :

Վ Ապողոս Կորնթոստա իքէն Պօղոս Եօգարը
սէմթլէրի տօլտշարտգ Եփեսոստ կէլիպ՝ պիր գաչ

- 2 շակիրտ պուլտըգաս անլէրէ . Իման էթակիյինիզտէ
Բուհ իւլ Գուտսաս նա'իլ օլտընըզ մը՝ տէտի .
անլէր տախի անո՞ Բուհ իւլ Գուտս մէվճուտ ի-
- 3 տիյինի պիլէ իշիթմէտիք՝ տէտիլէր . Օ տախի ան-
լէրէ էօյլէ իսէ նէյէ վաֆթիղ օլունտընըզ՝ տէ-
տիքտէ, անլէր՝ Յովչաննէսին վաֆթիզինէ՝ տէմէլէ-
4 ըի իւզէրինէ, Պօղոս՝ Յովչաննէս գավմա, Պէնտէն
սօկրա կէլէնէ, եա՞նի Յիսուս Քրիստոսա իման է-
տինիզ՝ տէյէրէք, թէվպէ վաֆթիզիյլէ վաֆթիղ
- 5 էյլէտի՝ տէտի : Անլէր տախի պունու իշիթմտիքտէ
- 6 Բապպ Յիսուսըն իսմինէ վաֆթիղ օլունտըլար: Վէ
Պօղոս իւզէրլէրինէ էլլէրինի գոտըգտո, Բուհ իւլ
Գուտսա անլէր իւզէրինէ կէլմէքլէ լիստնլար թէ-
- 7 քէլլիւմ էտէրէք իլհամլէ սէօյլէրլէր իտի : Վէ
- 8 Ճիւմլէսի թագրիպէն օն իքի ատէմ իտի : Վէ սի-
նազօղտ կիրիպ՝ իւչ այ միւտտէթ մէլէքիւթ Ուլ-
լահա միւթէ՝ ալլըդ շէյլէրտէն Ճէսուրանէ պահս
- 9 էտէրէք, ատէմլէրի իլզամ էտէր իտի : Վէ պա'զը¹
քիմուլէր ՚ինատ վէ մուխալէֆէթ էտէրէք, խալ-
գըն հուզուրընտա պու թարիգ հագգընտա քէօ-
թիւ սէօյլէտիքլէրինտէ, անլէրտէն չէքիլտի, վէ
շակիրտլէրի այըըըպ՝ հէր կիւն Տիւրան նամ պիր
քիմունին մէտրէսէսինտէ միւպահէսէ էտէր իտի :
- 10 Պու տախի իքի սէնէ տէվամ էթմէքլէ, Ասիատա-
իգամէթ էտէնլէրին քեաֆֆէսի, կէրէք Եէհուտի-
լէր, կէրէք Եունանիլէր, Բապպըն քէլամընը իշիթ-
- 11 տիլէր : Վէ Ալլահ Պօղոսըն էլիյլէ ֆէփգ էլ 'ատէ
- 12 միւ'Ճիզէլէր իճրա էտէր իտի . Շէյլէ քի անըն Ճէ-
սէտինտէն խասմալարա մէնտիլէր, եախօտ ֆէշ-
- թիմալլար կէօթիւրիւլմէքլէ, անլէր մարազլարըն-

տան շիֆտ պուլուպ՝ շէրիր ըռւհլար տախի չըգար
իտի :

- 43 Վէտ տօլաշմագտա օլան էֆսունձը ԵԵՀուտիլէր-
տէն պա'զըլարը շէրիր ըռւհլու քիմակէլէր իւզէրինէ
Բապա Յիսուսըն իսմինի օգումաղա Ճէսարէթ է-
տիպ՝ Պօղոսըն վա'զ էթակէյի Յիսուս իլէ իւզէրի-
44 Նիզէ դասէմ օգուրըզ՝ տէրլէր իտի : Վէտ պունու
էտէնլէր պաշ քեահին Ակեւա նամընտա պիր ԵԵ-
45 Հուտինին եէտի օլլու իտի : Վէտ օլ շէրիր ըռւհ
Ճէվապէն՝ Յիսուսը թանըրըմ, Պօղոսը տա պիլի-
46 ըիմ, լաքին սիզ քիմլէ՞ր սինիզ՝ տէտի : Վէտ շէրիր
ըռւհլու տտէմ անլէր իւզէրինէ սրչբայրպ՝ անլէրէ
թէսաղլութ էտէրէք դալիպ կէլմէսիյլէ, օլ խանէ-
տէն չրփլագ վէ եարազը օլարագ ֆիրար էթաիլէր:
47 Պու տախի Եփեստատա իգամէթ էտէն Ճիւմլէ ԵԵ-
Հուտիլէր իլէ Եունանիլէրէ մա'լիւմ օլուպ Ճիւմ-
լէսինէ գօրգու տիւշմէքլէ՝ Բապա Յիսուսըն իսմի
48 թա'զիմ օլունուր իտի : Վէտ իման էթմիշ օլան նի-
չէ քիմակէլէր կէլիպ՝ 'ամէլլէրինի ի'թիրաֆլէ հի-
49 քեայէ էտէրլէր իտի : Վէտ սիհիրապազլըզ էտէնլէր-
տէն չօգ քիմակէլէր քիթապլարընը թօփլայըպ վէ
Ճիւմլէնին Էօնիւնտէ եագըզ՝ անլէրին պէհարնը
հիսապ էթաիքտէ, էլլի պինկ ուէհէյ կիւմիւշ պուլ-
20 տըլար : Պու մինվալ իւզըրէ Բապաըն քէլամը զիյա-
տէսիյլէ թէրագգը էտիպ գուվվէթլէնիր իտի :
21 Վէտ պու շէյլէր թէմամ օլտըգտա, Պօղոս Մա-
կեդոնիա իլէ Աքայիայը տօլաշտըգտան սօնքա Ե-
րուսաղէմէ ազիմէթ էթմէյի ըռւհընտա թասմիմ
էտէրէք՝ Օրսյա վարտըգտան սօնքա Բօմնըը տախի
22 կէօրմէլիյիմ՝ տէտի : Վէտ քէնտինէ խըտմէթ էտէն-

լէրտէն իքի քիշի , եա՞նի Տիմոթէոս իլէ Երաստոսը
Մակեդոնիայա իրաւլ էտիպ՝ քէնտիսի պիր միւտ-
տէթ Ասիատա մէքս էթտի :

- 23 Վէ ոլ էսնտտէ պու թարիդ խուսուսընտա խայլը
24 Վէլվէլէ օլտու : Զիրա Դեմետրիոս իսմինտէ պիր
գույումձը , կիւմիւշտէն Արտեմիս հոռոննըն հէյ-
քէլ բէսմէրինի եափմաղլէ էհլ ի սէն'աթա խայլի
25 քեար էթափիրի իտի : Մէրգում անլէր իլէ պու մի-
սիլիւ շէյլէրի եափանլարը ճէմ' էտիպ՝ Էյ ատէմ-
լէր , պիզիմ սէրվէթիմիզ պու սէն'աթտան օլտը-
26 զընը պիլիրսինիզ : Վէ պու Պօղոսըն՝ Էլ իլէ եա-
փըլան էլահլու իլահ տէյիլ տիր՝ տէյէրէք , եալը-
նըզ . Եփեսոստա տէյիլ , ամման հէմման պիւ-
թիւն Ասիատա պիր չօդ խալգը իգնա՛ էտէրէք
27 իլլալ էթափիյինի կէօրիւալ իշխտիյօրաընըզ : Վէ եա-
լընըզ պու էսնաֆըմըզ հագարէթէ տիւչար օլմագ
թէհիքէսինտէ օլմայըպ , անճագ իլահ ը՝ազիմէ
օլան Արտեմիսին հէյքէլի տախի հիշ իթիպար օ-
լունուպ՝ պիւթիւն Ասիա իլէ տիւնեանըն մա՛պու-
տէսի պուլունանըն ՚ազամէթի տախի մահվ էտի-
28 լէճէք տիր՝ տէտի : Վէ պունու իշխթափլէրինտէ՝
փիւր ղազապ օլարագ՝ Եփեսոսլըլարըն Արտեմիսի
29 պէջիւք տիր՝ տէյիլ պաղըըշտըլար : Պիւթիւն շէհը
տախի տաղտաղա իլէ տօլտու , վէ Պօղոսըն եօլ-
տաշլարը օլան Մակեդոնիալը Գայիոս իլէ Արիա-
տափրուը գափիրպ՝ ճիւմլէսի պիրտէն սէյր եէրինէ
30 գօշտըլար : Վէ Պօղոս խալգըն արասընա կիրմէթ-
իսթէտի իսէ տէ . շտկիրալէր անը պրագմատըլար:
31 Հէմ' տախի Ասիա բէ՛իսլէրինտէն պա՛զըլարը տօսթ-
լուրը օլտըղը ճիհէթլէ անա խապէր կէօնտէրիպ՝

սէյր Եկեղինէ քէնտիսինի կէօսթէրմէմէսինի ըէճա
 32 էթալիլէր : Իմտի Ճիւմհուր } գարմագարըշ օլուպ՝
 էքսէրիսի նէ սէպէպտէն տօլայը Ճէմ' օլտըգլարընը
 պիլմէյէրէք . քիմի պունու վէ քիմի շունու պաղը-
 33 ըըը իտի : Վէ Եկհուտիլէրին սէվգ էթափէրի Ա-
 ղեքսանդրոսը խալգըն արասընտան իլէրի սիւրտիւ-
 լէր . Աղեքսանդրոս տախի Էլիյլէ իշարէթ էտիպ՝
 34 Ճիւմհուրա Ճէվապ վէրմէք իսթէտի իսէ տէ , Եկ-
 հուտի օլտըգընը անլատըգլարընտա , Ճիւմէսի պիր
 ավազլէ Եփեսոսլըլարըն Արտեմիսի պէօյիւք տիր՝
 35 տէյիւ իքի սա'աթ դատար պաղըըշտըլար : Ամմա
 շէհէն քեաթիպի խալգը թէսքին էտիպ՝ Էյ Եփե-
 սոսլը տտէմլէր , Հա՞նկը ատէմ վար տըր քի Եփե-
 սոսլըլար շէհըինին իլահ ը 'ազիմէ օլան Արտեմիսին
 վէ Դիոս Թարաֆընտան նազիլ օլան սանէմին հէյ-
 36 քէլ խըտմէթճիսի օլտըգընը պիլմէյէ : Իմտի պուն-
 լար ի'թիրազ գապուլ էթմէզ շէյլէր օլմաղլէ ,
 սիւքիւնէթ իւզրէ օյուպ՝ թէտպէրափիզ Հարէքէթ
 37 էթմէմէնիզ լուզըմ տըր : Զիբա պու ատէմլէրի կէ-
 թիրտինիզ , ամմա հէյքէլ սօյութըլար , եախօտ
 38 իլահըմըզա քիւֆը էտիճիլէր տէյիլլէր տիր : Վէլ
 հասըլ էկէր Դեմետրիս վէ անըն իլէ պէրապէր
 պուլունան էհլ ի սէն'աթըն պիր քիմսէ իլէ պիր
 տա'վալարը վար իսէ , մուհաքէմէ կիւնլէրի օլու-
 յօր , Հաքիմլէր տախի վար տըր . պիրի պիրի իլէ
 39 մուրաֆա'ա օլսունլար : Վէ էկէր մաթլուպընըզ
 պաշգա մատտէլէրէ տա'իր իսէ , Ճէմ'լյոյէթ ի
 40 մէշրու'էտէ Փառլ օլունուր : Զիբա պու կիւնքի
 վագր'ատան տօլայը իսթիլալ թէօհմէթիյլէ միւթ-
 թէհիմ պուլունմագ թէհիքէսինտէ իզ . չիւնքի

պու գարըշըգլըգ իչիւն պէյան էտէ պիլէճէք սէ-
պէպիմիզ եօգ տըր՝ տէտի : Վէ պունու սէզլէ-
տիքտէն սօնրա՝ ճէմա'աթը տաղըթտը :

ՊԱՊ 20

- 1 **Վ.** է վէլվէլէ սաքին օլտրդտան սօնրա՝ Պօղոս ,
շակիրտլէրի չաղըրըպ վէ նասիհաթ վէրիպ՝ վէտա'
- 2 էտէրէք Մակեդոնիայա կիթմէք իւղրէ չըդտը : Վէ
օլ սէմթլէրի տօլաշըպ՝ անդէրէ չօդ քէլամլէ նասի-
հաթ վէրտիքտէն սօնրա , Եռունանիսմանո կէլտի :
- 3 Վէ իւչ այ մէքս էթտիքտէն սօնրա , տէնիզտէն
Սիւրիայա կէչէճէյի որբատա , Եէհուտիլէք անըն
տլէյհինէ պիր հիլէ թէրթիպ էթմէլէրիյլէ , Մա-
կեդոնիա իւղէրինտէն ավտէթ էթմէյէ գարար
- 4 վէրտի : Վէ Բէրքալը Պիտոս օղլու Սոպատրոս վէ
Սէլանիքիլէրտէն Արիստարքոս իլէ Սեկունդոս վէ
Դերբէլի Գայիսո վէ Տիմոթէոս վէ Ասիալը Տիւքի-
կոս իլէ Տրոփիմոս Ասիայա զատար անս եօլտաշ
- 5 օլտրլար : Պունլար իլէրի կիտիպ՝ պիզի Տրովադտատ
- 6 պէրլէտիլէք : Պիզ տախի ֆէթիր կիւնլէրինտէն
սօնրա , Փիլիպպէտէն պահըէն չըդըպ պէշ կիւնտէ
եանլարընա Տրովադայա վարըպ՝ օրատա եէտի կիւն
էյլէնտիք :
- 7 Վէ հաֆթանըն պիրինճի կիւնիւ , էքմէք փարէ-
լէմէյէ ճէմ' օլտրդմըզտա , Պօղոս էրթէսի կիւն
կիտէճէք օլմաղլէ , անլէրէ վա'զ էտէրէք , քէլամը
- 8 կէճէ եարբարնատէք ուգամթտը : Վէ օլ ճէմ' օլ-
տրդմըզ ֆէգտանի օտատա փէք չօդ գանտիլէք
- 9 վար իտի : Վէ Եւտիքոս իսմինտէ պիր նէվճիվան
փէնճէրէտէ օժուրտուպ՝ տէրին ույդույա տալմըշ

իտի . վէ Պօղոս վա'զընը ուզաթ-տրդընտա անըն
ույգուսը դալէպէ էթմէքլէ , իւշիւնձիւ թապագա-
տան աշաղը տիւշիւպ՝ էօլիւ օլարագ գալտըրըլտը
10 Պօղոս տախի էնիպ՝ իւզէքինէ տիւշտիւ , վէ անա
սարըլըպ՝ Վէրլէլէ էթմէյինիզ , զիրա ճանը տէրու-
11 նինտէ տիր՝ տէտի : Վէ եինէ եօդարը չըգըպ՝ էք-
մէք փարէլէյէրէք եէտի , վէ սէհէր վագթընա տէ-
յին չօգ քէլամ էթտիքտէն սօնրա՝ պէօյլէճէ չըգ-
12 տը : Վէ օլ նէվծիվանը սաղ կէթիրիպ՝ զիյտտէ-
13 սիյլէ միւթէսէլի օլտըլտը : Պիզ տախի կէմիյէ պի-
նէրէք՝ Պօղոսը Ասոնտան ալմագ իւզըէ օրայա կիթ-
տիք , զիրա քէնտիսի եայան կիտէճէյինտէն՝ պէօյ-
14 լէ ըամարլամըշ իտի : Վէ Ասոնտա պիզէ միւթա-
գաթ- էթտիքտէ անը կէմիյէ ալըպ՝ Միտիլիյէ կէլ-
15 տիք : Վէ օրատան աչըլըպ էրթէսի կիւն Սագըզ
ատասընըն գարշըրնա եէթիշտիք , վէ տահա էր-
թէսի կիւն Սամոսա վասըլ օլարագ , [Տըոգիլիոնտա
կէճէլէտիք, վէ] էրթէսի կիւն Մելիտոսա կէլտիք :
16 Զիրա Պօղոս Պէնտէկոստէ կիւնիւ միւմքին իսէ Ե-
րուսաղէմտէ պուլունմագ իւզըէ տճէլէ էյլէտի-
յինտէն , Ասիատա վագըթ կէչիրմէմէք իչիւն , Ե-
փեսոսըն էօնիւնտէն պահըէն կէչմէյէ գարար վէր-
17 միշ իտի : Վէ Մելիտոսա Եփեսոսա Խոպէր կէօն-
տէրիպ՝ քիլիսէնին իսթիյարլարընը տա'վէթ էյլէ-
18 տի : Վէ եանընա կէլտիքլէրինտէ , անլէրէ տէտի
քի՝ Ասիայա կէլտիյիմին իլք կիւնիւնտէն պէրու
պիւթիւն վագըթ նասըլ սիզին իլէ պուլունտապ՝
19 քէմալ ը թէվազու՛ , Վէ չօգ կէօգ եալարըլէ
վէ Եէհուտիլէրին հիլէլէրինտէն տօլույը պահա վա-
զը՝ օլան թէճըրիպէլէրլէ Րապպա խրտմէթ էթտի-

- 20 յիմի , Վէ կէրէք Եւհուտիլէրէ վէ կէրէք Եսունա-
նիլէրէ՝ Ալլահա օլան թէվպէ վէ Բապպարմըզ Յի-
սուս Քրիստոս օլան իման հագգընտա շէհատէթ
- 21 էտէրէք , Ֆա՛խտէլի շէյլէրտէն սիզէ խապէր վէ-
րիպ՝ 'ալէնէն վէ խանէ պէ խանէ սիզի թա՛լիմ էթ-
մէքտէն առլու չէքինմէտիյիմի քէնտինիզ պելիրսի-
- 22 նիզ : Վէ շիմտի իշմէ պէն բուհտա պաղը օլո-
րագ , Երուսաղէմէ կիտիյօրըմ , վէ օրատա պաշը-
- 23 մա կէլէճէք շէյլէրի պելմէմ . Ֆագաթ Բուհ իւլ
Գուտս հէր շէհրտէ պանտ շէհատէթ էտիպ՝ Աէնի
պէնտլէր վէ մուզայագալար պէքլէյօր՝ տէյիւ պու-
- 24 յուրըր : Լաքին հիչ պիրինի սայյմամ , Ճանըմը տա-
խի քէնտիմէ գըյմէթլի թութմամ . թա քի սէֆէ-
րիմի վէ Ալլահըն ՚ինայէթինին պէշարէթինէ շէհա-
տէթ էթմէք իշիւն Բապպ Յիսուստան ալտըղըմ
- 25 Խըտմէթի մէսէրըէթլէ իթմամ էտէյիմ : Վէ շիմ-
տի իշմէ սիզ քի , պէն արանըգտա մէլէրիւթ Ու-
շնը վա՛զ էտէրէք տոլաշտըմ , հիչ պիրինիզ եիւ-
- 26 զիւմիւ արթըգ կէօրմէյէճէյինիզի պիլիրիմ : Պու-
էճլտէն պէն ճիւմլէնին գանընտան պէրի օլտըղըմա
- 27 սիզէ պու կիւն շէհատէթ էտէրիմ : Զիրա սիզէ
Ալլահըն պիւթիւն իրատէթինի խապէր վէրմէքտէն
- 28 չէքինմէտիմ : Իմտի քէնտինիզէ , վէ Ալլահըն քէն-
տի գանըյլէ սամըըն ալտըղը քիլիսէսինի կիւթմէք
իշիւն , Բուհ իւլ Գուտսըն սիզի իւզէրինէ նազըը
թա՛եին էյլէտիյի պիւթիւն սիւրիւյէ մուգայյէտ
- 29 օլունըզ : Զիրա պէն պիլիրիմ քի՝ պէն այրըլարը-
տան սօկրա , արանըգա աղղըն գուրթլար կիրիպ՝
- 30 սիւրիւյիւ էսիրկէմէյէճէք տիր : Վէ քէնտի արա-
նըգտան տախի , շակիրալէրի քէնտի արդալարը սը-

- ըստ չեքմէք իշխան ֆասիտ շեպէք սէօդէլէն ատէմէ
 31 լէք զուհուր էտէճէք տիր : Պու էճլտէն ույանըգ
 տուրաւնըգ . վէ իւչ սէնէ կէճէ կիւնտիւզ չէք
 պիրինիզէ կէօզ եաշըյլէ նասիհաթի վէրմէքտէն
 32 ֆէրաղէթ էթմէտիյիմի տէրիսաթըր էտինիզ : Վէ
 շիմսի , [էյ պիրատէրլէք ,] սիզի Աղլահա վէ անըն
 'ինայէթինին քէլամընա ըսմարլարըմ , օլ քի , սիզի
 պինա էտիպ՝ ճիւմէ մուգատտէսլէք իլէ պէրապէք
 33 սիզէ միրաս վէրմէյէ գատիր տիր : Հիչ պիր քիմ-
 սէնին կիւմիւշիւնէ եա ալթունընա եա էսվապընա
 34 թամա՝ էթմէտիմ : Քէնտի իջմէյածաթըմա վէ
 պէնիմ իլէ պէրապէք օլանլարա պու էլլէրին խրտ-
 35 մէթ էթտիյինի քէնտինիզ պիլիրսինիզ : Պէօյլէ է-
 մէք վէրիպ՝ զա'իֆլէքէ իմուատ էթմէք , վէ Բապպ
 Յիսուսըն՝ Վէրմէք ալմագտան զիյատէ միւպարէք
 տիր՝ տէտիյի քէլամը տէրիսաթըր էթմէք կէրէք
 36 իտիյինի սիզէ չէք վէճչլէ կէօմթէրտիմ : Վէ պու
 շէյլէքի սէօյլէտիքտէն սօնրա՝ տիզ չէօքիւպ ճիւմ-
 37 լէսի իլէ պէրապէք տու'ա էյլէտի : Վէ ճիւմէսին-
 տէն պիր չօգ աղայըը վագը՝ օլտու , վէ Պօղոսը
 38 պօյունընա սարըլըպ՝ անը էօփտիւլէք : Վէ խուսու-
 ռա՝ Եիւզիւմիւ արթըգ կէօրմէյէ ճէքսինիզ՝ տէտիյի-
 սէօզտէն տօլայը զիյատէսիյլէ միւքէտտէք օլտը-
 լար . պա'տէհու անը կէմիյէ գատար թէշեի' էթ-
 տիլէք :

ՊԱՊ 21

- 1 Վէ պիզ անլէրտէն սյրըլարգտան սօնրա աչըլըպ՝
 տօղըու Գօս ատասընա , վէ էրթէսի կիւն Բօտոսա ,
 2 օրատան տախի Պատարայա կէլտիք , Վէ Փիւնի-
 կէյէ կիտէճէք պիր կէմի պուլմաղլէ , պինիպ ա-

- 3 չըլտըդ : Վէ Գըպըրըս կեօրիւնիւոյ , անը սօլտա
պրագարագ , Սիւթիա թարաֆընա կիափա՝ կէմի
եիւքիւնիւ Տիւրոստա պօշալտաճագ օլտրղնտան ,
- 4 օրոյտ չըգարագ : Վէ շակիրտլէրի պուլուազ՝ օրատա
եէտի կիւն գալտըդ . պունլար տախի Ռուհըն վա-
սըթասըյլէ Պօղոսա՝ Երուսաղէմէ չըգմա՝ տէրլէր
- 5 իտի : Պիզ իսէ օլ կիւնլէրի կէչիրափտէն սօնրա ,
չըգըպ եօլա բէվան ծլտըղըմղպտա , ճիւմիեսի գա-
ըըլար վէ չօճուգլար իլէ պէրապէր շէհըն տըշա-
րըսնա տէյին պիզի թէշեի՝ էտիպ՝ տէնիզ սահի-
- 6 լինտէ տիզ չէօքէրէք տու'ա եւլէտիք : Վէ պիրի
պիրիմիզ իլէ վէտա՝ էթտիքտէն սօնրա՝ պիզ կէ-
միյէ պինտիք , անլէր տէ քէնտի մահալլէրինէ ավ-
- 7 տէթ էթտիլէր : Վէ պիզ տէնիզ սէֆէրինի թէք-
միլ էտէրէք , Տիւրոստան Պտողէմայիսէ վասրլ օլ-
տրղըմղպտա , պիրատէրլէրի սէլամլոյըպ՝ պիր կիւն
- 8 անլէրին եանլարընտա գալտըդ : Վէ պիզ էրթէտի
կիւն չըգըպ՝ Գայաէրիյէյէ կէլտիք . վէ եէտիլէր-
տէն օլան միւպէշշիր Փիլիպպոսըն խանէսինէ կիրիպ՝
- 9 եանընտա գալտըդ : Պունուն տախի իլհամլէ սէօյ-
- 10 լէյէն տէօրթ պաքիրէ գըզը վար իտի : Վէ պիզ
օրատա խսյլը վագըթ մէքս էտէր իքէն , Եէհուտի-
յէտէն Ագաբոս իսմինտէ պիր Փէյլամպէր էնիպ .
- 11 եանըմըզա կէլտի , վէ Պօղոսըն գուշաղընը ալըպ
քէնտի էլլէրի իլէ այագլարընը պաղլայարագ՝ Պու-
գուշաղըն սահիպի օլան ատէմի Եէհուտիլէր Երու-
սաղէմտէ պէօյլէ պաղլայըպ թափէլէր էլինէ
թէսլիմ էտէճէքլէր՝ տէյին Ռուհ իւլ Գուտա պու-
- 12 յուրըը՝ տէտի : Վէ պու շէլլէրի իշիթտիյիմիզտէ .
պիզ վէ եէրլիկէր Երուսաղէմէ անըն չըգմամասընը

- 43 ըէճա էյլէտիք : Ամմա Պօղոս ճէվապէն՝ Աղլայրպ
գալպիմի գըրարագ նէ՞ էտիյօրսընըզ . զիրա պէն
Երուսաղէմտէ եալընըզ պաղլանմաղա տէյիլ , ամ-
մա Բապպ Յիսուսըն իսմի իշխոն էօլմէյէ տախի հա-
44 զըր իմ՝ տէտի : Վէ քէնտիսի գանմատընտառ
պիզ՝ Բապպըն միւրատը օլտուն՝ տէյէրէք սիւքիւթ-
էթտիք :
- 45 Վէ պու կիւնլէրտէն սօնրա հազըրլանըպ՝ Երու-
46 սաղէմէ չըգտըգ : Վէ Գայսէրիյէտէն պա'զը շա-
կիրտէր պիզիմ իլէ պէրապէր կէլիալ՝ ունչ եանըն-
տա միւսափիր օլաճաղըմըզ Մնասոն նամ էսքի
շակիրտ վէ Գըպըըպը պիր ատէմէ կէօթիւրտիւ-
լէր :
- 47 Վէ Երուսաղէմէ վասրլ օլտըղըմըզտա , պիրա-
48 տէրլէր պիզի մէսէրրէթլէ գապուլ էթտիլէր : Վէ
էրթէսի կիւն Պօղոս պիզիմ իլէ պէրապէր Յակո-
բոսըն եանընա կիթտի . հէփ իխթիյարլար տախի
49 հազըր իտիլէր : Վէ անլէրէ սէլամ վէրտիքտէն
սօնրա , քէնտի խըտմէթի վասըթասըյլէ Ալլահըն
թա'իֆէլէր արասընտա իճրա էթտիլի շէյլէրի պի-
20 րէր պիրէր հիքեսյէ էյլէտի : Անլէր տախի իշխթ-
տիքլէրինտէ , Ալլահա համտ էտիպ՝ անա տէտիլէր
քի՝ էյ պիրատէր , իմանա կէլմիշ օլան նէ գա-
տար պինկ Եէհուտիլէր մէվճուտ օլտըղընը կէօրիւ-
յօրսըն . Ճիւմլէսի տէ շէրի'աթըն դայրէթինի չէ-
- 21 քէրլէր : Լաքին սէնին հագգընտա իշխթմիշէր տիր
քի , սէն թա'իֆէլէրին արասընտա օլան ճիւմէէ
Եէհուտիլէրէ Եվլատընըզ իխթան էյլէմէյինիզ ,
վէ պյինլէր իւզրէ հարէքէթ էթմէյինիզ՝ տէյէրէք
Մովսէստէն իրթիտատ էթմէլէրինի թա'լիմ էտէր-

- 22 սին : Իմտի նա՞սըլ օլաճագ . սէնին կէլտիյինի ի-
շիտէ՛ ծէքէրինտէն էլպէթթէ խալգ ճէմ՝ օլաճագ
- 23 տըր : Պու է՛ ծլտէն սանա շու տէյէ ծէյիմիզի իճրա
էյլէ . եանըմըզտա նէզրի օլան տէօրթ ատէմ վար :
- 24 Պու ատէմէրի ալըպ՝ անլէր իլէ պէրապէր քէնտինի
թաթհիր էտէրէք , պաշլարընը թըրաշ էթմէլէրի
իշիւն մասրաֆլարընը կէօր . ճիւմէսի տախի սէնին
հաղդընտա իշիթտիքլէրի շէյլէրին առլը օլմայըպ՝
քէնտին տախի շէրի'աթը հըֆզ էտէրէք հարէքէթ
- 25 էթտիյինի ակլայաճագլար : Ա.մմա իմանա կէլմիշ
թա՛իֆէլէր խուսուսընտա , պիզ մէքթուպ կէօն-
տէրէրէք պէջըէ պիր շէյ հըֆզ էթմէյիալ՝ անճագ
փութ գուրպանլարընտան վէ գանտան վէ պօղու-
մըշ նէսնէտէն վէ զինատան իճմինապ էթմէլէրինի
- 26 միւնասիապ կէօրտիւք : Օ զէմման Պօղոս օլ ատէմ-
լէրի ալըպ՝ էրթէսի կիւն անլէր իլէ պէրապէր
թաթհիր օլունտըզտան սօնքա , պունլարըն հէր
պիրի իշիւն գուրպան թագտիմ օլունաճաղը վագ-
թա տէյին թաթհիր կիւնլէրինին իքմալընը խապէր
վէրէրէք հէյքէլէ կիրտի :
- 27 Վէ օլ եէտի կիւն իշիթամ պուլմագ իւզրէ ի-
քէն , Ա.սիալը Եէհուտիլէր անը հէյքէլտէ կէօր-
մէքլէ , պիւթիւն խալգը թահրիք էտիալ՝ իւզէրինէ
- 28 Էլ ուզատարագ , Էյ րիճալը Խարայէլ , եարտըմ
էտինիզ . հէր եէրտէ գավմ վէ շէրի'աթ վէ պու-
մահսղն 'ալէյհինտէ ճիւմլէյէ թա՛լիմ էտէն ա-
տէմ պու տըր . հաթթա հէյքէլին իշինէ պիլէ
Եունանիլէր կէթիրիալ , պու մուգատտէս մահալը
- 29 նափաք էյլէտի՝ տէյիւ պաղըրըրլար իտի : (Զիրա
պունտան եվգէլ . շէհրտէ անըն իլէ պէրապէր Եփե-

սոսլը Տրտիմոսը կէօրմիւշ օլմալարըյլէ , Պօղոս
անը հեյքելին իշխնէ կէթիրտի զանն էթափիլէր :

30 Վէ պիւթիւն շէհը թահըթիք օլունարագ , խալդ
գչչուշուպ՝ Պօղոսը թութարագ , հեյքէլտէն տը-
շարը չեքտիքլէրի կիպի՝ գափուլար գափանտը :

31 Անլէր տախի գալթինէ գաստ էթմեքտէ իքէն , ա-
լսցըն պինկ պաշըսընա՝ Պիւթիւն Երուսաղէմ ալթ-

32 իւսթ օլտու՝ տէյիւ խապէր եկթիշտի : Օ տախի
ֆիլչալ՝ ասքէրլէր իլէ եիւզ պաշըլար ալըպ՝ իւ-
զէրլէրինէ գօշտու , վէ անլէր պինկ պաշը իլէ՝ աս-
քէրի կէօրտիւքտէ , Պօղոսը տէօյմեքտէն վազ կէշ-

33 տիլէր : Օ վէման պինկ պաշը եագլաշըպ՝ անը թութ-
տու , վէ իքի վէնճիրլէ պազլաննասընը էմր էտիպ՝
քի՛մ իտիյինի վէ նէ՛ եափմըշ օլտըզընը սիւտլ

34 Էյլէտի : Վէ գալապալըգտա պա՛զըը շէօյլէ վէ
պա՛զըը պէօյլէ պազլըմալարըյլէ , կիւրիւլթիւտէն
հագիգաթը լ հալէ վագըֆ օլամատըզընտան . անըն

35 գալ՛այա կէօթիւրիւլմէսինի էմր էթափի : Վէ նէր-
տիւպանա կէլտիյինտէ՝ գալապալըզըն շիտտէթին-

36 տէն տոլայը՝ ասքէրլէր անը կէօթիւրափիւլէր : Զի-
րա ձէմ՝ օլան գավմ՝ Անը գալաբը՝ տէյիւ պազը-
բարագ , արտը սըբա կէլիրլէր իտի : Վէ Պօղոս
գալ՛անըն իշխնէ կէօթիւրիւլմէր իւզրէ իքէն , պինկ
պաշըյա խիթապէն՝ Բուխսաթ վա՞ր մը քի սանա

38 պիր շէյ սէօյլէյէյիմ՝ տէտի : Օ տախի՝ Եռւնանիծէ-
պիլի՞ր մի սին . սէն պունտան մուգատտէմ ֆէսատ
չըգարըպ՝ պէրրիյէյէ տէօրթ պինկ նէ՛քէր հայտուտ

39 կէօթիւրէն Մըսըրլը տէյի՞լ մի սին՝ տէտի : Վէ
Պօղոս՝ Պէն Կիլիկիանըն մէշհուր շէհը օլան Թար-
սուս էհալիսինտէն Եէհուտի իմ . վէ սանա ըէճաւ

40 Էտէրիմ՝ իզն վէր , գավմա սէօյլէյէյիմ՝ տէտի : 0
տախի իզն վէրտիքտէն սօնկրա , Պօղոս նէրտիւպան-
տա տուրարադ գավմա էլ իլէ իշարէթ էթտի . վէ
'ազիմ սիւքիւթ օլտրգտա , 'Իպրանիճէ նութգ
իրատ էտէրէք տէտի քի ,

ՊԱՊ 22

1 Եւ պիրատէրլէր վէ փէտէրլէր , շիմտի սիզէ վէ-
2 ըէճէյիմ ճէվապը տինլէյինիզ : Անլէր քէնտիլէրէ
'Իպրանիճէ նութգ իրատ էթտիյինի իշիթտիքլէ-
3 րինտէ՝ տահա զիյատէ սիւքիւթ էթտիլէր : 0 տա-
խի տէտի քի՝ Պէն Կիլիկիատա վագը՝ Թարսուս-
տա տօղմուշ , վէ ֆագաթ պու շէհրտէ Գամազիկ-
լին այագլարընտա փէրվէրտէ օլմուշ Եէհուտի պիր
տատէմ իմ , վէ էճտատըն շէրի'աթընտա տիգգաթը-
լէ թէրպիյէ օլունուպ՝ Ճիւմլէնիզին պու կիւն օլ-
4 տրղը միսիլիւ , Ազլահ իչիւն ղայրէթլի իտիմ : Վէ
էքքէքլէր իլէ գարըլարը պաղլացը հապալարա
թէպիմ էտէրէք , պու թարիգէ էօլիւմ տէրէճէ-
5 սինէ գատար թէ'ատտի էյլէտիմ . Նարլ քի
քեահին ի ա'զամ իլէ իիթիյարլարըն պիւթիւն
հէյ'էթի հագգըմտա շէհատէթ էտէրլէր , չիւնքի
անլէրտէն պիրատէրլէրէ մէքթուպլար տախի ա-
լըպ՝ Գամասկոստա պուլունանլարը տախի թէք-
տիր օլունմալարը իչիւն , պաղլը օլարագ Երուսա-
ղէմէ կէթիրմէք իւզրէ , օլ թարաֆա կիտիյօր ի-
6 տիմ , Վէ պէն եօլտա կիտէր իքէն Գամասկոսա
եագլաշտըղըմտա , էօյլէ վագթընտա անսրզըն էթ-
7 րաֆըմա սէմատան 'ազիմ պիր նուր փարլատը : Վէ
եէրէ տիւշտիւմ , վէ պանա՝ ևյ Սաւուզ , Սաւուզ .

պանա նիշիւն թէ՝ ատափի էտիյօրսըն՝ տէյէն պիր
 8 սէտա իշիթտիմ։ Պէն տախի ճէվապէն՝ Եֆէնտի,
 սէն քի՞մ սին՝ տէտիմ։ ո տախի պանա՝ Պէն սէ-
 նին թէ՝ ատափի էյլէտիյին Նաղարէթլի Յիսուս իմ՝
 9 տէտի։ Ամմա պէնիմ իլէ պէրտպէր օլանլար նու-
 րու կէօրտիւլէր իսէ տէ, պանա սէյլէյէնին սէ-
 10 տառընը իշիթմէտիլէր։ Պէն տախի՝ Եա Բապպ, նէ
 ետիպայըմ՝ տէտիմ։ Բապպ տախի պանա՝ Գաղգ,
 Դամասկոսա կիթ, վէ օրատա ետափմանկ իշիւն թա՛-
 եին օլունան շէյլէրին ճիւմլէսի սանա սէյլէնիլէ-
 11 ճէք տիր՝ տէտի։ Վէ օլ նուրըն զիյասը սէպէ-
 պիյլէ կէօրէմէզ օլտըղըմտան պէնիմ իլէ պէրտ-
 պէր օլանլար էլիմտէն թութարագ, Գամասկոսա
 12 կիրափիմ։ Վէ օբարա սաքին օլան ճիւմլէ Եէհուտի-
 լէրտէն չիւսն ի շէհատէթէ նա՛իլ օլմուշ վէ շէ-
 րի՛աթ իւզրէ էհլ ի թագվա Անանիա նամընտա
 13 պիր ատէմ, Կէլիպ եանըմտա տուրարագ, պանա՝
 Սաւուղ պիրատէր, կէօղլէրին կէօրսիւն՝ տէտի։
 14 վէ պէն օլ սա՛աթտա անա պագտըմ։ Օ տախի՝
 Եճտատըմըզըն Ազլահը, քէնտի իրատէթինի պիլ-
 մէք վէ օլ Սալիհի կէօրմէք վէ անըն աղղընտան
 սէս իշիթմէք իշիւն, սէնի ինթիխապ էյլէտի։
 15 Զիրա կէօրիւպ իշիթտիյին շէյլէր հագգընտա
 16 ճիւմլէ ատէմլէրէ անըն շահիտի օլաճագսըն։ Վէ
 շիմտի նիշիւն թէ՛եխիխւր էտիյօրսըն. գաղգ, վափ-
 թիզ օլ, վէ Բաղդան իսմինէ տու՛ա էտէրէք կիւ-
 17 նահլարըկտան երյգան՝ տէտի։ Վէ պէն Երուսա-
 ղէմէ ավտէթ էտիպ՝ հէյքէլտէ տու՛ա էտէր ի-
 քէն, հալ ը վէճտուէ պուլունուպ՝ անը կէօրտիւմ։
 18 Օ տախի պանա՝ Զապուգ օլ, վէ աճէլէթէն Երու-

- սաղէմտէն չըգ , զիրա պէնիմ հագգըմտա շէհա-
19 ակթիկի գապուլ էթմէյէճէքլէր՝ տէտի : Պէն տա-
խի՝ Եա Շապպ , պէն սանա իման էտէնլէրի հապս
20 էտիպ՝ սինազօղլարտա տէօյմէքտէ օլտըզըմը , Վէ
ունին շէհիտին Ատեփանոսըն գանը տէօքիւլիւր ի-
քէն , օրատա հազըր պուլունուպ՝ անըն դաթլինէ
բիզա վէրտիյիմի , վէ անը էօլտիւրէնլէրին լիպաս-
լորընը պէքլէմէքտէ օլտըզըմը քէնտիլէրի էյի պի-
21 լիրլէր՝ տէտիմ իսէ տէ , Պանա ճէլողէն՝ կիթ ,
զիրա պէն սէնի ուզագ մահալէ՝ թա՛իֆէլէրէ իր-
առլ էտէճէյիմ՝ տէտի :
- 22 Վէ պու սէօզէ գատար անը տինլէյիպ , եիւք-
ուք սէոլէ՝ Պու միսիլիւ ատէմի եէր եիւզիւնտէն
գալտըր , զիրա եաշնմասը ճա՛իզ տէյիլ տիր՝ տէ-
23 տիլէր : Իմտի անլէր պաղըըշարագ , լիպասլարընը
24 տթըլպ հավայա թօզ սաչտըգլարը սըրատա , Պին
պաշը՝ նէ սէպէպտէն տօլայը՝ ալէյհինէ պէօյլէ
պաղըըշարգլարընը ակլամագ իշիւն՝ Գամշըյլէ իս-
թինթագ օլունսուն՝ տէյէրէք , գալ'անըն իչինէ
25 կէօլթիւրիւլմէսինի էմր էյլէտի : Վէ անը գայըշ-
լարլէ կէրիպ պաղլատըգլարընտա , Պօղոս օրատա
տուրան եիւզ պաշըյա՝ Բօմալը վէ զայր ի մահ-
քիւմ պիր ատէմի տէօյմէք սիզէ ճա՛թզ մի տիր՝
26 տէտի : Եիւզ պաշը տախի պունու իշիթտիքտէ ,
կիտիպ՝ նէ էտէճէյինէ [տիգգաթ էյլէ] , զիրա
պու ատէմ Բօմալը տըր՝ տէյիւ պին պաշըյա իս-
27 պէր վէրտի : Պին պաշը տախի Պօղոսն եանընա կէ-
լիպ , անա՝ Աէն Բօմալը՝ մը սըն , պանա սէօյլէ՝ տէ-
28 տիքտէ , Էվկէթ՝ տէտի : Վէ պին պաշը ճէվա-
պէն՝ Պէն պու հիմայէթ իմթիյազընը պիր չօդ ագ-

- 29 չե իլէ էտինտիմ՝ տէտի . ֆագամթ Պօղոս՝ Պէն հե-
ման օ հաւտէ տօղտըմ՝ տէտի : Պունուն իւզերինէ
անը իսթինթագ էտէ մէք օլան քիմսէլէր տէր՝ ա-
դապ անըն եանընտան չէքիլտիլէր . վէ պիկ պաշը¹
անըն Բօմալը օլտրղընա ակեահ օլտրղընտա՝ անը
պաղլատըզը իչիւն գորդտու :
- 30 Վէ էրթէսի կիւն Եէ հուտիլէր թարաֆընտան նէ
իչիւն շիքեայէթ օլունտրղընըն հագիգաթընը պիլ-
մէք իսթէմէքլէ , անը [պաղլարընտան] չէօգիւպ՝
պաշ քեահինէր իլէ պիլտիւն միլլէթ մէ ճիսինին
կէլմէսինի էմր էտէրէք , Պօղոսը էնտիրիպ՝ հու-
զուրլարընա կէթիրտի :

ՊԱՊ 23

- 1 Վէ Պօղոս միլլէթ մէ ճիսինէ տիգգաթլէ նա-
զար էտիպ՝ Էյ պիրատէրէր , պէն պու կիւնէ տէ-
յին Ալլահըն հուզուրընտա քիւլիյէն խալիս զա-
2 միրլէ հարէքէթ էյլէտիմ՝ տէտի : Քեահին ի ա'զամ
Անանիա տախի անըն եանընտա տուրանլարա՝ աղ-
3 զընա վուրմալարընը էմր էթտի : Օ զէման Պօղոս
անա՝ Էյ պատանալը տիվար , սէնի Ալլահ վուրա-
ծագ արր . սէն շէրի՛տթ մուճէպինճէ պէնի մու-
հաքէմէ էթմէյէ օթուրուր իքէն . խիլաֆ ը շէր՛ օ-
լարագ , պանա վուրմալարընը մը էմր էտիյօրսըն՝ տէ-
4 տի : Վէ եանընտա տուրանլար Ալլահըն քեահին ի
5 ա'զամընա՞ մը շէթմ էտէրսին՝ տէմէլէրիյլէ , Պօ-
ղոս՝ Էյ պիրատէրէր . անըն քեահին ի ա'զամ՝ ի-
տիյինի պիլմէյօր իտիմ , զիրա՝ Դագմընըն ըէ՛իսինէ
քէօթիւ սէզյլէմէյէսին՝ տէյիւ ետզըլմըշ տըր՝ տէ-
6 տի : Վէ Պօղոս անլէրին պիր գըսմը ստառուգիլէր

վէ ամիկերի Ֆէրիսիլէր օլտրզընը պիլմէքլէ , մէ Ճ-
 լիստէ՝ Եյ պիրատէրլէր , պէն ֆէրիսի ողլու ֆէ-
 րիսի իմ . Էօլիւլէրին գըյամը իւմիտինտէն տօլայը
 մուհաքէմէ օլունույօրըմ՝ տէյիւ նիտա էթտի :
 7 Վէ պունու սէօյլէտիյինտէ՝ ֆէրիսիլէր իլէ սա-
 տուգիլէր արասընտա միւնազա՞ա զուհուր էտիպ՝
 8 ճիւմհուր իքի ֆըրգա օլտու : Զիրա սատուգիլէր՝
 Գըյամէթ վէ մէլէք վէ բուհ եօդ տըր՝ տէրլէր .
 Փագամէթ ֆէրիսիլէր իքիսինի տէ իգրար էտէրլէր :
 9 Վէ պէօյիւք կիւրիւթիւ վուգու՝ պուլտու , վէ
 ֆէրիսիլէր թարաֆընըն՝ իւլէմասը գալգըպ՝ Պու ա-
 տէմտէ պիր քէօթիւլիւք պուլմայօրըզ . ամմա է-
 կէր անսա պիր բուհ եա պիր մէլէք սէօյլէտի իսէ .
 [Ալլահա գարշը ճէնք էթմէյէլիմ՝] տէյէրէք միւ-
 10 նազա՞ա էտէրլէր իտի : Վէ չօդ վէլվէլէ վուգու-
 ընտա՝ Պօղոս անլէր թարաֆընտան փարէլէնիր՝ տէ-
 յիւ պինկ պաշը խավֆ էթմէսիյլէ , էնիպ անլէրին
 իչլէրինտէն անը գափըպ՝ գալ’այա կէթիրմէլէրինի
 ’ասքէրէ էմր էթտի :
 11 Վէ էրթէտի կէճէ Բապպա անըն եանընտա տու-
 րուպ՝ Եյ Պօղոս , ճէսուր օլ , զիրա Երուսաղէմաէ
 պէնիմ հագգըմտա շէհատէթ էթտիյին կիպի .
 Բօմատա տախի էօյլէ շէհատէթ էթմէլիսին՝ տէ-
 12 տի : Վէ կիւնտիւղ օլտրգտառ՝ Եէհուտիլէրտէն
 պա՛զըը իթթիֆագ էտէրէք՝ Պօղոսը էօլտիւրմէ-
 յինճէ պիր շէյ եէյիպ իչմէյէճէյիզ՝ տէյիւ քէն-
 13 տիլէրինի լա՞նէթ ալթընա գոտըլար : Վէ պու եէ-
 մինլէ իթթիֆագ էտէնլէր գըրգ քիշիտէն զիյատէ
 14 իտի : Վէ պունլար պաշ քետհինլէրին վէ իիթթ-
 յարլարըն եանընա կիտիպ՝ Պօղոսը էօլտիւրմէյինճէ

- Հիշ պիր շէյթաթմայտճաղըզ՝ տէյիւ քէնտի քէն-
 45 տիմիզի՝ ազիմ լա՞նէթ ալթընտ գօտըգ . Վէ շիմ-
 տի սիզ միլլէթ մէջլիսի իլէ պէրտապէր անըն հագ-
 գընտա օլան շէյլէրի զիյատէ տիգդաթլէ թէֆ-
 թիշ էթմէք պէհանէսիյլէ եարըն եանընըզա աշա-
 ղը կէթիրսին՝ տէյիւ պինկ պաշըյա խապէր վէրի-
 նիզ . պիզ տախի օ վասրլ օլմազտան էզվէլ անը
 46 էօլտիւրմէյէ հազըր ըզ՝ տէտիլէր : Ամմա Պօղոսըն
 հէմշիրէզատէսի պու հիլէյի իշիթմէքլէ , վարըպ
 47 գալ՛այտ կիրէրէք Պօղոսա խապէր վէրտի : Պօղոս
 տախի եիւզ պաշըլարըն պիրինի եանընա չաղըրըպ՝
 Պու ճիվանը պինկ պաշըյա կէօթիւր , զիրա անա
 48 պիր իֆատէսի վար տըր՝ տէտի : Օ տախի անը տըրպ
 պինկ պաշըյա կէօթիւրէրէք՝ Մահպուս Պօղոս պէնի
 չաղըրըպ , պու ճիվանըն սանա իֆատէսի օլտըլը
 իշիւն , եանընտ կէթիրմէմի բէճա էյլէտի՝ տէտի :
 49 Պինկ պաշը տախի անը էլինտէն թութուպ՝ թէնհա
 պիր մահալէ չէքիւտի , վէ՝ Պանա վէրէճէյին խա-
 20 պէր նէ՞ տիր՝ տէյիւ սիւ'ալ էյլէտի : Օ տախի՝
 Եէհուտիլէր Պօղոսըն հագդընտա տահա տիգդաթ-
 լէ պիր շէյթաթմէջիշ էթմէք պէհանէսիյլէ , անը
 եարըն միլլէթ մէջլիսինէ էնտիրէսին՝ տէյիւ սանա
 21 բէճա էթմէյէ իթիթիֆագ էթատիլէր : Ամմա սէն
 անլէրէ բազի օլմայասըն . զիրա պունլարտան՝ անը
 էօլտիւրմէյինճէ եէյիպ իչմէմէյէ քէնտիլէրինի
 լա՞նէթ ալթընտ գօմուշ գըրդտան զիյատէ տտէմ
 անը փուտուտա պէքիլէյօրլար . վէ շիմտի հազըր
 պուլունարագ , սէնին էմրինէ մունթազըր տըրլար՝
 2 տէտի : Խմտի պինկ պաշը օլ ճիվանա՝ Պու շէյլէրի
 պանա պէյան էթատիյինի քիմսէյէ սէօյլէմէ՝ տէյիւ

- թէնպիհ էթափատէն ոօնրա , անը սալը վէրտի :
- 23 Վէ եիւզ պաշըլարտան իքի քիշի չաղըըըպ՝ կէ՛ճէ
սո՞աթ իւշտէ Գոյսէրիյէյէ կիթմէք իւզրէ , իքի
եիւզ փիյատէ վէ եկթմիշ սիւվարի վէ իքի եիւզ
- 24 մըզրագլը հազըլայընըզ . Վէ Պողոսը պինտիրիպ
սէլամէթլէ վալի Փելիքսէ կէօթիւրմէլէրի իչիւն ,
- 25 հայվանլար տախի թէտարիք էտինիզ՝ տէտի . Վէ
- 26 պէր վէճհ ի աթի պիր մէքթուպ ետզտը . Կղօդիսս
Լիւսիսս տէվլէթլու վալի Փելիքսէ սէլամ էտէր :
- 27 Պու ատէմ Եէհուտիլէր թարաֆընտան թութու-
լուպ՝ էօլտիւրիւլմէք իւզրէ իքէն . Յօմալը օլտրըր-
նը էօյրէնախիյիմտէ , 'ասքէր իլէ եկթիշիպ անը
- 28 գուրթարաբմ : Վէ անըն հագդընտա էթտիքլէրի
շիքեայէթին սէպէպինի ակլամագ մագսէտիյլէ անը
- 29 անլէրին միլէթ մէճլիսինէ էնտիրտիյիմտէ . Գաթ-
է եա զէնճիրէ միւսթահագդ պիր ճիւրմիւ օլմա-
յըպ՝ անճագ քէնտի շէրի՝ աթլարնա միւթէ՝ ալլըդ
մէս'էլէլէրտէն տօլայը անտէն շիքեայէթ օլունտը-
- 30 ղընը ակլատըմ : Վէ [Եէհուտիլէրին] պու ատէմէ
հիլէ թէրթիպ էտէճէքլէրի պանա պէյան օլուն-
մաղլէ , անը տէրհալ սանա կէօնտէրտիմ , վէ տա-
վաճըլարա տախի անըն 'ալէյհինտէ օլան շէլէրի
սէնին հուզուրնտա իփատէ էթմէլէրինի էմր էթ-
տիմ : 'Աֆիյէթտէ օլունըզ :
- 31 Օլ վագըթ 'ասքէրլէր քէնտիլէրէ էմր օլունտը-
լը վէճհ իւզրէ , Պողոսը ալլըպ կէճէլէյին Անտի-
- 32 պատրոսա կէօթիւրտիւքտէն ոօնրա , էրթէտի կիւն
անըն իլէ պէրապէր կիթմէք իչիւն . սիւմարիլէրի
- 33 պրագըպ՝ գալ'այտ 'ավտէթ էթտիլէր : Պունլար
տախի Գայսէրիյէյէ վասրւ օլուպ՝ մէքթուպը վա-

լիյէ թէսլիմլէ Պօղոսը տախի անա թագտիմ էթ-
34 տիլէր : Վաղէ տախի մէ+նուոց օգույշուպ՝ հանկը
էյտլէթտէն օլտրղընը սիւալ էթտի . վէ կիլիկիա-
35 տան օլտրղընը անկամաղլէ , Տա'վաճրլարըն տախի
կէլտիքտէ սէնի տինլէրիմ՝ տէյիպ Հերովդէսին
սէրայընտա հըֆլ օլունմասընը էմր էթտի :

ՊԱՊ 24

1 **Վ**է պէշ կիւնտէն սօնրա՝ քետհին ի ա'զամ Ա-
նանիա , իխթիյարլար վէ Տերտիւզոս նամընդապա պիր
խաթիպ բէֆագտթընտա պուլունարագ՝ էնտի . վէ
պունլար Պօղոս ալէյհինտէ վալիյէ շիքեայէթ-
2 էթտիլէր : Օ տախի չաղըըլտրգտա , Տերտիւզոս իթ-
համա պաշայըպ՝ Էյ տէվլէթլու Փելիքս , պիզ
սէնին վասրթանլէ չօգ սէլամէթէ նա"իլ օլտրղը-
մըզ հալտէ , վէ սէնին թէտպիրինլէ պու միլլէթին
3 ումուրը թանգիմ օլունտրղընտան , Հեր զէման վէ
մէքեանտա քէմալ ը թէշէքիւրլէ գապուլ էտէ-
4 րիզ : Լաքին սէնի զիյատէ թա'ծիզ էթմէմէք ի-
շիւն , բէճա էտէրիմ՝ պիզի լութֆէն պիր ազ
5 տինլէյէսին : Զիքա պիզ պու ատէմին էհլ ի ֆէ-
սատ վէ տիւնեատա օլան ծիւմլէ Եէհուտիլէր ա-
րասընտա իխթիլալ սէպէպի , վէ Նասրանի ֆըր-
6 գասընըն պիր բէ"իսի օլտրղընը պուլտրգ : Վէ հաթ-
թա հէմքէլի պիլէ նափաք էթմէյէ չալըշտրղընտա ,
անը թութտրգ վէ քէնտի շէրի'աթըմըզ մուճէ-
7 պինճէ մուհաքէմէ էթմէք իսթէտիք իսէ տէ , Պիկ
պաշը Լիւսիաս եթիշիպ՝ ճէպը ի 'ազիմլէ էլիմիլ-
8 տէն ալարագ . Տա'վաճրլարընըն սէնին թարաֆընս
կէլմէլըինի էմր էթտի . սէն տախի իսթինթագ

- Էթմէքլէ՝ անը իթհամ էթափյիմիդ շէյլէրին ճիւմ։
 9 լէսինէ վագըֆ օլու պիլիրախն՝ տէտի : Եէհուտիլէր
 տախի՝ Պու շէյլէր պէօյլէ տիր՝ տէյէրէք թաստիգ
 էթափիլէր :
- 10 Պօղոս տախի՝ Աէջլէ՝ տէյիւ վալինին քէնտիսինէ
 իշարէթ էյլէմէսի իւզէրինէ, ճէվապ վէրէրէք տէ-
 տի քի՝ Զօդ սէնէտէն պէրու սէնին պու միլէթին
 հաքիմի օլտըղընը պիլտիյիմտէն, պանա միւթէ-
 'ալլդդ շէյլէրէ տահա խօշնուտիյլէ ճէվապ վէրի-
 11 րիմ։ Զիւնքի պէն ՚իպատեթ էթմէք իչիւն Երու-
 սաղէմէ չըդալըտան պէրու օն իքի կիւնտէն զիյա-
 12 տէ օլմատըղընա վագըֆ օլու պիլիրախն : Վէ պէնի-
 նէ հէյքէլտէ, նէ սինազօղլարտա, նէ տէ շէհրտէ
 պիր քիմնէ իլէ միւպահէսէ էթմէքտէ, եախօս
 13 խալգը պաշըմա թօփլամագտա պուլտըլար : Վէ
 շիմտի պէնի իթհամ էթտէքլէրի շէյլէրին իսպա-
 14 թընա զատիր տէյիլէր տիր : Ամմա սանա պունու-
 իգրար էտէրիմ քի՝ պունլորըն ֆըրդա տէտիքլէրի
 թարիգ մուճէպինճէ, թէվրտթ իլէ փէյդամպէր-
 լէրտէ եազըլմըշ օլան շէյլէրին ճիւմլէսինէ իման-
 էտէրէք, էժտատըմըն Ալլահընա ՚իպատեթ էտէ-
 15 րիմ։ Վէ քէնտիլէրին տախի մունթազըր օլտըգ-
 լարը միսիլիւ, կէրէք սալիհլէրին վէ կէրէք ֆա-
 սրգլարըն էօլիւլէրտէն զըյամ էտէճէքլէրինի Ալ-
 16 լահտան իւմիտ էտէրիմ։ Պունա պինա՛էն հէր վա-
 գըթ Ալլահըն վէ ինսանըն ՚ինտինտէ խալիս զա-
 17 միրէ մալիք օլմազա ճէհտ էտէրիմ։ Վէ չօդ սէնէ
 կէշտիքտէն աօկրա՝ միլէթիմէ սատագա վէ Ալլահ-
 18 թագտիմէլէր թագտիմ էթմէք իչիւն կէլտիմ։ Վէ
 պու սըրատա պա՛զը Ասիալը Եէհուտիլէր պէնի-

- ՀԵՅՔԵԼՄԵԿ գալապալլգգ՝ ետխօտ վէրվէլէ կիէ օլմա-
49 յըպ՝ ամման թաթհիր օլունմըշ պուլտըլար՝ Վէ
պունլար՝ ալէյհիման պիր տէյէ ճէքլէրի օլսա իտի,
հուզուրըկա կէլիպ շիքեայէթ էթմէլի իտիլէր։
20 Ետխօտ պու հազրը պուլունանլար՝ պէնիմ արա-
լարընտա առւրուպ՝ Պէն պու կիւն սիզին թարա-
ֆընըզտան էօլիւլէր գըյամընտան տօլսյը մուհա-
21 քէմէ օլունըյօրըմ՝ տէյիւ, Նիտա էթմէլիմ պու
պիր սէօզտէն դոյրի, մկըլէթ մէ ճիխի հուզուրընտա
իքէն, պէնտէ նէ՝ գապահաթ պուլտըգլարընը սէջ-
22 լէսինլէր։ Վէ Փելիքս [պու շէյլէրի իշիթմէլինտէ]՝
պու թարիդ հագգընտա քետմիլ մա՛լիւմաթը օլ-
տըղընտան՝ Պին պաշը Լիւսիտ էնտիյի գէման
տա՛վանըզը թահգիգ էտէրիմ՝ տէյիպ, անլէրի
23 պաշգա պիր վագթա թէրք էյլէտի։ Վէ Պօղու-
թահթը ընւհաֆազասընտա ալըպ՝ անա միւսա՛տէ
վէրմէքլէ, անըն տօսթմարընտան քէնտինէ խըտ-
մէթ էթմէքտէն քիմնէյի մէն՝ էթմէմէսինի երւզ
պաշըյա թէնպիհ էթտի։
24 Վէ պիր գաչ կիւն սօնկրտ Փելիքս Եէհուտի պու-
լունան զէվճէսի Դրուսիդա իլէ կէլիպ՝ Պօղոսը կէ-
թիրտէրէք, անը Քրիստոսա օլան իման խուսուսըն-
25 տա տիկլէտի։ Օ տախի սալահ վէ զապթը նէֆս
վէ կէլէճէք ճէզատան պահս էտէր իքէն, Փելիքս
գիյատէսիյլէ գօրգուպ՝ Նիմաիլիք կիթ, վագթըմ
օլուրսա, սէնի եինէ չաղըրըրըմ՝ տէյիւ ճէվապ
26 վէրտի։ Պունուն իլէ պէրապէր Պօղոս թարաֆըն-
տան [սալը վէրիլմէսի իշիւն] քէնտինէ տգչէ վէ-
րիլիր մէ՛մուլիյլէ՝ անը չօգ տէֆ'ա կէթիրտիպ ա-
27 նըն իլէ սէցլէշիր իտի։ Լոբին իքի սէնէ թէմամ

օլուրդտոս , Փեղիքսին եւերինէ Պորկիսո Փեստոս նոտապ
օլունուապ՝ Փեղիք , Եւհուտափիլէրին խաթըրնը խօշ
էթմէք մագոէտիյլէ , Պօղոսը մոհպուս պրագտոը :

ՊԱՊ 25

1 Իմոի Փեստոս վիլայէթէ վասրը օլուպ՝ իւչ կիւն-
2 ոօկրա Գայսէրիյէտէն Երուսաղէմէ չըդտը : Աէ
քետհին ի ա'զամ իլէ Եւհուտափիլէրին միւթէպէ-
րանը Պօղոս ալէյհինաէ շիքեայէթէ էտիպ՝ ըէճա-
3 էտէրէք , Անըն Երուսաղէմէ Ճէլպի իչիւն միւստ-
'տաէ թալէպ էյլէտիլէր . քէնտիլէր իսէ անը եօլ-
տա էօլտիւրմէք իչիւն տաւզագ գուրույօրլար իտիւ
4 Լաքին Փեստոս Ճէվապէն՝ Պօղոս Գայսէրիյէտէ
թահիթը ը մուհաֆազատա պուլունուապ , քէնտիսին
տախի եագընլարտա օրայս կիտէճէյինի պէյտն
5 էտէրէք , Արանըզատան մուգթէտիր օլանլար պէնիմ-
իլէ պէրապէր էնիպ՝ օլ տաէմտէ պիր գապահաթ-
6 վար իսէ , անը իթհամ էթաինլէր՝ տէտի : Աէ
եանլարնտա անճագ սէքիլ օն կիւն էյլէնտիքտէն-
ոօկրա Գայսէրիյէյէ էնտի , վէ էրթէսի կիւն մահ-
քէմէտէ օժուրուապ՝ Պօղոսըն կէթիրիլմէսինի էմը
7 էյլէտի : Օ տախի կէլաիինտէ , Երուսաղէմտէն է-
նէն Եւհուտիլէր անըն էթրաֆընտա տուրուապ՝ ա-
նըն ալէյհինաէ իսպաթընտ գատիր օլմատըդլարը
8 չոգ վէ աղըր շիքեայէթլէր էթտիլէր իսէ տէ , *Օ
տախիր՝ Պէն նէ Եւհուտիլէրին շէրի'աթընտ վէ նէ
հէյքէլէ վէ նէ տէ Գայսէրէ գարցը պիր ճիւրմտէ
9 պուլունաըմ՝ սէյիւ Ճէվապ վէրտի : Լաքին Փես-

*Պա՛ռը՝ Պօղոս

- տոս Եկհուտիլէրին խաթըրընը իոշ էթմէք մագսետիյլէ . Պօղոսա ճէվապ վէրիպ՝ Սէն Երուսաղէմէ չըդըպ պու շէյլէր իշխուն պէնիմ հուզուրըմտա օրատա մուհաքէմէ օլմագ իսթէ՞ր մի սին՝ տէտի :
- 10 Պօղոս տախի՛ Պէն Գայսէրին մահքէմէսինտէ տուրույօրըմ , պուրատա մուհաքէմէ օլունմտպլըզըմ կէրէք տիր . սէնին տախի փէք էյի պիլտիյին կիպի՛ Եկհուտիլէրէ հիչ պիր հագդըլզլըդ էթմէտիմ :
- 11 Զիբու էկէր հագդըլզլըդ վէ գամթլէ միւսթահագդ պիր շէյ եշլէմիշ խէմ՝ եօլմէքտէն չէքինմէմ . ամմա էկէր պունլարըն՝ 'ալէյհիմտէ շիքեայէթ էթտիքլէրի շէյլէրին ասլը եօդ խէ՛ , հիչ պիր քիմնէ պէնի անլէրէ թէսլիմ էտէմէզ . Գայսէրէ րէֆ'ի
- 12 տա՛վա էտէրիմ՝ տէտի : Օ զէմտն Փեստոս մէջլիս իլէ միւզաքէրէ էթտիքտէն սօնկրա՝ Գայսէրէ րէֆ'ի տա՛վա էթտին , Գայսէրէ կիտէ ծէքսին՝ տէյիւ ծէվապ վէրտի :
- 13 Վէ պիր գաչ կիւն միւրուրինտէն սօնկրա , Փեստոսը թէպրիք էթմէք իւզրէ՝ Ագրիպալաս մէլիք իլէ
- 14 Բերինիկէ Գայսէրիյէյէ վասըլ օլտու : Վէ օրատա պիր չօգ կիւնլէր էյլէնակիքլէրինտէ , Փեստոս Պօղոսըն մատտէսինի մէլիյէ իֆատէ էտիպ տէտի քի՝ Փելիքսին մահպուս պրագտըզը պիր տաէմ վար
- 15 տըր : Պօւ տաէմին հագդընտա պէն Երուսաղէմտէ իքէն Եկհուտիլէրին պաշ քեահինլէրի իլէ իիթիյարըրը անտէն տօլայը պանա շիքեայէթ 'արդ էտիպ՝ անլին 'ալէյհինտէ հիւքմ թալէպ էթտիլէր:
- 16 Պէն տախի՛ Միւտտա՛ի 'ալէյհ միւտտա՛իլէր իլէ եիւզ եիւզէ պուլունուպ՝ շիքեայէթլէրինէ ծէվապ վէրմէյէ միւսա՛տտէ օլմայընձա , պիր քիմնէյէ

- [գաթլէ] Եթեսիմ Եթմեք Յօմալըլարըն՝ ատեթի
 17 տէյիլ տիր՝ տէյիւ անլէրէ ճէվապ վէբափիմ։ Պու-
 նուն իւզէրինէ անլէր պուրսյա պէնիմ էւր վասըլ-
 ոլտրգլարընտա . . կէճիքախրմէյէրէք եթմէսի կիւն-
 մահքէմէտէ օթուրուա՝ օլ տաէմին կեթիրիլմէսինի-
 18 էմր Եթտիմ։ Վէ տա՛վաճըլարը՝ հուզուրտաս անըն-
 հագգընտաս պէնիմ գըյտս Եթտիյիմ պիր շիքետ-
 19 յէթ Եթմէտիլէր ։ Յատգտթ քէնտի տիյանեթլէրի-
 նէ վէ Պօղոսըն՝ Տիրի տիր՝ տէտիյի Յիսուս նամըն-
 տաս վէֆաթ Եթմիշ պիր քիմսէյէ տա՞իր անըն՝ ա-
 20 լէյհինտէ պա՛զը մէս'էլէլէրի վար իտի ։ Վէ պէն-
 պու մէս'էլէնին հալլընտա թէրէտիւտ Եթտիյիմ-
 տէն, քէնտիսինէ՝ Երուսաղէմէ կիտիպ պու շէյլէր-
 տէն տօլայը օրատաս մուհաքէմէ օլմագ իսթէ՞ր մի-
 21 սին՝ տէտիմ։ Վէ լաքին Պօղոս Օգոստոսըն հիւք-
 միւնէ պրագըլմագ իւզրէ, րէֆ'ի տա՛վա Եթտի-
 յինտէ, պէն անը Գայսէրէ կէօնտէրինճէյէ տէյին-
 22 հըֆղ օլունմասընը էմր Եթտիմ։ Վէ Ագրիպպաս-
 Փեստոսա՝ Պէն քէնտիմ տախի պու տտէմի տիկ-
 լէմէյէ արզու Էտիյօրըմ, տէտիքտէ՝ Եարըն անը-
 տիկլէրսին՝ տէտի ։
 23 Եթթէսի կիւն Ագրիպպաս իլէ Քերինիկէ քէմուլ ը-
 իհթիշամէ կէլիպ պիկ պաշըլար վէ շէհըն ըիճալ-
 ու քիպարը իլէ պէրապէր տիվանխանէյէ կիրտիք-
 տէն սօնըա, Փեստոսըն էմրի իւզէրինէ Պօղոս կէ-
 24 թիրիլտի ։ Վէ Փեստոս տէտի քի՝ Եյ մէլիք Ագ-
 րիպպաս, վէ պիզիմ իլէ հազըր պուղունան ճիւմըլ-
 ըիճալ, պունու կէօրիւյօրսընըլ. Եէհուտիլէրին-
 պիւթիւն ճիւմհուրը Երուսաղէմտէ վէ պուրտատա-
 ետնըմն կէլիպ, պունուն հագգընտա՝ Արթըդ սազ

գալմասը ճա'իզ տէյիլ տիր՝ տէյիւ չաղըըըըլոր
 25 իտի . Լաքին պէն անըն գալթլէ միւսթահագդ պիը
     շէյ էթմէտիյինի անլայըպ , քէնտիսի տախի Օգոս-
     տոսա ըէֆ'ի տա'լա էթմտիյինտէն , անը կէօնտէր-
 26 մէյէ հիւքմ էթմտիմ : Ամման անըն հագգընտա է-
     ֆէնտիմիզէ եազաճագ պիր թահգիդ օլունմըշ շէ-
     յիմ օլմատրղընտան , անը սիզին հուզուրընըզա
     վէ պախուսուս , էյ մէլիք Ագրիպպաս , սէնին հու-
     զուրընա կէթիրտիմ , քի իսթինթագ օլունտրգտան
 27 սօկրա , պիր եազաճաղըմ օլա : Զիրա պիր մահ-
     պուս կէօնտէրիպ՝ 'ալէյհինտէ օլան շիքեայէթլէրի
     տախի պէյան էթմէմէք պանա նամագուլ կէօ-
     րիւնիւր :

ՊԱՊ 26

1 **Վ**ե՛ւ Ագրիպպաս Պողսաս՝ Քէնտին իչիւն սէօյէ-
     մէյէ սանա իզն վար՝ տէտիքտէ , Պողս էլինի ու-
 2 զատըպ ճէվապ վէրէրէք , էյ մէլիք Ագրիպպաս ,
     Եէհուտիլէր թարտֆընտան շիքեայէթ օլունտրղըմ
     շէյլէրին Ճիւմլէսի հագգընտա , պու կիւն սէնին
     հուզուրընտա ճէվապ վէրէճէյիմտէն քէնտիմի
 3 պախթեար՝ ատտ էտէրիմ . Խուսաւսա քի Եէհու-
     տիլէրին հէփ այինլէրի իլէ մէս'էլէլէրինէ վագըֆ
     սըն . պու սէպէպտէն պէնի սապըլէ տիկլէմէնիզի
 4 բէճտ էտէրիմ : Խպմիտատէն Երսւսաղէմտէ միլ-
     լէթիմին արասընտա սէպավէթիմտէն պէրու նասըլ
     եաշատըլը Եէհուտիլէրին Ճիւմլէսի պիլիրլէր :
 5 Զիւնի (շէհատէթ էթմէք իսթէրլէր իսէ) տինի-
     միզին էն տիգգաթլը Փըրգառընա կէօրէ ֆէրիսի
 6 եաշատըլը Եվվէլտէն պէրու պիլիրլէր : Վէ պէն

շիմտի Ալլահ. թարաֆընտան էճտառըմբզա վերի-
 լիպ՝ ոն իքի սրպիթըմըզըն տախի կէճէ կիւնտիւղ
 տէվամ իւզրէ ՚իպատէթ էտէրէք նա՛իլ օլմազա-
 իւմիտ էթմէքտէ օլտրգլարը վա՛աըն իւմիտի իչիւն-
 7 մուհաքէմէ օլունմագ իւզրէ տուրույօրըմ։ Պէն օլ
 իւմիտ իչիւն Եէհուտիլէր թարաֆընտան շիքեա-
 8 յէթ օլունույօրըմ, էյ մէլիք [Ագրիպպաս], Ալլա-
 հըն էօլիւլէրի իհեա էյլէմէսի նի՛չիւն ՚ինտինիզտէ-
 9 ինանըլմազ շէյ ՚ատա օլունուր։ Վազա՛ա պէն
 քէնտիմ։ Նազարէթլի Յիսուսըն իսմինէ մուխալիֆ-
 փէք չօդ շէյլէր էթմէք պանտ վաճիպ իտիյի-
 10 զաննընտա իտիմ։ Պունու տախի Երաւաղէմտէ
 իճրա էտիպ՝ պաշ քեահինլէրտէն սալահիյէթ ա-
 լարագ, մուգատատէոլէրտէն նիշէլէրինի հապսիտ-
 նէլէրտէ հապս էտիպ՝ գաթլ օլունարդլարընտա
 11 պէն տախի ըէյ վէրտիմ։ Վէ ճիւմլէ սինազօղլար-
 տա չօդ տէֆ'ա անլէրէ ՚ազապ էտիպ՝ քիւֆը էթ-
 մէյէ իճպար էտէր իտիմ։ վէ ՚ալէյհլէրինէ զա-
 յէթլէ հիստէթլէնէրէք՝ թա էճնէպի շէհրլէրէ
 12 տախի թէ՛ատտի էտէր իտիմ։ Վէ պու սըրատու
 պաշ քեահինլէր թարաֆընտան վէրէլէն սալահի-
 յէթ վէ մէ՛մուրիյէթլէ Դամասկոս տախի կիտէր
 13 իքէն, էյ մէլիք, եօլտա էօլլէ վագիթը՝ ոէմտատու-
 պէնիմ վէ եօլտաշլարըմըն էթրաֆընտա կիւնէշին-
 դիյտուրնտան ՚ազիմ պիր նուր փարլամըշ կէօրտիւմ։
 14 Վէ ճիւմլէմիզ եէրէ տիւշիւպ՝ ՚իպրտնի լիսանըն-
 տա՝ էյ Սաւուղ, Սաւուղ, պանտ նի՛չիւն թէ՛ատ-
 տի էտիյօրսըն։ սանտ իւկէնտէրէլէրէ գարշը տէփ-
 մէք կիւճ ափիր՝ տէյիւ պանտ սէօլլէյէն պիր սէտտա-
 15 իշիթտիմ։ Պէն տախի՝ իֆէնտի, սէն քի՞մ՝ սին-

- աէտիյիմուէ , Թապպ՝ Պէն սէնին թէ՛տտտի էթտի-
 46 յին Յիսուս իմ։ Լորին գալգ , այտագ իւզէրի տուր .
 զիրա կէօրտիւյլիւն վէ տանտ կէօրիւնէճէյիմ շէյ-
 լէրէ սէնի մէ՛մուր վէ շահիտ թա՛եին էթմէք ի-
 47 չիւն սանա կէօրիւնտիւմ։ Վէ սէնի պու դավմ-
 48 տան վէ թա՛իֆէլէրտէն դուրթարաճաղըմ։ Վէ
 պանա իման էթմէլէրիյլէ , կիւնահլարըն 'աֆփընա
 վէ մուգատտէսլէր արտորնտա նասիպէ նո՞իլ օլ-
 մալարը իչիւն , կէօղլէրինի աչըպ զուլմէթտէն նու-
 րտ , վէ Նէյթանըն թէսալլութընտան Ալլահա
 ըիւճու' էթտիրմէք իւզըէ սէնի շիմտի անլէրէ իր-
 49 սալ էտէրիմ՝ տէտի : Պունա պինա՛են , էյ մէլիք
 Ագրիպպաս , սէմավի ըիւյայա իթա՛աթսորդ օլմու-
 50 արմ : Ֆագաթ թէվպէ էտիպ Ալլահա ըիւճու' է-
 տէրէք , թէվպէյէ լոյըդ 'ամէլլէր իշէմէլէրի ի-
 չիւն՝ էվպէլա Դամասկոս վէ սօնը Երուսաղէմ է-
 հալիսինէ վէ պիւթիւն Եէհուտիյէ տիյարընա վէ
 51 թա՛իֆէլէրէ վա՛զ էթտիմ : Պու սէպէպլէրտէն Եէ-
 հուտիլէր պէնի հէյքէլտէ թութուպ՝ գաթիմէ
 52 սա՛յ էթտիլէր : Նիհայէթ Ալլահըն 'ամսրնա մազ-
 հար օլարագ պու կիւնէ տէյին պագը իմ , վէ քիւ-
 չիւյէ վէ պէօյիւյէ շէհատէթ էտէրէք , փէյղամ-
 պէրլէրին վէ Մովսէսին վագը՝ օլաճաղընը խապէր
 53 վէրտէրլէրի շէյլէրտէն , Եա՛նի Քրիստոսըն էլէմ
 շէքէճէյինտէն , վէ էօլիւլէրտէն էն էվվէլ գըյամ
 էտիպ՝ գավմա վէ թա՛իֆէլէրէ նուր թէպշիր էտէ-
 ճէյինտէն մա՛տա հէշ պիր շէյ սէօլլէտիյիմ եօդ
 արը՝ տէտի :
 54 Վէ ճէվապ վէրէրէք պու շէյլէրի սէօլլէտիյին-
 տէ , Փեստոս եիւքսէք սէսլէ՝ Էյ Պօղոս , չըլարը

յօրսըն . չոգ օդումոտ սէնի տէլիլիյէ տիւչար է-
25 տիյօր՝ տէտի : Օ տախի՝ Էյ տէվլէթլու Փեստոս ,
չըլորըմյօրըմ , ամմա հագիգաթմ վէ 'ագլ ը սէ-
26 լիմ սէօղլէրի սէօյլէյօրըմ : Զիրտ մէլիք պու շէյ-
լէրէ վագըֆ օլմաղլէ , հուզուրընստո ճէսուրտնէ
սէօյլէյօրըմ , չիւնքի պու շէյ պիր քէօշէտէ վագը-
օլմատըղընստո , գըյտա էտէրիմ քի պու շէյլէրին
27 հիչ պիրի պիլէ անտ կիզի տէյիլ տիր : Էյ մէլիք
Ագրիպպոս , փէյդամագէրլէրէ ինանը՞ր մը ոըն . ի-
28 նանալղընը պիլիրիմ՝ տէտի : Վէ Ագրիպպոս Պօ-
ղոսու՝ Պէնի Խրիսթիյան օլմաղտ ճիւզ՞ի իդնոս՝ է-
29 տիյօրսըն՝ տէտի : Պօղոս տախի՝ Քեա՛շըի Ալլոհ
վէրէ իտի , Ճիւզ՞ի վէ քիւլի , եռլընըզ սէն տէ-
յիլ , անճագ պու կիւն պէնի տինլէյէնլէրին ճիւմ-
լէսի տախի , շու պէնալէրտէն մտ'ատ , հէման պէ-
նիմ օլտըղըմ կիպի օլտ իտիլէր՝ տէտի :

30 Վէ [պունու սէօյլէտիյի կիպի] մէլիք իլէ վալի
վէ Բերինիկէ վէ անլէր իլէ պէրապէր օթուրանլար
31 գալգարլար : Վէ պիր թարտփա չէքիլահիքլէրինտէ
պիրի պիրի իլէ՝ Պու տտէմ գաթլէ եա պէնալէրէ
միւսմահագդ հիչ պիր շէյ իշլէմէյօր՝ տէյիւ սէօյ-
32 լէշիրէր իտի : Ագրիպպոս տախի Փեստոսու՝ Պու
տտէմ Գայսէրէ բէֆ'ի տա՛վտ էթմէմիշ օլսա ի-
տի , սալը վէրիլէ պիլիր իտի՝ տէտի :

1 Վէ տէնիգտէն Խթալիսյա կիթմէմիզ մուգարըէր
օլտըգտոս , Պօղոսը վէ տիկէր պա՛զը մնհապուալարը
0գոստոս թապուրընըն Յուլիս նամ պիր եիւզ
2 պաշըսընա թէսլիմ էթտիլէր : Վէ Ասիտ թարտփ-

լարընտան կիթմէք իւզրէ , Ետրէմիտլի պեր կե-
 միյէ պինփազ՝ վէ Սէլանիքտէն օլտն Մակեդոնիալը
 Արիստուրքոս պիզիմ իլէ պէրտպէր օլտրագ աշըլըպ .
 3 Երթէսի կիւն Սիդոնա վասըլ օլտրգ , վէ Յուլիոս
 Պօղոսա ինստանիյէթլէ մուամէլէ էտէրէք , Իոթի-
 րահաթ իչիւն , տոսթլարընըն եանընա կիթմէսինէ
 4 բուխատթ վէրտի : Վէ օրտատան աշըլըպ՝ ըիւզկեար
 մուխալիֆ օլմաղլէ , Գրպըլըրն ալթ թարաքընտան
 5 կէչիազ , կիլիկիա վէ Պամփիւլիտ տէնիզինին օրթա-
 սընտան կէչէրէք , Լիկիատա վագը՝ Միույտ կէլ-
 6 տիք : Վէ եիւզ պաշը օրտատա Իթալիայտ կիտէ-
 ճէք Խոքէնտէրիյէլի պեր կէմի պուլուպ՝ պիզի անս
 7 պինտիրտի : Վէ պիր չօգ կիւնլէր աղըր աղըր կի-
 տիպ՝ կիւճլէ Կնիդոսըն գուրպինէ եկթիշտիյիմիզ-
 տէ , ըիւզկեար պիզի պրագմատըլընտան Կիրիտին
 ալթ թարաքընտան Սաղմոնա Էօնիւնտէն կիտէրէք,
 8 Անը կիւճլէ կէչիազ՝ կիւզէլ լիմանլար՝ տէնիլէն պիր
 մահալէ կէլակիք . պունտուն գուրպինտէ Ղասեա
 նամ պիր շէհը վար իտի :
 9 Վէ Խայլը զէման կէչտիքտէն աօկրտ , օրու-
 ժագթը հալա կէչմիշ օլտրզընտան , արթըգ տէ-
 նիզ սէֆէրի մուխաթարալը օլմաղլէ , Պօղոս ան-
 10 լէրէ նասիհաթ էտիպ , Էյ տատէմլէր , պու տէնիզ
 սէֆէրինին եալընըզ եիւքէ վէ կէմիյէ տէյիլ՝
 պէլքի քէնտի Ճանլարըմըզա տախի մէշագգաթլը
 վէ չօգ զարտըլը օլտճաղընը կէօրիւյօրըմ՝ տէտի :
 11 Ամմոս եիւզ պաշը կէմինին ըէ՛իսի իլէ սահիպինէ
 Պօղոսըն սէօղէէրինտէն զիյտտէ իթիմատ էթտի :
 12 Վէ ոլ լիման գըշլամագ իչիւն միւնտսիպ օլմատը-
 զընտան , էքսէրիորի Կիրիտին ճէնուպա վէ դարպի

- շիմալա պագան Փիւնիկէ լիմանընս գըշլամագ ի-
շիւն վասըլ օլու պիլիրիզ՝ տէյիւ օրատան տափի
 43 աչըլմաղա ըէյ վերաիլէր : Վէ պիր եավաշ լոտոս
էսիպ՝ մագսէտլէրինէ էրտիլէր զաննըյլէ , գոլդրպ
 44 Կիրիտին գըյըսընտան կէչիյօթլար իտի : Ամմա պիր
ագտան սօնրա անս գարշը Եւրակիկլոն տէնիլէն
 45 պիր շիտտէթլի ըիւզկեար զուհուր էթմէքլէ , կէմի
պիրտէն գափըլտը , վէ օրապյա կիտէմէտիյինտէն ,
անը քէնտի հալինէ պրագըպ՝ սիւրիւքլէնիյօր ի-
 46 տիք : Վէ Կղօդա նամ պիր քիւչիւք ատաննըն այ-
թընա սըղընարագ սանտալը կիւճլէ զապթ էթմէյլէ
 47 մուգթէտիր օլուպ՝ իչէրի ալարգտան սօնրա , Զա-
րէլէր գուլլանարագ կէմիյի ալթընտան գուշախ-
տըլար . վէ սըղտ տիւշմէք գօրդուսըյլէ եէլքէնի
 48 էնտիրիպ՝ էօյլէ սիւրիւքլէնիրլէր իտի : Վէ շիտ-
տէթլի ֆուրթունատա պուլունաբղըմըզտան , Էր-
 49 թէսի կիւն եիւքիւ տէնիզէ աթարլար : Վէ իւ-
շիւնճիւ կիւնտէ քէնտի էլլէրիմիզլէ կէմինին թա-
 20 գըմլարընը աթարլգ : Վէ չօգ կիւնլէր նէ կիւնէշ
նէ երլարզար կէօրիւնիւպ՝ շիտտէթլի ֆուրթունա
տափի իւզէրիմիզէ պասմաղլէ , արթըգ նէճախ
պուլմամըզըն իւմիաի քիւլլիյէն գաթ՝ օլունտու :
 21 Վէ չօգտան պէրու տճ գումըշ օլմալարըյլէ , Պո-
ղոս օրթալարընտա տուրուպ՝ իյ տտէմէր , ֆիլ-
վագը՝ պէնիմ սէօյլէտիյիմի տինկլէյէրէք , պու մէ-
շագգամ վէ զարարա օզրամամագ իչիւն կիրիտ-
 22 տէն աչըլմամալը իտինիզ , Ամմա շիմտի սիզէ նոտ-
սիհամթ վէրիրիմ քի խօշ խամթը օլասընըգ . զիրա
սիզտէն հիշ պիրի թէլէֆ օլմայրապ՝ անճագ կէմի
 23 թէլէֆ օլաճագ արը : Զիրա սահիպիմ վէ մա'պու-

արմ օլտն Ալլահըն մէլէյի պու կէճէ եանըմտա
 24 տուրուպ, Եյ Պօղոս, գօրգմու, Գոյշերին հուզու-
 րընտա տուրմանկ լազըմ տըր . վէ իշթէ Ալլահ սէ-
 նին իլէ պէրտոպէր կէմիտէ օլտնլարըն Ճիւմիւսինի
 25 սանտ պաղըշլամիւշ տըր՝ տէտի : Պուհուն իչիւն,
 Եյ տտէմլէր, խօշ խաթը օլտնըզ, զիրու հէմսն
 պանա սէցյէնիլակիյի վէճչ իւզըէ վաղը՝ օլունա-
 26 զընա պէն Ալլահա ի՛թիմստ էտէրիմ . Անճառ
 պիր տասոյտ տիւշմէմիզ լազըմ տըր՝ տէտի :
 27 Վէ օն տէօրտիւնճիւ կէճէ օլտրգտատ՝ Ատրիտ
 տէնիդինտէ սիւրիւքլէնմէքտէ իքէն, կէճէնին եա-
 րըսընտա կէմիծիլէր պիր գարայտ եագլաշըգլա-
 28 րընը զանն էթտիլէր : Վէ իսգանտիլ տթըպ՝ եիրմի
 գուլաճ պուլարըար . վէ պիր ազ իլէրի վարըպ վէ
 29 թէքրար աթըլպ՝ օն պէշ գուլաճ պուլարըար : Վէ
 գոյցալըզ տիւշմէք գօրգուսըլլէ, գըշտան տէօրթ
 լէնկէր աթըլպ՝ կիւնտիւզ օլմասընը տրզու էթտի-
 30 լէր : Վէ կէմիծիլէր կէմիտէն գաչմագ մոգու-
 տիյլէ, պաշտան լէնկէրլէր աթմագ պէհանէսիյլէ
 31 սանտալը տէնիզէ էնտիրտիքլէրինտէ, Պօղոս եիւզ
 պաշըյտ վէ 'ասքէրլէրէ' Եկէր պունլար կէմիտէ
 գալմազստ, սիզ նէճաթ պուլամազսընըզ՝ տէտի :
 32 Օ զէմսն 'ասքէրլէր սանտալըն իփլէրինի քէսիպ՝
 33 անը պրագտըլար : Վէ սապահ օլմագ իւզըէ իքէն . Պօղոս Ճիւմիւսինէ թա՛տմ էթմէլէրինի րէճա է-
 տէրէք՝ Պու կիւն օն տէօրթ կիւն տիր, պէքլէ-
 34 յիս՝ հիչ պիր շէյ եէմէյէրէք աճ գալտընըզ : Պու
 էճլատէն թա՛տմ էյլէմէնիզի րէճա էտէրիմ, զիրու
 պու սիզին նէճաթընըզ իչիւն տիր . չիւնքի պիրի-
 նիզին պաշընտան պիր գըյ տիւշմէյէճէք տիր՝

- 35 տէտի : Վէ պէօյլէ տէյերէք էքմէք ալըպ՝ քեաֆ-
ֆէսինին էօնիւնտէ Ալլահա շիւքը էթտի, վէ փա-
36 րէլէյիով եէմէյէ պոշատը : Վէ ճիւմէսի խօշ
37 խաթը օլուպ՝ քէղալիք թա՛ամ էթտիլէր : Վէ
պիզ կէմիտէ ճիւմէմիզ իքի եիւզ եէթմիշ ալթը
38 քիշի իտիք : Վէ թա՛ամտան տոյարգլարընտա,
պուղտոյը տէնիզէ աթարագ կէմիյի թախֆիֆ
էթտիլէր :
- 39 Վէ կիւնտիւզ օլտըգտատ , օլ եէրի թա՞նըմայըպ՝
ֆագաթ սահիլի օլան պիր քէօրֆէզ կէօրմէլէրիյ-
լէ , էկէր միւմքին օլուրսա , կէմիյի օրայա սէկդ
40 էթմէյի միւրտատ էթտիլէր : Վէ լէնկէրլէրի քէ-
սիպ՝ տէնիզէ պրագտըլար . վէ տիւմէնլէրին պազ-
լարընը չէօզիւպ՝ եէլքէնի ըիւզկեարա գալտըրտա-
41 բագ , սահիլէ տօղրու կիտիյօրլար իտի : Վէ իքի-
թարաֆտան տէնիզին գավուշտըլը պիր մահալէ-
տիւշիւպ՝ կէմիյի օթուրթարըլար . վէ պաշը սափ-
լանարագ , գըմըլտանմազ օլտու . գըչ իսէ տալ-
42 դալարըն շիտաէթինտէն տաղըլըյօր իտի : Վէ մահ-
պոււլարտան պիրի եիւզիւպ ֆիրար էթմէմէսի ի-
շիւն , 'ասքէրլէր անլէրի գաթլ էթմէյէ մէշվէրէթ
43 էթտիլէր իսէ տէ , Եիւզ պաշը Պօղոսը գուրթար-
մագ իսթէմէքլէ , անլէրի պու նիյէթտէն մէն՝ իլէ ,
եիւզմէք պիլէնլէրին էվլէլա աթըլըպ գարայա չըգ-
44 մալարընը , Պագըլարընըն տախի՝ քիմի թախթա-
լար , քիմի տէ կէմինին պա՛զը փարչալարը իւզէ-
րինտէ չըգմալարընը էմր էթտի . վէ պու վէճչէ-
ճիւմէսի սալիմէն գարայա չըգտըլար :

ՊԱՊ 28

- 1 **Վ**ե սալիմէն չըգտըղը մըզտա , ոլ ատանըն իսմի
- 2 **Մ**ալթա իսկյինի ակլտուրդ , վէ պարպարլար պի-
զէ ֆէվդ էլ 'ատէ միւրիւվվէթ կէօսթէրտիլէր .
շէցլէ քի եաղան ետղմաւր վէ սոզուգ սէպէպին-
տէն աթէշ ետգըպ՝ ճիւմիկմիզի գապուլ էթափիլէր :
- 3 **Վ**է Պողոս չօգ չոլը տէվշերիպ՝ աթէշ իւզէրինէ
գոտըղնտաս , որճագտան պիր էնկէրէք չըգըպ՝ ա-
4 նըն էլինէ եափըշտը : Վէ պարպարլար ճանէվիր
անըն էլինտէն սարզըլմըշ կէօրտիւքլէրինտէ , պիրի
պիրինէ : Պու տաէմ էլպէթթէ գաթիլ օլմալը տըր .
քի տէնիղտէն գուրթուլտու իսէ տէ , 'ատալէթ
- 5 **Ա**նըր եաշամաղա պրագմատը՝ տէրլէր իտի : 0 տա-
խի ճանէվիր աթէշէ սիլքիպ՝ պիր զարար կէօր-
6 մէտի : Անլէր անըն շիշէճէյինէ վէ եախօտ անսը-
զըն էօլիւ տիւշէճէյինէ պէքլէտիլէր իսէ տէ , պիր
չօգ պէքլէտիքտէն սօկրտ՝ անտ պիր զարար օլմա-
տըղնը կէօրտիւքլէրինտէ , զաննլաըղնտան աէօ-
- 7 նիւպ՝ իլտհ տըր՝ տէտիլէր : Վէ ատանըն պէօյիւ-
յիւ պուլունան Պոպղիտ նամ քիմսէնին օլ ճի-
մարլարտա շիֆթլիքլէրի պուլունմաղլէ , պիզի գա-
պուլ էտիպ՝ իւչ կիւն միւրիւվվէթլէ միւսափիր
- 8 **Է**լլէտի : Վէ Պոպղիոսըն փէտէրի հիւմմա իլէ
գանլը իսհալը թութուլարագ եաթմագտա իքէն .
Պողոս եանընա վարտը , վէ տու'ա էտէրէք , էլլէ-
րինի անըն իւզէրինէ գոմաղլէ անտ շիֆա վէրտի :
- 9 **Վ**է պու վագը՛ա իւզէրինէ տտատա պուլունան
սա՛իր իստոթալար տախի կէլիպ շիֆա պուլուրլար
- 10 **Ի**տի : Անլէր տախի պիզէ զիյատէսիլէ իքրտմ էթ-

- տիւեր.. վէ կիւռէճէյիմիկ վագըթ պիուն լողըմ ո-
լան շէյլէրի թէտարիք էթտիլէր :
- 41 Վէ իւչ այս սօնկրա օլ տատատա զըշլամիշ վէ
ալամէթի Դիսոկուրի օլան Խաքէնատէրիյէլի պիր կէ-
42 միյլէ աշըլտըգ : Վէ Սիրակուսայա վասրլ օլուպ՝
43 իւչ կիւն գոլտըգ : Օրտան տափի տօլաշարտ :
- Հուգիոնա վասրլ օլուպ՝ պիր կիւն սօնկրա լոտոս
44 էսմէքլէ ։ իքին ճի կիւն Պատիողոսա կէլտիք : Վէ
օրտաբա պա'զը պիրտտէրլէր պուլտըգ . անլէր տախի
եանլարնտա եւտի կիւն գոլմամըզը ըէճա էթտի-
45 լէր . վէ պէօյլէճէ Բօմոյա կէլտիք : Օրտան տա-
խի պիրտտէրլէր խտպէրիմիպի ալտըգլարընտա ,
պիզի իսթիդպալ իչիւն թտ Ապփիոս պազարընա
վէ իւչ խանլարա տէյին չըգտըլտր . վէ Պօղոս տն-
լէրի կեօրափոյիւնտէ , Ալլահա շիւքը ետիպ ճէ-
սորէթլէնտի :
- 46 Վէ Բօմոյա կէլտիյիմիզտէ , [եիւզ պաշը մահ-
պուսլարը սէրտարա թէսլիմ էթտիք .] Պօղոսա քէն-
տինի հըֆզ ետէն տաքէր իլէ այրըճա իգամէթ-
47 էթմէյէ ըուխտամթ վէրիլտի , Վէ իւչ կիւն սօնկրա ,
Պօղոս Եէհուտիլէրին միւ'թէպէրանընը տա'վէթ էյ-
լէտի . վէ անլէր ճէմ' օլտըգտա , անլէրէ՝ Էյ պի-
րտտէրլէր , պէն գավմա , եախօտ էճտատըմըզըն
ոյինլէրինէ մուխտիթ պիր շէյ էթմէմիշ օլտըգըմ
հալտէ : Երուսաղէմտէն Բօմոլըլարըն էլլէրինէ
48 մահպուս օլարագ թէսլիմ օլունտըմ : Պունլար տա-
խի պէնի իսթինթագ էտիպ՝ պէնտէ գամթլէ միւս-
թահագգ հիշ պիր սէպէպ պուլունմատըզընա մէպ-
49 նի սալը վէրմէք իսթէտիլէր : Լաքին Եէհուտիլէր
մուխտէթէթ էթտիքլէրինտէ , Շէր նէ գատար միւ-

լեթիմին՝ ալեյհինտէ շիքեայեթ էտէծէք պիր շե-
 յիմ եօդ իտի իսէ տէ, Գոյսէրէ ըէֆ' ի առ'վա
 20 էթմէյէ մէճպուր օլտըմ: Խմտի պու ուպէպէ մէպ-
 նի կէօրիւշիւպ սէօյլէշմէք մէրամըլլէ սիզի տա-
 վէթ էթախմ. զիրտ Խարայէլին իւմիտի իչիւն պու
 21 զէնճիրլէ պաղլը իմ՝ տէտի: Անլէր ատիսի անս՝
 Պիզ սէնին հագգընտա նէ Եէհուտիյէտէն մէք-
 թուպ ալտըգ, նէ տէ պիրատէրլէրտէն պիրի կէ-
 լիպ՝ սէնին հագգընտա պիր քէօթիւ շէյ խապէր
 22 վէրմիշ ետ սէօյլէմիշ տիր: Ատքին նէ էֆքեարտա
 օլտըզընկը սէնտէն իշիթմէք իսթէրիզ. զիրտ հէր
 եէրտէ պու ֆըրգայտ մուխալէֆէթ էտիլակի մա'-
 23 լիւմիւմիւզ տիր՝ տէտիլէր: Վէ անս պիր կիւն
 թա'եին էտիպ՝ չօգ քիմնէլէր եանընս՝ մէսքէնինէ
 կէլտիլէր. վէ սապահտան ախշամտ գտտար Մոլ-
 սէսին թէվըտթը իլէ փէյդամպէրլէրտէն Յիսուսա
 միւթէ'ալլըգ շէյլէր հագգընտա անլէրի իլլամ է-
 տիպ՝ մէլէքիւթ Ռւլլահա տա'իր շէհատէթ էտէ-
 24 րէք անը պէյան էտէր իտի: Վէ սէօյլէնիլէն շէյ-
 լէրէ պա'զըլարը ինանըպ՝ պա'զըլարը ինանմտարըլար
 25 Վէ պիրի պիրի իլէ իթմիֆագ էթմէյիպ՝ տաղըւ
 մագ իւզրէ իքէն, Պողոս պիր սէօզ սէօյլէտի: եա'-
 նի՝ Ռուհ իւլ Գուտա Խասյի փէյդամպէր վասըթա-
 26 սըլլէ էճատարըմըզա խիթապէն, Պու գավմա կիթ,
 վէ տէ քի՝ Խշիթմէքլէ իշիտէճէքսինիզ, ամմա ակ-
 լամնյաճագսընըզ, վէ պագարագ պագաճագսը-
 27 նըզ, ամմա կէօրմէյէճէքսինիզ: Զիրա պու գավ-
 մըն գալպի գաթըլտշըզպ՝ գուլագլարըլլէ աղըրճա-
 իշիտիրլէր, վէ կէօզլէրինի տափի գտիտարըլար,
 օլմայտ քի կէօզլէրիյէ կէօրիւպ՝ վէ գուլագլա-

բըյլէ իշխտէրէք . գալպէն ֆէհմլէ ըիւճու' էտէ-
 լեր , պէն տախի անլէրէ շիֆա վէրէյիմ՝ տէյէ-
 28 րէք էյի պույուրտու : Իմտի սիզէ մա'լիւմ ոլ-
 սուն քի՝ Ալլահըն խէլասը թա'իֆէլէրէ իրասալ օ-
 29 լունտու . անլէր տախի տիկլէյէջէքլէր տիր : Վէ
 պու շէյլէրի սէցյլէտիքտէն սօնրա՛ Եէհուտիլէր
 պիրի պիրի իլէ չօդ միւպտհէսէ էտէրէք կիթափիլէր:
 30 Վէ Պողոս խաթիճար էթափյի խանէտէ թէմամ
 իքի սէնէ իգամէթ էտէրէք , եանընտ կէլէնլէրին
 31 ճիւմլէսինի գապուլ պիրլէ , Մէլէքիւթ Ուլլահը
 վա'զ էտէրէք , Բապպ Յիսուս Քրիստոսա միւթէ-
 'ալլու շէյլէրի պիլա մանի՛ վէ քէմալը ճէսա-
 րէթլէ թա'իմ էտէր իտի :

İBB Atatürk Kitaplığı

* 1 4 0 4 9 0 *

1